

NR 10 (149)
GRUDZIEŃ 2021
ISSN 1689-7218
www.gminazamosc.pl

BIULETYN

SAMORZĄDU GMINY ZAMOŚĆ

„KARTKI BOŻONARODZENIOWE GMINY ZAMOŚĆ” WYBRANE!

AŻ 528 PRAC PLASTYCZNYCH WPŁYNEŁO DO DOROCZNEGO GMINNEGO KONKURSU.
POZNAJ WYNIKI I „WIELKĄ PIĄTKĘ” ZWYCIĘZCÓW STR. 4

NOWA BITWA SOŁECTW OD STYCZNIA 2022!

PIĄTA EDYCJA GMINNEJ RYWALIZACJI KRWIODAWCÓW, PN. „BITWA SOŁECTW
– DO OSTATNIEJ KROPLI KRWI” STARTUJE OD NOWEGO ROKU 2022 STR. 46

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego i zdrowszego
Nowego Roku 2022
życzy redakcja biuletynu
wraz z licznym gronem autorów

Pogodnych i pełnych pokoju Świąt Bożego Narodzenia,
wszelkich łask od Dzieciątka Jezus, zdrowia, ciepłej i rodzinnej atmosfery na ten
wyjątkowy, świąteczny czas oraz samych dobrych, radosnych dni w Nowym 2022 Roku

życzą Radni Rady Powiatu Zamojskiego
Konrad Dziuba i Jerzy Sobczuk

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia, wszystkim mieszkańcom Gminy Zamość składamy
najszczerze życzenia wszelkiej pomyślności. Niech czas spędzony w gronie najbliższych
dodaje otuchy i napełnia serca spokojem i miłością. Kolejny zaś rok 2022,
niech będzie czasem wzajemnej życzliwości, sukcesów oraz realizacji osobistych zamierzeń.

Dariusz Tłuczkiewicz - Przewodniczący Rady Sołtysów
i sołtysi Gminy Zamość

Powiat Zamojski

*Radosnych Świąt Bożego Narodzenia, niosących ze sobą
wiele głębokich przeżyć, przepętnionych spokojem, miłością
i rodzinnym ciepłem, a także szczęśliwego Nowego Roku 2022,
obfitującego w to, co najcenniejsze: zdrowie, miłość najbliższych
oraz spełnienie wszystkich życiowych planów i zamierzeń
życzą*

Wicestarosta Zamojski
Witold Marucha

Starosta Zamojski
Stanisław Grzeško

Przewodniczący Rady Powiatu
Krzysztof Rusztyn

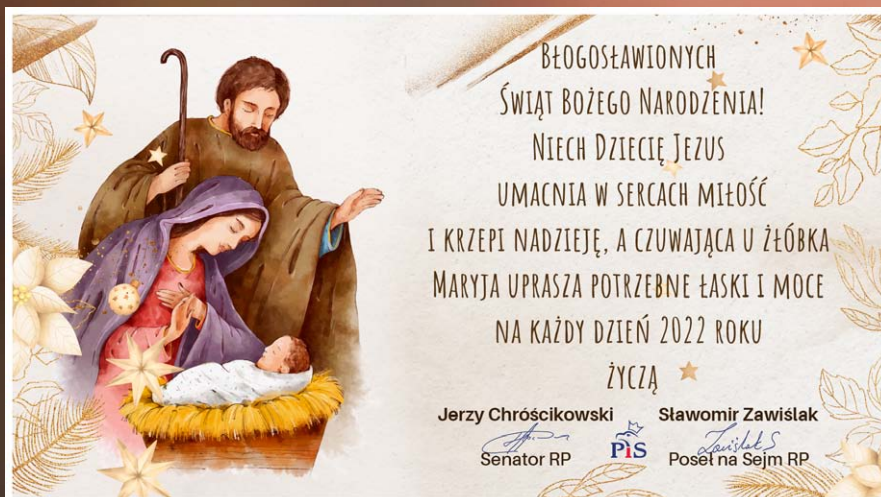
Z okazji
Świąt Bożego Narodzenia
gminna społeczność
honorowych dawców krwi,
składa gorące życzenia wszelkiej
pomyślności, świątecznych chwil
spędzonych w atmosferze spokoju,
rodzinnego ciepła i serdeczności,
a na Nowy 2022 Rok dużo
zdrowia, które pozwoli
jak najdłużej dzielić się tym
co w nas najcenniejsze.

WESOŁYCH ŚWIĄT!

Najszczerze życzenia
zdrowych oraz radosnych
Świąt Bożego Narodzenia,
przepętnionych błogosławieństwem
Bożym i magią wigilijnego
wieczoru. Niech nadchodzący
Nowy Rok przyniesie to
co najcenniejsze: miłość
najbliższych, pomyślność
w życiu codziennym oraz pogodę
ducha na każdy dzień 2022 roku.

Elżbieta Burcan

Prezes Stowarzyszenia Kobiet na rzecz
promocji i rozwoju środowisk lokalnych 28+

*Szanowni Państwo
Mieszkańcy Gminy Zamość
Czytelnicy Biuletynu*

*Pełnych radości i łask
od narodzonego Dzieciątka Jezus*

Świąt Bożego Narodzenia

*Spotkań przy wigilijnym stole, wypełnionych miłością,
wiarą, nadzieją i wzajemną życzliwością,
Zdrowia, wszelkiego dobra, satysfakcji i spokoju
na świąteczny czas i w całym
Nowym 2022 Roku
życzą w imieniu Samorządu
i Administracji Gminy Zamość*

**Przewodniczący
Rady Gminy Zamość**

Piotr Koczułap
Piotr Koczułap

Wójt Gminy Zamość

Ryszard Gliwiński
Ryszard Gliwiński

KARTKI BOŻONARODZENIOWE GMINY ZAMOŚĆ 2021 - WYNIKI KONKURSU

Zakończyła się kolejna edycja Wielkiego Konkursu „Kartki Bożonarodzeniowe Gminy Zamość 2021”. Wpłynęło aż 528 prac plastycznych. Pięć wybranych przez komisję konkursową zostało wykorzystanych jako gminne kartki pocztowe i rozesłanych z życzeniami świątecznymi od Samorządu Gminy Zamość. Organizatorem konkursu był Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem, a patronat objął Wójt Gminy Zamość Ryszard Gliwiński.

Prace konkursowe wpłynęły ze szkół Gminy Zamość oraz od mieszkańców Gminy. Kolejny rok pandemii SARS CoV-2 sprawił, że nie zorganizowano uroczystego finału z udziałem nagrodzonych i wyróżnionych. Nagrody i wyróżnienia zostały przekazane zarówno uczestnikom indywidualnym, jak i poszczególnym szkołom, gdzie trafią do laureatów. Każdy uczestnik tegorocznej edycji konkursu otrzymał odblaskowy brelok w kształcie „mądrej sówki”, na pewno przyda się podczas zimowych spacerów po zmierzchu. Takie drobne odblaski mają szczególne znaczenie dla widoczności i bezpieczeństwa pieszych uczestników ruchu, zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym.

Konkurs został przeprowadzony w czterech kategoriach: I – dzieci do lat 6, II – uczniowie klas I-III z podstawówek, III – uczniowie klas IV-VIII z podstawówek, IV – „open” dla osób powyżej 16. roku życia. Prace oceniła komisja konkursowa w składzie: Alina Korneluk – dyrektor Szkoły Podstawowej w Pniówku, Elżbieta Swatowska ze Szkoły Podstawowej w Borowinie Sitanieckiej i Renata Kurasz ze Szkoły Podstawowej w Sitańcu, przy czym przyjęto zasadę, że Jurorki nie oceniały prac z tych szkół, które reprezentowały. Głównymi laureatami konkursu, tzw. „Wielka Piątka”, której prace wydrukowano i rozesłano z życzeniami świątecznymi

od Samorządu, zostali: **Lena Mnich** ze szkoły w Żdanowie; **Nikodem Mojżesz** ze szkoły w Płoskiem; **Szymon Kudyk** ze szkoły w Pniówku; **Klara Jakubczak i Kaja Dąbrowska** ze szkoły w Kalinowicach.

Wyróżnienia specjalne otrzymali: **Igor Welhan i Amelia Piłat** ze szkoły w Sitańcu; **Amelia Rycaj** ze szkoły w Borowinie Sitanieckiej; **Magdalena Kudyk** ze szkoły w Pniówku; **Barbara Chudy** ze szkoły w Żdanowie; **Magdalena Bondyra** ze szkoły w Mokrem oraz autorki prac zgłoszonych indywidualnie w kategorii „open”: **Małgorzata Wołoszyn** oraz **Iwona Kawalec**.

Wyróżnienia otrzymali: **Szkoła Podstawowa w Białowoli**: Maja Gruszkiewicz, Oliwier Kuźma, Maja Bondyra, Emilia Bochenko, Vanessa Sokołowska, Kamila Kuźma, Lena Dolińska; **Szkoła Podstawowa w Borowinie Sitanieckiej**: Maksymilian Skowron, Karol Greszta; **Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Kalinowicach**: Sebastian Cirut, Zofia Sakowicz, Alicja Fik, Julia Brzezicka, Julia Momot, Alicja Adamczuk, Anna Mróz, Julia Kiryczuk, Laura Mielcarek, Zuzanna Marzec, Oliwia Hojda, Karolina Gnap, Natalia Szpuga, Oliwia Gasiuk, Hanna Michałkiewicz; **Szkoła Podstawowa w Lipsku**: Damian Albingier, Jagoda Sokolińska, Aleksandra Greszta, Julia Czerwonka, Marta Frankiewicz;

Szkoła Podstawowa w Mokrem: Dorian Milewski, Aniela Płoszaj, Lena Płoszaj, Adrianna Bondyra, Julia Wawrzak, Szymon Szepelak; **Szkoła Podstawowa w Płoskiem**: Weronika Borys, Anita Feliksiak, Emilia Krupa, Maria Dudzicz; **Szkoła Podstawowa w Pniówku**: Sandra Łapa, Kacper Łapa, Bartłomiej Stawarski, Marcel Kurzępa, Martyna Naworol, Nikola Dziadko, Damian Zielonka; **Szkoła Podstawowa w Sitańcu**: Wiktor Wyłupek, Aleksandra Kahan, Hanna Rogalska, Bastian Kloc, Zuzanna Szarek; **Szkoła Podstawowa w Wólce Wieprzeckiej**: Krystian Pakuła, Aleksandra Bednarz, Anna Karabin, Dawid Rybak; **Szkoła Podstawowa w Wysokiem**: Antoni Bartoń, Sebastian Budzyński, Liliana Hałasa, Mateusz Iwanicki, Maciej Tor, Hubert Hereta, Hubert Saj, Ernest Waśko; **Szkoła Podstawowa w Zawadzie**: Małgorzata Zgnilec, Nikola Derkacz, Julia Zgnilec, Celinia Łuczka, Kacper Zgnilec; **Szkoła Podstawowa w Żdanowie**: Filip Pawelec, Filip Luchowski, Jan Siwczuk, Nikola Sobczak; **zgłoszenia indywidualne**: Pola Adamczuk; Jakub Kozioł; Ada i Antoni Oryszczak.

Wszystkim autorom prac konkursowych bardzo dziękujemy za tak liczny udział, a laureatom i wyróżnionym gratulujemy. Dzięki Wam ten doroczny gminny konkurs zasługuje na miano „Wielki”.

GOK: AS i JK

Wielka Piątka

Praca Klary Jakubczak

Praca Leny Mnich

Praca Kai Dąbrowskiej

Praca Nikodema Mojżesza

Praca Szymona Kudyka

TRADYCJE ŚWIĄTECZNE W GMINIE ZAMOŚĆ

Ubieranie świeżo ściętej zielonej choinki, wspólne robienie ozdób choinkowych, dwanaście potraw wigilijnych czy pozostawienie wolnego miejsca przy stole to tylko niektóre tradycje świąteczne, które wciąż żyją w naszych domach. Przypomnijmy sobie ich znaczenie, przesłanie oraz symbolikę:

Sianko pod obrusem – jak nakazuje tradycja, siano należy położyć pod obrusem. Symbolizuje to narodzenie Jezusa w ubóstwie. Według wierzeń, tym samym siankiem gospodarze zapewniają sobie dostatek i powodzenie na kolejny rok.

Pierwsza gwiazdka – tradycyjnie wieczerza wigilijna rozpoczyna się wraz z pierwszą gwiazdką na niebie. Jest to symboliczne nawiązanie do Gwiazdy Betlejmskiej, oznaczającej narodziny Jezusa, którą według Biblii na wschodniej stronie nieba ujrzeli Trzej Królowie.

Wspólna modlitwa – kolację wigilijną, w polskiej tradycji postną, rozpoczyna modlitwa i czytanie fragmentu Ewangelii wg św. Mateusza lub Łukasza, dotyczącego narodzin Jezusa.

Oplątek – przełamanie opłatka ze wszystkimi uczestnikami wieczerzy wigilijnej to najważniejszy element rodzinnej celebracji. Gest ten symbolizuje poświęcenie się dla drugich i chęć dzielenia się z bliskimi

owocami swojej pracy. Historia tej tradycji wywodzi się od pierwszych chrześcijan, którzy dzielili się chlebem. Podczas łamania się opłatkiem, bliscy składają sobie serdeczne życzenia. Dzielenie się opłatkiem ma w zamyśle zbliżać i łączyć ludzi.

Dodatkowe nakrycie – na stole ustawia się dodatkowe nakrycie, jedno więcej niż jest uczestników wieczerzy. Jest ono symbolicznie przeznaczone dla niezapowiedzianego gościa. To także wyraz pamięci o naszych bliskich, którzy są nieobecni, którzy nie mogli dotrzeć na wieczerzę. Puste nakrycie wyraża także pamięć o członku rodziny, który zmarł. Świeca wigilijna – światło stawiało się przed domem, miało ono być znakiem zaproszenia do rodziny Maryi i Józefa, aby Jezus narodził się w każdym domu. Oświecało więc mu drogę i zapraszało do mieszkania.

Szopka – zwyczaj ustawiania z figurek sceny z Bożego Narodzenia zwanej „szopką” lub chociaż samego żłobka z sianem i leżącą w nim figurką Dzieciątka, pozwala wyobrazić sobie miejsce narodzenia Jezusa.

Świeca bożonarodzeniowa – jest symbolem przychodzącego do nas Jezusa, a zarazem znakiem świadectwa wiary chrześcijańskiej a także naznaczeniem Chrystusa jako Światłości świata.

Potrawy – zwyczajowo na stole powinny znaleźć się wszystkie płody ziemi, a potraw

powinno być dwanaście. Zwyczaj ten odnosi się do 12 apostołów, którzy spożywali z Jezusem ostatnią wieczerzę. Spróbowanie każdej z nich ma zapewnić szczęście przez cały rok. Najpopularniejsze polskie potrawy to czerwony barszczyk z uszkami, zupa grzybowa, karp (ryba) pod różnymi postaciami, kutia, pierogi z kapustą i grzybami, kulebiak czy kompot z suszonych owoców. Choinka – jako „drzewo życia” jest symbolem chrześcijańskim. Wycina się ją w dniu, w którym wspominamy naszych pierwszych rodziców: Adama i Ewę. Przypomina ona ludziom naukę o upadku i odkupieniu rodzaju ludzkiego. Bożonarodzeniowe drzewko ubiera się w zależności od preferencji domowników – niekiedy jest ono kolorowe, z mnóstwem ozdób, a czasem przystrojone minimalistycznie w jednym kolorze. Można również wykonać rękodzielnicze ozdoby świąteczne np. bombki z efektem bursztynu – obecnie takie warsztaty odbywały się na terenie Gminy Zamość!

Wspólne kolędowanie – to radosne śpiewy, w które zaangażowani są wszyscy uczestnicy wieczerzy wigilijnej. Są to pieśni, które opisują narodzenie Jezusa. Tradycja już niestety coraz rzadziej praktykowana, a szkoda, ponieważ świąteczne muzykowanie nie tylko wpływa na wzajemne relacje międzyludzkie, ale też pomaga rozwijać w sobie poczucie harmonii i wyrażać emocje.

Pasterka – wigilijny wieczór kończy się odprawianą o północy pasterką. Według tradycji jest to msza upamiętniająca przybycie do Betlejem pasterzy, którzy jako pierwsi oddali hołd Nowonarodzonemu Chrystusowi.

W dniu 25 grudnia wypada Boże Narodzenie, natomiast 26 grudnia obchodzimy drugi dzień świąt uznany na pamiątkę św. Szczepana – pierwszego męczennika za wiarę chrześcijańską. Te dni przeznaczone są na odpoczynek, kolędowanie i spotkania rodzinne.

UGZ: AW

INFORMACJA DLA MIESZKAŃCÓW GMINY ZAMOŚĆ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zamościu w związku z okresem zimowym zwraca się z prośbą o zachowanie szczególnej czujności wobec zauważonych osób bezdomnych w miejscach niegwarantujących bezpiecznego pobytu, a tym bardziej noclegu.

Prosimy o zgłaszanie informacji o osobach wymagających pomocy do: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zamościu ul. Szczepieszka 120, 22-400 Zamość, tel. 84 638-20-17, 506-394-179, 506-394-116

Informacje oraz zgłoszenia o zagrożeniu życia i zdrowia mieszkańców Lubelszczyzny można również uzyskać w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w telefonii interwencyjnej, tel. 987.

ŚWIĘTY MIKOŁAJ Z MIRY

Urodził się w zamożnej i wpływowej rodzinie około 270 r. w Azji Mniejszej w mieście Patara nad Morzem Śródziemnym, w Licji – krainie należącej wówczas do Cesarstwa Rzymskiego, obecnie znajdującej się na terenie Turcji. Jego rodzice długo prosili Boga o potomka. Chłopiec narodził się, kiedy byli już w podeszłym wieku. Nadali mu imię Mikołaj. Według tradycji, od jego niemowlęctwa było wiadomo, że Pan Bóg upatrzył go sobie do rzeczy wielkich. Otóż w środę i w piątek dzieci nie ssało pokarmu, aż dopiero na wieczór. Widząc w młodzieńcu powołanie kapłańskie jego stryj, biskup Miry, przygotowywał go do stanu duchownego. W Mikołaju przeżone pragnienie kapłaństwa zrodziło się podczas zarazy panującej w mieście. Wtedy to młodzieniec o ogromnym sercu cały swój czas poświęcał chorym. Wkrótce z rąk stryja otrzymał święcenia kapłańskie.

Mikołaj był wrażliwy na ludzką nędzę. Odziedziczony po rodzicach majątek rozdał ubogim. Miłosierne uczynki kontynuował hojnie rozdając jałmużnę, także kiedy został już biskupem. Pod osłoną nocy kładł woreczki pieniędzy na progach domostw biedaków. W niesieniu pomocy chciał pozostać bardzo dyskretny.

Poniżej opisane wydarzenie jest powodem, dla którego Święty jest uważany za patrona ubogich panien na wydaniu. W Patara żył zubożały szlachcic z trzema córkami. Kiedy nędza zaczęła dotkliwie dokuczać rodzinie, ojciec postanowił, że córki będą zarabiały na chleb nierządem. Wieść o nieszczęsnej przyszłości rozpaczających dziewcząt i okrutnym zamiarze ich ojca dotarła do Mikołaja. Mikołaj zakradłszy się w nocy pod dom tego człowieka wrzucił do domu przez okno bryłę złota zawiniętą w chustę. Niespodziewany dar gospodarz przyjął jako dar od Boga. Nałożył on na siebie pokutę i wydał najstarszą córkę godnie za męża. Mikołaj jeszcze dwukrotnie powtórzył swój szlachetny uczynek. Dzięki jego wsparciu pozostałe córki mogły też znaleźć szczęście w małżeństwie. Ojciec jednak bardzo pragnął poznać swojego dobrodzieja, który potajemnie przynosi złoto. Kiedy na wydaniu pozostała już tylko jedna córka, w nocy starał się czuwać, aby

Obraz św. Mikołaja z XVII w. w Katedrze pw. Zmartwychwstania Pańskiego i św. Tomasza Apostoła w Zamościu

nie przegapić dobroczyńcy. W końcu już drzemającego otrzeźwił odgłos spadającego na podłogę złota. Człowiek ten wyskoczył na zewnątrz i zobaczył cicho oddalającą się postać. Pobiegł za przybyszem i gdy go dogonił padł mu do nóg i dziękował. Mikołaj nie mógł przeboleć, że jego postępek się wydał i bardzo prosił dziękującego mu człowieka o zachowanie dyskrekcji.

Święty Mikołaj jest uważany także za patrona marynarzy. Ożywiony gorącą pobożnością do Męki Pańskiej postanowił odbyć pielgrzymkę do Jerozolimy. W czasie podróży morskiej rozpętała się wielka burza. Wszystkich ogarnął lęk przed zatonięciem statku. Marynarze zaczęli prosić Mikołaja o wstawiennictwo do Boga. Legenda głosi, że święty Mikołaj wznosił oczy ku niebu, burza uciszyła się i statek ocalał. Kiedy z pomostu spadł marynarz, Mikołaj wzywając imię Boga wskrzesił go z martwych. Po dotarciu do Ziemi Świętej, z wielką czcią odwiedzał miejsca naznaczone męką Pana Jezusa. Wtedy to usłyszał podczas modlitwy wewnętrzny głos „Mikołaju wróć do swoich owiec, które opuścisz”.

Po powrocie z pielgrzymki Mikołaj postanowił spędzić życie w klasztorze. Lecz znów podczas modlitwy usłyszał wewnętrzny głos Boży „Nie jest to rola, na której pożytek z ciebie mieć mam, idź między ludzi,

aby imię moje w tobie było uwielbione”. Udał się wtedy święty Mikołaj do Miry. Był to czas, kiedy zmarł dotychczasowy biskup. Duchowieństwo wraz z ludem modliło się o szczęśliwy wybór następcy, a że nie mogli się zdecydować, postanowili się zdać na Opatrzność. Zdecydowano, osadzić na tronie biskupim, tego kto nazajutrz pierwszy przybędzie do kościoła. Był nim święty Mikołaj, który pierwsze kroki po przybyciu do Miry skierował do kościoła, aby podziękować Bogu za szczęśliwą podróż. Tam na niego już czekali. Zdziwiony długo opierał się, lecz ostatecznie zgodził się zostać biskupem Miry. Święty Mikołaj bardzo sumiennie wypełniał swoje obowiązki, gorliwie oddawał się postom, praktykom pokutnym i dziełom miłosierdzia. Serca wiernych podbijał nie tylko gorliwością pasterską, ale i także troską o ich potrzeby materialne. Sam ubierał się skromnie i spożywał ubogie

posiłki, chcąc dać tym przykład innym duchownym. W czasie prześladowań chrześcijan za cesarza Dioklecjana, przez wzgląd na jego wielką sławę, świętego Mikołaja nie skazano na śmierć, tylko na wygnanie z Miry. Kiedy cesarzem został Konstantyn Wielki, Kościół odzyskał wolność i Mikołaj mógł powrócić na stolicę biskupią.

Święty Mikołaj zmarł 6 grudnia, pomiędzy 345 a 352 rokiem. Z wielką czcią jego ciało zostało pochowane w Mirze. Zaraz po śmierci zaczęto oddawać mu cześć należną świętym. 8 maja 1087 roku przeniesiono jego relikwie do Bari na południu Włoch, nastąpiło to z powodu zajęcia Miry przez muzułmanów. 29 września 1089 r. papież Urban II uroczystie poświęcił grobowiec Mikołaja w bazylice postawionej ku czci Świętego. Z jego relikwii do dziś wypływa cudowna oleista ciecz zwana „manna świętego Mikołaja” od greckiego słowa manna, hebrajskiego man – substancja żywiczna.

Świętemu Mikołajowi przypisuje się wiele cudów. Jedna z legend przypomina, że uwolnił trzech bizantyjskich mężów, niesłusznie oskarżonych o zdradę i skazanych na karę śmierci. W różnych opowieściach mówi się o nich jako o innocentes „niewinni”, a ponieważ to dzieci są niewinne, dlatego w ikonografii zostali oni trójką dzieci. W ten sposób doszło

do rozpowszechnienia się legendy o trzech chłopcach poćwiartowanych i wrzuconych do solanki przez złego karczmarza. Miało to się stać w dzień Bożego Narodzenia. Ale Mikołaj, który to spostrzegł przywrócił ich do życia. Ten cud połączył Świętego Mikołaja ze światem dzieci i to On w tradycji wielu krajów Europy Środkowej i Wschodniej przynosi dzieciom prezenty.

Znana jest także legenda o pomnożeniu ziarna. Pewnego roku plony w Licji były bardzo mizerne. Mieszkańcom zabrał w oczy głód. Gdy do portu w Mirze przybiły statki płynące z pszenicą z Aleksandrii głodujący prosili marynarzy o odstąpienie części ziarna. Jednak marynarze nie chcieli nawet o tym słyszeć. Za nieszczęślikami wstąpił się biskup Mikołaj, obiecując żeglarzom w imię Boże, że kiedy dotrą do celu, zboża będzie tyle samo, co na początku podróży. Poprosił aby odstąpili dla ludności chociaż 3 korce pszenicy z każdego statku. Żeglarze zawierzili biskupowi. Kiedy cesarscy poborcy odbierali zboże, jego waga była dokładnie taka sama jak w momencie załadunku statków w Aleksandrii.

W polskiej tradycji ludowej św. Mikołaj jest także patronem pasterzy była i opie-

kunem ich trzód, które chronią się przed wilkami. Święty jest jednocześnie opiekunem wilków i dba, by nie zginęły z chłodu i głodu. 6 grudnia gospodarze i pasterze pościli oraz szli do kościoła na specjalnie odprawiane nabożeństwo, po którym składano ofiary – chleb, placki pszenne, ser, masło i drób. Pasterze palili również ognie i składali ofiary zwane „wilkami” – wieszali na ołtarzach wieńce z lnu i konopi, kładąc na nich jaja. Ludzie wierzyli, że tego dnia wilki zbierają się i rozmawiają nad podziębem swoich przyszłych zdobyczy. Święty Mikołaj miał też chronić domostwa przed myszami i szczurami. Pladze gryzoni zapobiegano postem i modlitwą do Świętego.

Zwyczaj odwiedzania domów przez Świętego Mikołaja znany był w Polsce już w XIX w., głównie na Śląsku, na ziemi krakowskiej, lubelskiej, na Mazurach, a później i w innych regionach kraju.

Święty Mikołaj jest patronem Rosji i Grecji. Jest opiekunem uczniów, chórzystów, panien na wydaniu i dziewcząt – ciemnoznych i biednych. Strzeże w podróży morskich marynarzy, cieśli okrętowych i osoby, które pływają po morzu i obawiają się utońnięcia. Chroni bednarzy, sprzedawców

wina i osoby zajmujące się jego transportem – z powodu beczki z solanką, do której wrzucono chłopców. Ze względu na wypływającą mannę jest patronem producentów oliwy, perfumiarzy, farmaceutów i drogistów. Opiekuje się także więźniami, ofiarami błędów sądowych, adwokatami i prokuratorami. Jest patronem rzeźników i piekarzy, dokerów i kupców zbożowych. Przedstawiany jest jako brodaty starzec w szatach biskupich, z paluszkiem (pas białej tkaniny wełnianej z 6 czarnymi krzyżami greckimi, okalający ramiona i zwisający na piersi i plecach), mitrą i pastorałem. Jego głównym atrybutem są trzy kule nawiązujące do sakiewek z jałmużną. Innymi atrybutami są trzej chłopcy, wychodzący z kaptura lub znajdujący się na fałdach płaszcza, oraz trzy panny.

GOK: Magda Misztal

Bibliografia:

1. Ks. Ryszard Koper, *Wyłynęli na głębię*, Wydawnictwo Diecezjalne i Drukarnia w Sandomierzu.
2. *Święty Mikołaj, Patron nie tylko od podarków*, <https://skansen.lublin.pl/pl/aktualnosci/swiety-mikolaj-patron-nie-tylko-od-podarkow/16.11.2021>.
3. Lancu Fernando i Gioia, *Jak rozpoznać świętych i patronów w sztuce i wyobrażeniach ludowych*, Kielce 2003.

ŚWIĘTY JAN EWANGELISTA

Jan był synem Zebedeusza i Salome, młodszym bratem apostoła Jakuba Starszego. Jego hebrajskie imię znaczy „Pan daje swoją łaskę”. Na życie zarabiał jako rybak, posiadał własną łódź i sieci. Początkowo był uczniem świętego Jana Chrzciciela. Jako jedyny z apostołów był pod krzyżem. Dlatego Chrystus z krzyża powierza mu swoją Matkę, a Jej – Jana jako przybranego syna. Później Jan zabierze Matkę Bożą do siebie i zamieszka z nią w Efezie, bo do ewangelizowania przypadła mu właśnie Azja Mniejsza. Podczas Wniebowzięcia Maryi Jan otrzymał zadanie, aby nieść przed jej marami palmę, którą anioł zerwał w niebie. Po wybuchu powstania żydowskiego Jan schronił się zapewne w Zajordanii*, gdzie przebywał do końca wojny, tj. do roku 70 (zburzenie Jerozolimy). Stamtąd udał się do Małej Azji, gdzie pozostał aż do zesłania go na wyspę Patmos przez cesarza Domicjana (81-96). Cesarz wezwał Apostoła do Rzymu, aby go zgładzić. Jan został wrzucony do beczki z wrzącą oliwą. Wyszedł z niej nietknięty. Oskarżono go o czarnoksięstwo i wygnano na Patmos (mała wyspa na Morzu Egejskim). Według

legendy Jan swoimi modlitwami sprawił, że legła w gruzach świątynia Diany. Kapłan bogini, Arystodem, przyrzekł nawrócić się, jeżeli Apostoł wypije bez uszczerbku dla swego zdrowia, kielich z tak mocną trucizną, że dwaj skazani na śmierć, zmuszeni do wypicia jej na próbę natychmiast zmarli. Apostoł uczyniwszy znak krzyża uniknął niebezpieczeństwa i przywrócił do życia skazańców. Kapłan widząc to nawrócił się i został ochrzczony. Istnieją też inne wersje tego przekazu. Według nich, to miejscowi złotnicy - wytwarzający wota dla bogini Artemidy (utożsamianej z boginią Dianą w mitologii rzymskiej) zmusili Świętego Jana do wypicia pucharu z trucizną. On znakiem krzyża go oczyścił, sprawiając że ze środka wypęłzył wąż. Inny przekaz opowiada, że cesarz Domicjan, który wezwał Apostoła do Rzymu, podał mu kielich zatrutego wina. Św. Jan pobłogosławił go, a kielich się rozpadł. Dlatego Święty Jan jest przedstawiany z kielichem, z którego wypęłza wąż będący symbolem trucizny i zła. Po śmierci cesarza Apostoł wrócił do Efezu, by tu za panowania Trajana (98-117) zakończyć życie jako prawie stuletni starzec.

Figura św. Jana Ewangelisty w Katedrze pw. Zmartwychwstania Pańskiego i św. Tomasza Apostoła w Zamościu

Jest nazywany Ewangelistą i Teologiem z powodu natchnienia Ewangelii. W Piśmie Świętym jest autorem Ewangelii, trzech

* Zajordania – kraina historyczno-geograficzna położona pomiędzy górą Hermon na północy i Wadi el-Hesa na południu, oraz pomiędzy rzeką Jordan na zachodzie i Pustynią Syryjską na wschodzie.

ŚWIĘTY SYLWESTER PATRON OSTATNIEGO DNIA ROKU

Listów i Apokalipsy. Jego atrybutem jest orzeł, bo Święty Jan utkwiał swój wzrok w głębi jej Bożego przekazu niczym ten ptak, o którym mówi się, że może wpastrywać się w słońce. Za sprawą napisania Ewangelii opiekuje się teologami, pisarzami i artystami.

Święty Jan miał dokonywać licznych cudów, wskrzeszać zmarłych, przemieniać suche gałązki i kamyki w złoto i klejnoty. Stąd jest patronem alchemików.

Święty Jan Apostoł sprawuje patronat nad Turcją i Azją Mniejszą. Ponieważ Pan Jezus powierzył mu swoją Matkę, jest patronem dziewic i wdów. Tortury jakie cierpiał spowodowały, że jest patronem wszystkich tych, którzy mogą ulec oparzeniom, a także drukarzy i typografów, ponieważ używają tłustego atramentu porównywalnego z oliwą, księgarzy, introligatorów, kopistów, przepisywaczy i grawerów. O wsparcie Świętego mogą prosić także fabrykanci papieru i jego sprzedawcy, ponieważ do kadzi wrzuca się szmaty, by się macerowały. Świętego wzywa się w razie oparzeń, otruciu i zatruciu pokarmowych.

Głównym atrybutem Świętego jest orzeł, pozostałe to: kielich, z którego wypelża wąż, czterech jeźdźcy Apokalipsy (przedstawiani jako szkielety na koniach oznaczający: podbój, wojnę, głód i śmierć). Ukazywany jest też z rozwiniętym zwojem.

Świętego Jana wspominamy w dniu 27 grudnia, w związku z Narodzeniem Pańskim, sławionym przez niego w rozważaniu o Wcieleniu, pojawiającym się w jego tekście. W dniu św. Jana święci się wino, które podaje się wiernym do picia. Tradycja ta sięga czasów średniowiecza. Związana jest z powyższymi opowieściami. Dziś ta tradycja ma inną wymowę. Błogosławienie wina św. Jana jest wyrazem pobożności ludowej. Od średniowiecza przypisywano mu szczególne walory, miało zachowywać od pragnienia, przywracać zdrowie, zachowywać w dobrej tężyźnie. Obecnie zwraca się bardziej uwagę na duchowy wymiar tego napoju. Wino, pobłogosławione przez św. Jana straciło swoją zabójczą moc. Ma ona zatem nas duchowo uzdrawiać: od zła, od naszej złości i grzechu. Ma nas także zachęcać do praktykowania gorącej miłości, którą głosił św. Jan w Ewangelii i listach. Mamy być świadkami, że Bóg jest miłością.

GOK: Magda Misztal

Bibliografia:

1. Święty Jan, Apostoł i Ewangelista, <https://brewiarz.pl/czytelnia/swieci/12-27.php3>, (dostęp: 19.11.2021).
2. 27 grudnia - wspomnienie św. Jana, Apostoła i Ewangelisty, Niedziela.pl, <https://www.niedziela.pl/artykul/32964/27-grudnia--wspomnienie-sw-Jana-Apostoła>, (dostęp: 19.11.2021).
3. Wino Św. Jana, Niedziela.pl, <https://www.niedziela.pl/artykul/19817/Wino-sw-Jana>, (dostęp: 19.11.2021).
4. Święci na każdy dzień: praca zbiorowa. pod red. AD Books S.r.l. Florencia, Kielce 2011.

Jego imię Sylwester, wywodzi się z łaciny i oznacza „mieszkaniec lasu”. Urodził się w III wieku w Rzymie. Za czasów cesarza Dioklecjana, przyjął święcenia kapłańskie. W czasach prześladowań chrześcijan, pomimo zagrożeń, Sylwester należał do wyznawców, którzy przyznawali się do swojej wiary.

Po śmierci papieża Milcjadesa, Sylwester 31 stycznia 314 r. został wybrany na głowę Kościoła katolickiego. Jego pontyfikat trwał bardzo długo, 21 lat. Po edykcji mediolańskim ogłoszonym wspólnie przez Konstantyna Wielkiego (cesarza zachodniej części Cesarstwa Rzymskiego) i Licyniusza (cesarza wschodniej części) w 313 r., zaprowadzającym wolność wyznania w Cesarstwie, a tym samym kończącym na jego terytorium erę prześladowań chrześcijan, Sylwester mógł podjąć organizację struktur życia kościelnego. Za jego pontyfikatu w 325 r. odbył się I Sobór Nicejski nad Bosforem. Papież nie uczestniczył w nim osobiście, ale wysłał tam swoich legatów i zatwierdził uchwały tego soboru. Tam zostało zatwierdzone Credo poświadczające bóstwo Jezusa, „Bóg prawdziwy z Boga prawdziwego, zrodzony, a nie stworzony, współistotny Ojcu”.

Konstantyn podarował Sylwestrowi pałac na Lateranie, przy którym powstanie później Bazylika Świętego Jana. Tą i kolejną bazylikę św. Piotra ufunduje Konstantyn Wielki, a papież dokona ich uroczystej konsekracji. Dało to początek uroczystym konsekracjom podobnych budowli. Sylwester I zmarł 31 grudnia 335 r. i ten dzień ustanowiono jego wspomnieniem. Został pochowany w rzymskich katakumbach Pryscylli przy via Salaria. W VIII wie-

ku relikwie świętego przeniesiono do kościoła San Silvestro in Capite. Jego relikwie przechowywane są też w Nonantoli, jedenaście kilometrów od Modeny, w ołtarzu głównym kościoła dawnego opactwa benedyktynów (dzisiaj parafialnego). Jest też patronem tego miasta i diecezji.

Sylwester I w ikonografii jest przedstawiany w stroju papieskim, w tiarze i w czerwonym płaszczu.

Jego atrybutami są kościół, palusz, tiara, księga, trzyramienny krzyż, wąż z książką, gałązka oliwna, muszla, smok u stóp i byk. Jest patronem zwierząt domowych. Wzywany jest w modlitwie o dobre zbiory paszy, a także o szczęśliwy i pomyślny nowy rok. Dzień św. Sylwestra jest ostatnim dniem w roku kalendarzowym. Dlatego w kościołach sprawuje się wieczorem specjalne nabożeństwo.

Na całym świecie znane są też „zabawy sylwestrowe”, ale te w Polsce pojawiły się dopiero w XIX wieku w najbogatszych domach w miastach. W polskiej tradycji, dzień poprzedzający Nowy Rok spędzano w gronie rodziny w zaciszu domowym. Nie urządzano zabaw i balów.

GOK: Magda Misztal

Źródło:

1. Święty Sylwester I, https://silesia.edu.pl/index.php/%C5%9Aw...Sylwester_I, (dostęp: 24.11.2021).
2. Kim był św. Sylwester?, <https://przystaneknauka.us.edu.pl/artykul/kim-był-sw-sylwester>, (dostęp: 24.11.2021).
3. 31 grudnia, Święty Sylwester I, papież, <https://www.brewiarz.pl/czytelnia/swieci/12-31b.php3>, (dostęp: 24.11.2021).
4. Polska po 1989 roku, Etnograf: Nowy Rok w polskiej tradycji to szczególnie dzień, starajmy się go świętować, Dzieje.pl Portal historyczny, <https://dzieje.pl/wideo/etnograf-nowy-rok-w-polskiej-tradycji-szczegolny-dzien-starajmy-sie-go-swietowac>, (dostęp: 24.11.2021).
5. Święci na każdy dzień: praca zbiorowa. pod red. AD Books S.r.l. Florencia, Kielce 2011.

ŚWIĘTY SZCZEPAN : MIKOŁAJKI WSPOMINANY 26 GRUDNIA : W SOŁECTWIE ŁAPIGUZ

Jego życie pozostaje w większości nieznane. Dowiadujemy się o nim z Dziejów Apostolskich. Jego imię po grecku oznacza „koronę”. Był pochodzenia greckiego. Jego imię pojawia się po raz pierwszy, kiedy dochodzi do rozdzwiewu pomiędzy chrześcijanami pochodzenia żydowskiego a hellenistycznym. Objawiło się to narzekaniem hellenistów na Hebrajczyków, że przy codziennym rozdawaniu jałmużny zaniedbywano ich wdowy. Odpowiedzią na te narzekania, było ustanowienie siedmiu osób do diakonii stołów, czyli do posługiwania ubogim ze wspólnoty. Jednym z nich stał się Szczepan, który wyróżnił się spośród nich. Jego działalność nie ogranicza się tylko do rozdawania żywności. „Szczepan, pełen łaski i mocy, działał cuda i znaki wielkie wśród ludu”. Aktywność religijna Szczepana wzbudziła niechęć Żydów z diaspor, która gromadziła się w „synagodze wyzwoleńców” i która obejmowała Izraelitów pochodzących z różnych regionów Morza Śródziemnego, Cyreny, Aleksandrii, Cylicji i innych obszarów Azji. Żydzi ci, w przeciwieństwie do grupy „siedmiu diakonów” przestrzegali Prawa Mojżeszowego i pozostawali niepociągnięci przez przepowiednie chrześcijańskie. W zamieszaniu pojмали oni Szczepana i prowadzili przed Sanhedryn. Wysunięto przeciw niemu dwa zarzuty wsparte odwołaniem się do fałszywych świadków, którzy zeznali: „Ten człowiek nie przestaje mówić przeciwko temu świętemu miejscu i przeciwko Prawu”. W odpowiedzi na oskarżenia Szczepan wygłosił płomienną mowę o Dobrej Nowinie, łącząc w nich życie Jezusa z tekstami Pisma. Jego przemowa i wyznanie wiary w Jezusa Chrystusa: „Widzę niebo otwarte i Syna Człowieczego, stojącego po prawicy Boga” wzbudziły w słuchaczach odrazę i niepomahowaną zabójczą przemoc. Wywlekli go poza mury Jerozolimy w tą samą stronę, gdzie nastąpiło ukrzyżowanie i ukamienowali go. Szczepan tak jak Jezus modlił się za swoich oprawców. Szczepan jest pierwszym męczennikiem chrześcijańskim. Według tradycji pochował go Gamaliel, który to 400 lat później objawił w widzeniu miejsce pochówku Szczepana. Ksiądz Lucjan, któremu to objawił się Gamaliel, spisał sprawozdanie z cudownego odkrycia relikwii, zakończył je opisem uroczystego przenie-

sienia szczątków Szczepana do kościoła na Syjonie w Jerozolimie w dniu 26 grudnia 415 r.

Kult Świętego jest żywy od pierwszych wieków chrześcijaństwa. Już w VI w. na dzień 26 grudnia ustanowiono jego święto. Było to zgodne ze zwyczajem wspominania w bliskości Świąt Bożego Narodzenia pierwszych świadków przyjścia Pana. Święty jest zaliczany do świętych uzdrowicieli. Na jego ołtarzu składano kwiaty, które później kładzione na cierpiących przynosiły ulgę, a obrusy z jego ołtarzy leczyły choroby szpiku kostnego. Jest patronem procarzy, kamieniarzy, murarzy, wóźniców stajennych i koni (ponieważ według legendy miał być koniuszym Heroda). Jest wzywany przy kamicy, bólach głowy i chorobach szpiku kostnego (w nawiązaniu do kamieni, którymi zadano mu śmierć).

Jego głównym atrybutem są kamienie. Przetawiany jest jako młodzieniec, bez zarostu, w dalmatyce, która była strojem liturgicznym diakonów.

Dzień wspomnienia Świętego Szczepana następuje po Dniu Bożego Narodzenia. W polskiej tradycji był dniem wesołym. Chętnie się odwiedzano. Szczególnie chętnie witano młodych kawalerów w domach zamieszkałych przez panny. Mogli oni wówczas pokazać się przed panną i jej rodziną z jak najlepszej strony, a panna mogła pokazać jak prowadzi dom. Tego dnia domy zaczęli odwiedzać kolędnicy. Wędrowali oni po domach do Święta Przemienienia Pańskiego czyli Trzech Króli. W kościele, podczas Mszy Świętej, z chóru sypano owies, a nawet groch, jako upamiętnienie śmierci Świętego Szczepana. Kapłan często święcił przyniesione tego dnia do świątyni zboże, aby obficie rośło w kolejnym roku. Zwyczaj święcenia owsa i obrzucania się ziarnem szczególnie kultywowano w Małopolsce, gdzie owies był kiedyś podstawowym źródłem dla utrzymania wielu gospodarstw. Miało to zapewnić oprócz urodzaju także zdrowie i pomyślność.

GOK: Magda Misztal

Bibliografia:

1. Błażejewska Sandra, Dzień św. Szczepana – drugi dzień świąt Bożego Narodzenia, <https://www.polskieradio.pl/13/53/Artykul/2236194,Dzien-sw-Szczepana-drugi-dzien-swiat-Bozego-Narodzenia>, (dostęp: 22.11.2021).
2. Święci na każdy dzień: praca zbiorowa. pod red. AD Books S.r.l. Florencia, Kielce 2011.

6 grudnia 2021 r., z inicjatywy Grupy Nieformalnej Mieszkańców miejscowości Łapiguz, zorganizowano Mikołajki. W tym dniu Święty Mikołaj odwiedzał mieszkańców Sołectwa, tych grzecznych i tych trochę mniej grzecznych. Jak się okazało, Święty się rozdziwił, chyba żeby odwiedzić więcej domów tego dnia.

Grzeczni mieszkańcy Łapiguza dostawali drobne upominki, pierniczki i cukierki, a ci trochę mniej grzeczni, zanim otrzymali symboliczny upominek, najpierw mieli zadanie do wykonania. Były to np. pompki, przysiady albo wierszyki lub zadania matematyczne, zwłaszcza z tabliczki mnożenia, czasem ktoś musiał zaśpiewać.

Gdy Mikołajowie krążyli po Łapiguzie, zdarzały się takie sytuacje, że zatrzymywały się auta, aby zrobić sobie zdjęcie ze Świętym, aby mieć w domu kolejny dowód dla dzieci, że jednak Mikołaj istnieje i chodzi teraz po Gminie Zamość. Akurat w Łapiguzie Mikołaj nie ograniczał się tylko do rozdawania prezentów, w trakcie swoich wizyt pomagał czasem niektórym mieszkańcom, np. odśnieżył chodnik, wkręcił żarówkę czy złapał kota. Do niektórych próbował wejść przez komin, ale wziął za krótką drabinę, a w Łapiguzie są jednak wysokie kominy. Ale najwięcej pracy miał przy pozowaniu do zdjęć, które bardzo licznie robiły sobie dzieci.

Całe wydarzenie spotkało się z ogromnym entuzjazmem mieszkańców, których dwaj Mikołajowie odwiedzili, i sporym odzewem społecznym. Duża grupa osób zadeklarowała chęć powtórzenia wydarzenia i włączenia się w realizację tej inicjatywy w szerszym zakresie, aby za rok Święci Mikołajowie odwiedzili jeszcze więcej domów w Łapiguzie. Zwrócili też uwagę, aby za rok poinformować mieszkańców kiedy i w których godzinach będzie chodził święty Mikołaj w Sołectwie, aby zdążyli się lepiej przygotować, bo jak wiemy, święty Mikołaj lubi podjadać pozostawione dla niego ciasteczka, które pija szklaneczką mleczka.

Łapiguz: AK

NAJPIĘKNIEJSZE POLSKIE KOŁĘDY Z ZESPOŁEM ALE CANTARE

Jakie są te najpiękniejsze polskie kołеды, które zespół Ale Cantare szczególnie lubi wykonywać i dlaczego?

Wytypowaliśmy na próbie 2 pastorałki, które lubimy najbardziej. Są to: „My też pastuszkowie” w opracowaniu naszej dyrygentki Barbary Rabiegi i „Pasty się owce pod borem” opr. Bronisław Rutkowski. Może to wynika z ich muzycznej aranżacji, czy też nutki humorystycznej, jaką posiadają w tekście, a może z dobrymi wspomnieniami, bo przecież śpiewając je wygrałyśmy kilka konkursów! – okazuje się, że jesteśmy b.sentymentalne. Dlatego też inne, chociaż są b. urokliwe, i tekstowo i muzycznie, zostają w tyle...

Zbliża się okres świąt Bożego Narodzenia, jaki repertuar kołędowy Panie przygotowują?

Jak co roku w tym okresie pracujemy nad naszym stałym, można powiedzieć podstawowym zestawem kołęd, które należy odświeżyć przed zaprezentowaniem ich publiczności. Ale nie tylko. Z każdym kolejnym sezonem kołędowym staramy się przygotować nowe utwory. W tym roku pracujemy nad 4 kołędami. Są to: „Nie masz Ci nie masz, nad tę gwiazdeczkę” w opracowaniu B. Rutkowskiego, ogromnie ciekawe i żywiołowe 4-głosowe opracowanie „Hola, hola pasterze z pola” współczesnego kompozytora i aranżera M. Raczyńskiego. Myślę, że ten utwór trafi do zbioru „Ulubione kołеды Cantarek”:), następnie „Bóg się dziś rodzi” – kompozycja R. Twardowskiego do słów J. Więćkowskiego oraz pastorałka dobrze

nam znanego młodego kompozytora Dominika Lasoty do tekstu S. Wyspiańskiego pt. „Boże Narodzenie ta noc jest dla nas święta”

Gdzie zespół „Ale Cantare” występował i występuje z koncertami kołęd w naszym regionie?

Ale Cantare kołęduje w zamojskich i podzamojskich kościołach. Ale nie tylko w obiektach sakralnych. Pierwszy występ zespołu to właśnie krótki koncert kołęd, w prostym dwugłosowym opracowaniu podczas jasełek w świetlicy w Płoskiem. Cantarki występowały również w Hospicjum w Łabuniach, Zamojskim Domu Kultury, Garnizonowym Klubie Oficerskim, Domu Pomocy Społecznej w Krasnobrodzie i wielu innych miejscach.

Znana jest tradycja śpiewania kołęd w domach, podczas rodzinnych spotkań. Jakie polskie kołеды polecają Panie szczególnie do wspólnego śpiewu?

Najbardziej znane. Proste. Takie, których uczymy się już od dzieciństwa. *Dzisiaj w Betlejem, Przybieżeli do Betlejem, Wśród nocnej ciszy, Cicha noc, Jezus malusieńki, Bóg się rodzi, Lulajże Jezuniu, Gdy się Chrystus rodzi.* Kołędowanie to wiara w lepsze jutro, to dzielenie się radością z okazji narodzin Dzieciątka naszego Zbawiciela, to przekazywanie młodszemu pokoleniu tradycji i zwyczajów naszych przodków, to wreszcie czas na bycie razem w tym pędzącym pociągu jakim jest życie. „Chwała na wysokości Bogu, a pokój na Ziemi”.

Zespół „Ale Cantare” bierze udział w różnorodnych przeglądach kołęd i odnosi także liczne sukcesy. Proszę nam o nich opowiedzieć.

Pierwszy sukces to Nagroda Specjalna podczas Sąsiedzkiego Konkursu Kołęd, Pastorałek, Pieśni Bożonarodzeniowych „Narodziła nam się dobroć” w Stawie Nowakowskim. Wraz z poszerzeniem repertuaru i rozwojem zespołu zaczęłyśmy zdobywać nagrody na prestiżowych ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach kołęd i pastorałek.

- 2014 - Międzynarodowy Festiwal Kołęd i Pastorałek w Będzinie – Pierwsza Nagroda
- 2015 - Rzeszowski Festiwal Kołęd i Pastorałek – Złoty Dyplom
- 2016 - XI Ogólnopolski Konkurs Kołęd i Pastorałek w Chełmnie – Złote Pasma
- 2019 - Myślenicki Festiwal Pieśni Chóralnej – III Nagroda
- 2020 - Konkurs Chórów XXIX Tyskie Wieczory KOLEĐOWE – Grand Prix

Konkursy On-line

- 2021 - XVI Ogólnopolski Konkurs Kołęd i Pastorałek w Chełmnie-Złote Pasma
- 2021 - VII Międzynarodowy Rzeszowski Festiwal Kołęd i Pastorałek – Złoty Dyplom
- 2021 - XVIII Przegląd Kołęd i Pastorałek „Pastorałka Żywiecka” – Srebrna Gwiazda Betlejemka

Gdzie możemy usłyszeć kołеды w wykonaniu zespołu Ale Cantare w tym roku?

Zwieńczeniem naszego największego kołędowego sukcesu czyli Grand Prix będzie wyjazd i koncert na kolejnych Tyskich Wieczorach Kołędowych. Od miesiąca szykujemy się do tego przedsięwzięcia. Chcemy zaprezentować się tam jak najlepiej. Koncert odbędzie się 14 stycznia w godzinach wieczornych w jednym z kościołów w Tychach. Wystąpimy na nim razem ze znanym tyskim muzykiem, organistą Pawłem Seligmanem. Poza tym 28 grudnia wystąpimy na Rostoczańskim Koncercie Kołęd i Pastorałek w zamojskim GKO (to na zaproszenie Chóru Ziemi Zamojskiej Contrą, z którym współpracujemy już kolejny rok. Mamy nadzieję, że uda się nas również usłyszeć po nowym roku w zamojskich kościołach.

Zespół „Ale Cantare”

ZADAJ PYTANIE WÓJTOWI

Poniżej prezentujemy odpowiedź Wójta na pytania Mieszkańców Gminy Zamość.
Pytania Wójtowi można zadawać na stronie www.gminazamosc.pl

PYTANIE:

Witam,

Zgodnie z informacjami zawartymi na stronie Gminy Zamość odnośnie możliwości zadania pytań od mieszkańców drogą elektroniczną w związku z XXXVIII sesją Rady Gminy Zamość, postanowiłem skorzystać z tej możliwości.

Jakie działania podjął lub zamierza podjąć Wójt Gminy Zamość w związku z decyzją Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie z dnia 02 listopada 2021 r., gdzie Kolegium stwierdziło nieważność uchwały Nr XXXVI/320/21 Rady Gminy Zamość z dnia 30 września 2021 r. w sprawie rozpatrzenia podtrzymanego przez sołtysa wniosku sołectwa Płoskie w sprawie przeznaczenia środków funduszu sołeckiego na 2022 r., z powodu naruszenia art. 5 ust. 9 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r., poz. 301 ze zm)? Czy Wójt nadal zamierza walczyć z mieszkańcami Płoskiego, czy też zrealizować ich wolę? Czy Wójt nadal będzie uparcie naruszał prawo i przymuszał do tego radnych, co jednoznacznie stwierdziła RIO czy też w końcu zamierza poświęcić całą energię na realizację zadań stojących przed gminą?

25.11.2021 r. Płoskie

ODPOWIEDŹ:

Witam i dziękuję za kolejny kontakt e-mail.

Wrześniowe zebranie wiejskie Mieszkańców Płoskiego zburzyło nie tylko moje dotychczasowe spojrzenie na cele wydzielania z budżetu Gminy Zamość środków na realizację programu Fundusz Sołecki. Przypomnę, że funkcjonowanie w gminach tego programu nie jest obowiązkowe i to moja osoba zaproponowała Radzie Gminy Zamość w marcu 2015 roku przystąpienie do tego programu. Na mnie też ciąży obowiązek przedłożenia Radzie projektu decyzji w sprawie funduszu sołeckiego 2023 roku. Mam na to czas tylko do końca marca przyszłego roku.

Wspomniana uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie (RIO) jest dla mnie wykładnią prawa w zakresie stosowania przepisów art. 5 ustawy z dnia 21 lutego 2014 roku o funduszu sołeckim. Rozstrzyga także kwestię moich wątpliwości związanych z ewentualną kolizją treści tych przepisów z art. 44 ust.3 i art. 233 i 239 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Nie naruszam prawa. Potrzebne mi było rozstrzygnięcie Organu Nadzoru jakim jest RIO w konkretnej naszej gminnej sprawie i sytuacji. Dostępne orzecznictwo sądów administracyjnych nie rozstrzyga o ewentualnych kolizjach prawnych dwóch wspomnianych powyżej ustaw.

Nie wiem skąd ma Pan informacje o tym, że przymuszam Radnych Rady Gminy Zamość do naruszania prawa? W tekście uzasadnienia uchwały RIO nie odnalazłem takiego stwierdzenia. Nie czyniłem tego także podczas transmitowanych obrad sesji Rady. Uważam, że odpowiedzialność za to co mówimy i piszemy jest niezbędnym elementem budowania ładu społecznego. Początek treści przesłanego e-maila świadczy o tym, że wysyłając go do mnie miał Pan świadomość, iż będzie on upubliczniony w trakcie obrad sesji Rady Gminy.

Uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie z dnia 2 listopada 2021 roku stwierdza nieważność uchwały Rady Gminy Zamość z dnia 30 września 2021 roku nr XXXVI/320/21. Na rozstrzygnięcie to przysługiwało Radzie Gminy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie. Było na to 30 dni. W mojej ocenie nie było takiej potrzeby. Dla rozstrzygnięcia wspomnianych powyżej wątpliwości uchwała Kolegium RIO jest wystarczająca. Potwierdziłem to decyzją o zawartości projektu budżetu Gminy na 2022 rok, który przedłożyłem Radzie i RIO w dniu 15 listopada. Ujęte jest w nim zadanie inwestycyjne pod nazwą „Opracowanie dokumentacji projektowej budowy wiejskiego Domu Kultury z garażem dla OSP w m. Płoskie” z kwotą 69.521,90 zł.

Co dalej? Prawdopodobnie kolejna sesja Rady Gminy Zamość będzie miała miejsce w dniu 30 grudnia. W jej trakcie Rada może uchwałą potwierdzić przyjęcie budżetu Gminy 2022 roku. W takiej sytuacji w miesiącu styczniu wdrożę działania, których celem będzie ogłoszenie i przeprowadzenie postępowania przetargowego wyboru wykonawcy opracowania dokumentacji. O kolejnych decyzjach będę informował po ich podjęciu.

Nie walczę z Mieszkańcami Płoskiego. Mam tylko inne niż 21 uczestników zebrania wiejskiego spojrzenie na kolejność realizacji najważniejszych dla sołectwa inwestycji. Modernizacja obiektu Szkoły, rozbudowa wodociągu, budowa trwałych nawierzchni dróg. To są moim zdaniem priorytety Płoskiego. Uważam, że większość Mieszkańców największego w Gminie sołectwa myśli podobnie. Nie ma dzisiaj warunków do podejmowania decyzji o budowie świetlicy wiejskiej z garażem dla OSP za 3 mln zł. Nie pozwala na to świadomość gminnych wyzwań i zadań najbliższych lat 35 sołectw Gminy Zamość.

Publiczne i prawne zamieszanie wokół decyzji zebrania wiejskiego w Płoskiem to problem o gminnym wymiarze. Dotyczy 35 sołectw, a nie tylko Płoskiego. Jego skutki będą widoczne w trakcie zebrań wiejskich w sołectwach Gminy we wrześniu 2022 roku. Także w decyzjach najbliższych trzech miesięcy dotyczących Funduszu Sołeckiego 2023 roku. Nie żałuję swojego zaangażowania w to co działa się wokół sprawy od miesiąca września, energii i czasu. To był i jest mój obowiązek wobec Mieszkańców Gminy, w tym także Płoskiego.

6 grudnia 2021 roku
Ryszard Gliwiński – Wójt Gminy Zamość

PŁOSKIE Z NOWĄ DROGĄ : PRZYGOTOWANIA DO ZIMY W MINIONYCH LATACH

Zakończyła się budowa drogi wewnętrznej nr geod. 870 w m. Płoskie. W ramach inwestycji m.in. powstał odcinek drogi asfaltowej o długości 208 m.b. wraz z pobocznymi utwardzonymi kruszywem i rowem odwadniającym wzmocnionym płytami ażurowymi. Skarpy zostały splantowane

i obsiane trawą. Ponadto do działek wykonano zjazdy, a także ustawiono 4 znaki drogowe. Wykonawcą inwestycji wyłonionym w drodze postępowania przetargowego było Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o. Wartość wykonanych robót to 367 179,78 zł. **UGZ**

Domy mieszkalne kiedyś były w większości budowane z drewna i wymagały ocieplenia, aby w zimie było w nich ciepło. Najpopularniejsza w tamtych czasach była zagata, czyli dodatkowe ocieplenie chaty na okres zimy. Jest to określenie ludowe. Zagaty powstawały przez zbudowanie przy ścianie domu ścianki z desek sięgającej zazwyczaj do wysokości dolnej krawędzi okien. Przestrzeń powstała między deskami wypełniana była suchymi liśćmi, sianem czy słomą. Okna były uszczelniane watą i dekorowane bombkami choinkowymi. Przed chatą stała miotła z brzozy lub z kochii do obmiatania butów ze śniegu. Pomimo to w domach nadal było niewystarczająco ciepło i dlatego podczas spania okrywano się pierzynami z pierza gęsiego lub kaczego. Drzewa również zabezpieczano przed dużym mrozem ocieplając je słomą. **KGW Wysokie: Wanda Szpuga**

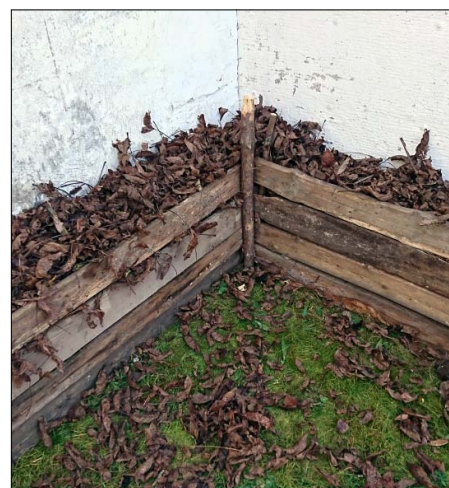
NOWY CHODNIK W SKOKÓWCE

Mieszkańcy Skokówki mogą już korzystać z nowego chodnika, który powstał przy ul. Targowej (droga gminna nr 110446L).

W ramach inwestycji wybudowano chodnik z kostki brukowej wraz ze zjazdami do posesji na odcinku od włączenia ul. Targowej do drogi wojewódzkiej nr 849 do skrzyżowania z ul. Łąkową. Dodatkowo wykonano dojścia do placu zabaw, przystanku autobusowego i świetlicy wiejskiej. Łącznie ok. 530 m.b. nowego chodnika. Ponadto ze względu na stan techniczny oraz technologię wykonywanych robót pod przedmiotowym chodnikiem przebu-

dowano istniejący odcinek sieci kanalizacji sanitarnej o długości 201 m.b. Zainstalowano również rurę osłonową pod budowę w przyszłości oświetlenia ulicznego przy ul. Targowej. Wykonawcą inwestycji wyłonionym w drodze postępowania przetargowego był Zakład Budowlano-Transportowy „DROGMOST” Sp. z o.o. Wartość robót budowlanych to 528 314,16 zł. Nowy chodnik przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa pieszych i kierowców. **UGZ**

ZADANIA FUNDUSZU SOŁECKIEGO 2022 ROKU CZ.1

Lp.	Sołectwo	Nazwa zadania	Wydatki inwestycyjne (zł)	Wydatki bieżące (zł)	Łączne wydatki FS 2021 (zł)
		Białobrzegi	15 686,97	20 000,00	
1.		1. Organizacja inicjatywy lokalnych: „Powitanie lata”, „Dzień Kobiet”, i „Spotkanie opłatkowe” w m. Białobrzegi.	0	3 000,00	35 686,97
		2. Remont dróg dojazdowych do pól w m. Białobrzegi. **	0	7 000,00	
		3. Remont werandy przy świetlicy wiejskiej w m. Białobrzegi.	0	10 000,00	
		4. Wyposażenie placu zabaw przy świetlicy wiejskiej w m. Białobrzegi.	15 686,97	0	
		Białowola	37 620,25	0	37 620,25
2.		5. Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110387L (Borek Dolny) - Wykonanie dokumentacji oraz zakup materiałów.	37 620,25	0	
		Borowina Sitaniecka	34 803,19	0	
3.		6. Opracowanie dokumentacji w zakresie budowy chodnika przy drodze gminnej nr 110402L w m. Borowina Sitaniecka.	34 803,19	0	34 803,19
		Bortatycze	0	30 108,11	
4.		7. Remont drogi koło cmentarza w m. Bortatycze. **	0	13 108,11	30 108,11
		8. Zakup i montaż klimatyzacji do świetlicy wiejskiej w m. Bortatycze.	0	15 000,00	
		9. Organizacja inicjatywy lokalnej: Sołecki Dzień Dziecka w m. Bortatycze.	0	2 000,00	
		Bortatycze Kolonia	0	26 572,99	26 572,99
5.		10. Remont drogi 110431L od końca nawierzchni asfaltowej w kierunku Siedlisk.	0	26 572,99	
		Hubale	13 203,56	10 000,00	
6.		11. Zakup i montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej w m. Hubale.	0	10 000,00	23 203,56
		12. Budowa oświetlenia ulicznego drogi wewnętrznej w m. Hubale przy drodze gminnej o nr geod. 620/8 (dokumentacja i zakup materiałów).	13 203,56	0	
		Chyża	34 000,00	3 233,59	
7.		13. Budowa altany w miejscowości Chyża. **	34 000,00	0	37 233,59
		14. Organizacja inicjatywy lokalnej: Sołecki Dzień Dziecka w m. Chyża	0	3 233,59	
		Jatutów	44 667,51	4 000,00	
8.		15. Utwardzenie terenu przy obiekcie Pokoleniówka w m. Jatutów.	38 667,51	0	48 667,51
		16. Organizacja inicjatywy lokalnej: IV Ludowe spotkanie z zaśpiewem i przytupem w m. Jatutów	0	4 000,00	
		17. Ustawienie wiaty przystankowej przy drodze gminnej 110407L w m. Jatutów.	6 000,00	0	
		Kalinowice	66 997,84	0	66 997,84
9.		18. Wykonanie oświetlenia drogi znajdującej się przy budynkach mieszkalnych Kalinowice 201.	66 997,84	0	
		Lipsko	0	53 623,42	
10.		19. Modernizacja i doposażenie świetlicy wiejskiej w m. Lipsko poprzez remont i adaptację dodatkowego pomieszczenia na potrzeby kuchni, wyposażenie w meble, zakup szafy chłodniczej oraz zakup i montaż klimatyzacji.	0	53 623,42	53 623,42

11.	Lipisko Kosobudy	16 078,09	0	16 078,09
	20. Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110388L w miejsc. Lipisko-Kosobudy - III etap **	16 078,09	0	16 078,09
12.	Lipisko Polesie	31 047,12	0	31 047,12
	21. Budowa oświetlenia ulicznego drogi nr 112226L w m. Lipisko Polesie (dokumentacja i zakup materiałów).	31 047,12	0	31 047,12
13.	Łapiguz	42 039,15	0	42 039,15
	22. Wykonanie dokumentacji technicznej budowy drogi wewnętrznej nr geod. 228/35 w m. Łapiguz.	42 039,15	0	42 039,15
14.	Mokre	54 754,54	0	54 754,54
	23. Budowa placu utwardzonego na działkach o numerze ewidencyjnym 858/5 i 858/6 w m. Mokre. **	54 754,54	0	54 754,54
15.	Płoskie	69 521,90	0	69 521,90
	24. Opracowanie dokumentacji projektowej budowy Wiejskiego Domu Kultury z garażem dla OSP w m. Płoskie.	69 521,90	0	69 521,90
16.	Pniówek	0	55 246,78	55 246,78
	25. Położenie asfaltu na istniejącej drodze gminnej nr 110413L w m. Pniówek (Kol. Góma) - remont. **	0	55 246,78	55 246,78
17.	Siedliska	24 724,97	14 000,00	38 724,97
	26. Remont altany przy świetlicy wiejskiej w m. Siedliska (zakup i montaż grilla).	0	10 000,00	38 724,97
	27. Montaż elementów placu zabaw w m. Siedliska.	24 724,97	0	24 724,97
	28. Organizacja inicjatywy lokalnej: Sołecki Dzień Dziecka w m. Siedliska.	0	4 000,00	4 000,00
18.	Sitaniec	0	63 028,45	63 028,45
	29. Remont świetlicy wiejskiej w m. Sitaniec. *	0	63 028,45	63 028,45
19.	Sitaniec Kolonia	0	28 506,25	28 506,25
	30. Remont świetlicy wiejskiej w m. Sitaniec. *	0	28 506,25	28 506,25
20.	Sitaniec Wolica	48 501,80	0	48 501,80
	31. Rozbudowa dróg gminnych nr 110433L i nr 110397L w m. Sitaniec Wolica w zakresie budowy chodnika - opracowanie dokumentacji budowlanej. **	48 501,80	0	48 501,80
21.	Szopinek	54 827,85	0	54 827,85
	32. Budowa boiska wielofunkcyjnego do siatkówki i koszykówki o nawierzchni poliuretanowej wraz z kompletem koszy do koszykówki, komplet słupków aluminiowych do siatkówki na placu gminnym przy placu zabaw w m. Szopinek. **	54 827,85	0	54 827,85
22.	Skaraszów	24 354,91	1 500,00	25 854,91
	33. Montaż dodatkowej kamery do altany przy świetlicy wiejskiej w m. Skaraszów.	0	1 500,00	25 854,91
	34. Utwardzenie dojazdu do świetlicy i wokół świetlicy wiejskiej w m. Skaraszów. **	24 354,91	0	24 354,91
23.	Skokówka	53 403,48	0	53 403,48
	35. Budowa oświetlenia ulicznego wraz z zakupem materiałów przy ul. Targowej w m. Skokówka.	53 403,48	0	53 403,48
24.	Wieprzec	16 575,21	0	16 575,21
	36. Budowa parkingu publicznego w m. Wychody – etap II * **	16 575,21	0	16 575,21
25.	Wierzchowiny	12 618,96	6 000,00	18 618,96
	37. Montaż monitoringu przy świetlicy wiejskiej w m. Wierzchowiny”	0	6 000,00	18 618,96
	38. Zagospodarowanie terenu przy świetlicy w m. Wierzchowiny - zakup materiałów i realizacja prac przy budowie parkingu.	12 618,96	0	12 618,96

ZADANIA FUNDUSZU SOŁECKIEGO 2022 ROKU CZ.2

26.	Wólka Panińska	52 478,81	0	52 478,81
	39. Budowa oświetlenia ulicznego przy drogach w sołectwie Wólka Panińska. **	52 478,81	0	
27.	Wólka Wieprzecka	0	23 755,93	23 755,93
	40. Zakup i montaż instalacji monitoringu przy świetlicy wiejskiej i placu zabaw w m. Wólka Wieprzecka.	0	23 755,93	
28.	Wysokie	49 993,18	0	49 993,18
	41. Budowa ogrodzenia obiektu Regionalnej Izby Pamięci oraz Centrum Kultury Dawnej w miejscowości Wysokie.	49 993,18	0	
29.	Wychody	22 154,08	0	22 154,08
	42. Budowa parkingu publicznego w m. Wychody – etap II * **	22 154,08	0	
30.	Zarzecze	19 999,86	0	19 999,86
	43. Budowa altany w m. Zarzecze (przy placu zabaw).	19 999,86	0	
	Zwódne	20 000,00	1 159,82	21 159,82
31.	44. Wykonanie instalacji wod.-kan. wraz ze zbiornikiem bezodpływowym oraz studnią do budynku położonego na działce o nr geod. 94/2 w m. Zwódne.	20 000,00	0	
	45. Doposażenie budynku położonego na działce nr geod. 94/2 w m. Zwódne.	0	1 159,82	
32.	Zalesie	0	12 984,85	12 984,85
	46. Remont drogi wewnętrznej nr geod. 1 (łącznik) w m. Zalesie, w tym montaż spowalniaczy.	0	12 984,85	
	Zawada	0	64 861,28	64 861,28
33.	47. Zakup samochodu pożarniczego średniego.	0	54 861,28	
	48. Organizacja inicjatywy lokalnej: „IV Festiwal Piosenki Biesiadnej” w m. Zawada.	0	7 000,00	
	49. Organizacja inicjatywy lokalnej: „Sołectkie spotkanie pokoleń” w m. Zawada.	0	3 000,00	
	Żdanów	32 000,00	21 927,15	53 927,15
34.	50. Renowacja obiektów małej architektury znajdującej się na terenie sołectwa Żdanów.	0	10 000,00	
	51. Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej w m. Żdanów wraz z zakupem ławek i koszy na śmieci.	13 000,00	0	
	52. Zakup wyposażenia siłowni w m. Żdanów.	19 000,00	0	
	53. Organizacja międzysołeckiego festynu dożynkowego w Żdanowie.	0	6 927,15	
	54. Montaż dwóch spowalniaczy na drodze gminnej nr 110452L, m. Żdanów.	0	5 000,00	
35.	Żdanówek	27 224,32	2 000,00	29 224,32
	55. Ogrodzenie placu przy świetlicy w m. Żdanówek.	27 224,32	0	
	56. Organizacja lokalnego pikniku rodzinnego przy świetlicy wiejskiej w Żdanówku.	0	2 000,00	
	Łącznie: 56 wniosków	Łączne wydatki inwestycyjne: 919 277,55 (zł)	Łączne wydatki bieżące: 442 508,62 (zł)	Łączne wydatki FS 2021: 1 361 786,17 (zł)
	Łącznie: 28 zadań inwestycyjnych	Łącznie: 28 zadań wydatków bieżących	Łącznie: 56 zadań FS 2021 roku	

* Zadanie Funduszu Sołeckiego zgłoszone do realizacji przez Mieszkańców wielu Sołectw.
 ** Kontynuacja zadania Funduszu Sołeckiego z lat poprzednich.

FREKWENCJA NA ZEBRANIACH WIEJSKICH

Zebrania wiejskie VIII-IX 2021 rok						Zebrania wiejskie VIII-IX 2020 rok		
Miejsce wg frekwencji na zebraniu wiejskim	Nazwa Sołectwa	Liczba Mieszkańców stan na 30.06.2021 r.	Liczba uprawnionych	Liczba uczestników	Frekwencja	Miejsce wg frekwencji na zebraniu	Liczba uczestników	Frekwencja
1.	Lipisko Polesie	400	323	59	18.26 %	27	10	3.15 %
2.	Wólka Wieprzecka od nr 68 do 156	268	219	33	15.06 %	1	32	14.16 %
3.	Wierzchowiny	175	138	20	14.49 %	3	17	12.59 %
4.	Zalesie	73	58	8	13.70 %	2	8	13.60 %
5.	Zwódne	221	182	22	12.08 %	5	22	12.29 %
6.	Wychody	239	204	20	9.80 %	8	18	8.57 %
7.	Wieprzec	138	115	9	7.82 %	12	9	7.50 %
8.	Skokówka	825	685	53	7.73 %	31	15	2.21%
9.	Bortatycze Kolonia	319	264	20	7.57 %	10	21	8.17 %
10.	Chyża	512	448	32	7.14 %	16	31	6.75 %
11.	Łapiguz, Sitaniec od 464 do nr 510	599	472	33	6.99 %	11	36	7.75 %
12.	Bortatycze	383	316	21	6.64 %	4	39	12.42 %
13.	Żdanów	875	696	46	6.60 %	22	33	4.69 %
14.	Zarzecze	200	156	10	6.41 %	7	16	10.06 %
15.	Hubale	258	213	13	6.10 %	6	24	11.26 %
16.	Siedliska, Siedliska - Kolonia od nr 64 do nr 92	539	438	25	5.70 %	24	19	4.18 %
17.	Szopinek	961	759	42	5.53 %	20	41	5.54 %
18.	Żdanówek	367	307	16	5.21 %	15	22	7.21 %
19.	Lipisko	846	686	35	5.10 %	14	51	7.44 %
20.	Skaraszów od nr 1 do nr 67ż	306	236	12	5.08 %	25	9	3.76 %
21.	Lipisko Kosobudy	129	99	5	5.05 %	18	6	5.88 %
22.	Sitaniec Kolonia od nr 1 do nr 124	354	287	13	4.52 %	29	8	2.79 %
23.	Pniówek	1 001	775	35	4.51 %	13	57	7.49 %
24.	Białowola	519	422	18	4.26 %	17	26	5.92 %
25.	Zawada od nr 1 do nr 607 Siedliska Kolonia od nr 1 do nr 63	1 919	1549	65	4.19 %	35	32	2.04 %
26.	Borowina Sitaniecka, Sitaniec Kol. od nr 125 do 190	468	388	16	4.12 %	23	18	4.50 %
27.	Białobrzegi	484	390	15	3.84 %	34	8	2.04 %
28.	Mokre od nr 1 do 311	954	814	29	3.56 %	21	37	4.71 %
29.	Jatutów	719	565	20	3.53 %	32	12	2.11 %
30.	Wólka Panieńska	788	597	20	3.35 %	9	49	8.39 %
31.	Wysokie	743	632	20	3.16 %	19	37	5.79 %
32.	Kalinowice	2 123	1654	44	2.66 %	33	34	2.07 %
33.	Płoskie od nr 1 do 544, Mokre od nr 312 do nr 319	2 364	1899	41	2.15 %	26	61	3.18 %
34.	Sitaniec od nr 1 do nr 463ż	1744	1440	24	1.66 %	30	37	2.50 %
35.	Sitaniec Wolica	716	595	9	1.51 %	28	17	2.82 %
Razem:		23 529	19 021	903	4.74 %	---	913	4.83 %

DOTACJE NA BUDOWĘ DRÓG W GMINIE ZAMOŚĆ

Do napisania poniższego tekstu sprowokowany zostałem publiczną wypowiedzią Mieszkańca w trakcie obrad XXXVIII sesji Rady Gminy, jaka miała miejsce w dniu 6 grudnia 2021 roku. Informacje zawarte poniżej nie są niczym nowym i są ogólnie dostępne. Można się z nimi zapoznać: w wydaniach Biuletynu Samorządu Gminy Zamość, na gminnej stronie internetowej, w odpowiedziach na wnioski o udostępnienie informacji publicznej i korespondencji kierowanej do Parlamentarzystów.

Niech więc ten tekst będzie przypomnieniem tego, co szybko znika z naszej pamięci lub stanowi źródło nowej, dotychczas nieznannej wiedzy.

Programy wsparcia finansowego budowy nawierzchni dróg gminnych były i są ważnym i oczekiwanym źródłem finansowania samorządowych zadań z tego zakresu. W unijnym perspektywach finansowych zostały uwzględnione w latach 2007-2013. Wówczas pozyskaliśmy dotację w kwocie **2 384 564 zł** na realizację zadania pod na-

zwą Poprawa dostępności komunikacyjnej gminy Zamość poprzez budowę drogi gminnej nr 110395L w miejscowości Płoskie (2009 rok). W kolejnym unijnym okresie finansowym lat 2014-2020 dotacje na budowę dróg gminnych, były już tylko w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich. Jednak zbyt małe środki i kryteria oceny wniosków dostosowane do Małych Gmin uniemożliwiły wówczas Gminie Zamość, skuteczne ubieganie się o wsparcie na budowę dróg. Dofinansowanie próbowaliśmy uzyskać w 2016 roku zgłaszając drogi w konkursach w Białobrzegach i w Kalinowicach. Pisząc o pozyskanych unijnymi środkami na budowę dróg w Gminie Zamość trudno pominąć zadanie pn.: Przebudowa drogi powiatowej nr 3247L na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową nr 17 w m. Kalinowice, przez m. Pniówek, Białowola, Zalesie – do Krasnobrodu. To wspólne decyzje Powiatu Zamojskiego i Gminy Zamość w latach 2016-2017 pozwoliły pozyskać unijne euro z programu wojewódzkiego. Gminna

dotacja dla Powiatu lat 2018-2020 to łącznie **2 716 705 zł**, a środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniosły na całość zadania **8 849 169,31 zł**.

Jedynym poważnym źródłem dofinansowania gmin w potrzebach związanych z budową dróg stał się krajowy *Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych* tzw. *Schetynówki*. Według mojej historycznej wiedzy Rząd uruchomił program w 2008 roku. Ten instrument wsparcia finansowego funkcjonuje do dzisiaj, pod różnymi i zmieniającymi z biegiem czasu nazwami, o których mowa poniżej.

W budżecie Gminy Zamość po raz pierwszy dotacja z rządowego programu pojawiła się w 2014 roku. Była to kwota **1 269 870 zł** i dotyczyła zadania inwestycyjnego pn.: Przebudowa drogi powiatowej nr 3250L Topornica – Zwierzyniec, na odcinku Sołectw Zarzeczce – Wierzchowiny – Skaraszów – Wólka Wieprzecka. Wówczas jeszcze Gminy mogły składać wnioski o dotacje na budowę dróg powiatowych. Przypomnę,

że tego typu inwestycje były priorytetem w decyzjach finansowych Organów Gminy Zamość lat 2014-2018. W ramach rządowego programu w 2016 roku realizowaliśmy wspólnie z Samorządem Powiatu Zamojskiego zadanie pod nazwą: Przebudowa drogi powiatowej nr 3249L na odcinku Mokre – Hubale – Wychody – Wieprzec – Zarczeczce, kwota dotacji programu rządowego **1 431 086 zł** i udziału finansowego środków własnych Gminy **785 481 zł**.

Od roku 2014 składaliśmy już wnioski o dotacje na budowę dróg gminnych. Rozpocznaliśmy wówczas inwestycją pn.: Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w Gminie Zamość poprzez przebudowę dróg gminnych nr 110383L, 110406L, 110437L w miejscowości Kalinowice. Więcej o tym i innych składanych wnioskach w kolejnych latach można przeczytać poniżej. Dla pełnego obrazu sytuacji pragnę przypomnieć, że wszystkie dotacje na realizację zadań gminnych udzielane są w trybie konkursowym. Na etapie składania wniosków konieczne jest posiadanie dokumentacji budowlanej i udokumentowanie złożenia wniosku do Starosty, o wydanie pozwolenia na budowę. Wnioski mogą dotyczyć tylko budowy nawierzchni dróg włączonych do sieci dróg publicznych, a więc nie mogą dotyczyć dróg wewnętrznych (osiedlowych). W województwie lubelskim jest 213 gmin. Od drugiego naboru 2019 roku każda gmina w naborze konkursowym mogła złożyć nie więcej niż dwa wnioski.

W latach 2014 – 2021 Gmina Zamość w naborach konkursowych wnioskowała **15 razy**, o dotacje na budowę dróg gminnych. Pozytywnie rozpatrzono **8** wniosków na łączną kwotę dotacji z budżetu Państwa **5 029 734 zł**. Wycofano z naboru konkursowego **3 wnioski** z powodu pozytywnego rozpatrzenia ich w innych konkursach. W trakcie procedury oceny konkursowej są **2 wnioski** – złożone w sierpniu 2021 roku. Z powyższego wynika, że **2 wnioski** nie otrzymały dotacji. Poniżej szczegółowa informacja o składanych wnioskach.

PROGRAM ROZWOJU GMINNEJ I POWIATOWEJ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

Nabór konkursowy wniosków – 2014 roku Realizacja techniczna 2016 rok.

1. Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego w Gminie Zamość poprzez przebudowę dróg gminnych nr 110383L, 110406L i 110437L w miejscowości Kalinowice. Koszty całej inwestycji **1 140 534,61 zł**, wartość dofinansowania **804 226,26 zł**, w tym: **529 096 zł** – dotacja budżetu państwa, **275 130,26 zł** – dotacja z budżetu powiatu.

Nabór konkursowy wniosków – 2016 rok. Realizacja techniczna 2017 rok.

2. Przebudowa drogi gminnej nr 110409 L w miejscowości Kalinowice. Koszty całej inwestycji **2 836 404,63 zł**, wartość dofinansowania **1 901 912 zł** w tym: **1 243 812 zł** – dotacja budżetu państwa, **658 100 zł** – dotacja z budżetu powiatu

Nabór konkursowy wniosków – 2017 rok Realizacja techniczna 2018 rok.

3. Przebudowa drogi gminnej nr 110440L w m. Mokre. Koszty całej inwestycji **1 341 247,95 zł**, w tym **642 817 zł** dotacja budżetu państwa

PROGRAM FUNDUSZ DROG SAMORZĄDOWYCH

Nabór konkursowy wniosków – wrzesień 2018 rok przeprowadzono w warunkach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej. (rozstrzygnięcie – kwiecień 2019 rok)

4. Przebudowa dróg gminnych nr 110385L i 110408L wraz z budową chodnika w m. Jatutów
Koszty całej inwestycji **2 253 268 zł**, w tym **1 084 213 zł** dotacja budżetu państwa

Nabór konkursowy wniosków – marzec/kwiecień 2019 rok (rozstrzygnięcie – 3 września 2019 roku).

5. Przebudowa dróg gminnych nr 110385L i 110408L wraz z budową chodnika w m. Jatutów
Wniosek wycofano w związku z przyznaniem dofinansowania na zadanie w naborze z września 2018 r. (powyżej)
6. Przebudowa drogi gminnej nr 110381L w m. Szopinek
Koszt całej inwestycji **337 859 zł**, w tym **227 048 zł** dotacja budżetu państwa
7. Przebudowa drogi gminnej nr 110386L w m. Pniówek
Koszt całej inwestycji **376 313 zł**, w tym **322 404 zł** dotacja budżetu państwa
8. Przebudowa drogi gminnej nr 110422L w m. Płoskie
Koszt całej inwestycji **514 027 zł**, w tym **251 867 zł** dotacja budżetu państwa

Nabór konkursowy wniosków – sierpień 2019 rok (rozstrzygnięcia – 2020 rok).

9. Przebudowa drogi gminnej nr 110381L w m. Szopinek
wniosek wycofano w związku z przyznaniem dofinansowania na zadanie w naborze z kwietnia 2019 r.
10. Przebudowa drogi gminnej nr 110422L w m. Płoskie
wniosek wycofano w związku z przyznaniem dofinansowania na zadanie w naborze z kwietnia 2019 r.

Wycofanie z naboru konkursowego wspomnianych wniosków było skutkiem zmian, jakie w rządowym programie wprowadził Parlament RP, ustawą z dnia 23 października 2018 roku o Funduszu Dróg Samorządowych. W 2019 roku miały miejsce dwa konkursy i rozstrzygnięcie naboru z września 2018 roku. Pierwszy z nich został ogłoszony przez Wojewodę Lubelskiego w dniu 14 marca 2019 roku. Mieliśmy więc tylko cztery miesiące na opracowanie dokumentacji budowlanych, oraz pozyskanie niezbędnych pozwoleń prawnych. Obecnie proces taki trwa co najmniej 12 miesięcy. Udało się nam przygotować 3 dokumentacje i wnioski oznaczone powyżej numerami 6, 7 i 8. Ponieważ nie było jeszcze rozstrzygnięć z naboru września 2018 roku, to ponownie złożyliśmy wniosek nr 5 (powyżej). Drugi nabór wniosków Wojewoda Lubelski ogłosił 26 lipca, a maksimum po dwa wnioski można było składać do 26 sierpnia. Do piero po zakończeniu drugiego naboru – 3 września 2019 roku – Premier Rządu RP zatwierdził listę tych, którzy otrzymali dotacje w ramach pierwszego naboru. Brak wiedzy o tym, czy nasze zgłoszenia otrzymały dotacje w marcowym konkursie, był pierwszym powodem ponownego złożenia wniosków nr 6 i 8. Drugą przyczyną, to brak innych gotowych dokumentacji. Czy można było lepiej przygotować się do konkursów w 2019 roku? Zawsze można zrobić coś lepiej i podjąć inne decyzje. W 2019 roku mieliśmy zbyt mało czasu na przygotowanie większej ilości projektów budowlanych. Nie uprzedzono nas o tym, co zmieni w rządowym programie wspomniana powyżej ustawa z 23 października 2018 roku. Były to pierwsze miesiące po wyborach samorządowych i czas projektowania oraz uchwalania budżetu 2019 roku. Wszystkie nasze wnioski złożone w pierwszym naborze wniosków otrzymały dotacje. Mam zachowaną informację Wojewody po ogłoszeniu wyników naboru – gminy i powiaty złożyły 520 wniosków, na listach podstawowych do dotacji było ich 367, na rezerwowych 20. To razem 387 z 520 złożonych; także nie wszyscy otrzymali tak oczekiwaną dotację.

Nabór konkursowy wniosków – wrzesień 2020 rok (rozstrzygnięcia – 14 października 2020 rok). Był to nabór uzupełniający z niewielką kwotą środków i z koniecznością rozpoczęcia realizacji prac budowlanych przed 15 listopada 2020 roku. Gmina mogła w tym naborze złożyć tylko jeden wniosek.

11. Przebudowa drogi gminnej nr 110422L w m. Płoskie – etap II
Zadanie nie otrzymało dotacji. Wniosek na 208 miejscu listy Wojewody Lubelskiego.

RZĄDOWY FUNDUSZ ROZWOJU DRÓG

Nabór konkursowy wniosków – ogłoszenie Wojewody z 9 lipca 2020 roku (rozstrzygnięcia – 21 kwietnia 2021 rok).

W konkursie każda Gmina mogła złożyć dwa wnioski. Z informacji podanej przez Wojewodę Lubelskiego podczas telekonferencji wynika, że na dotacje w zakresie budowy nawierzchni dróg gminnych przeznaczono **98 721 702 zł**. Gmin w województwie jest **213**. W naborze konkursowym gminy złożyły **291** wniosków. W pierwszym rozdaniu dofinansowanie otrzymało **118**. Lista rezerwowa obejmowała **142** wnioski, w tym na 4 miejscu poniżej wymieniona droga w Pniówku. Niestety **31** wniosków nie przeszło oceny formalnej, w tym wymieniona poniżej droga Sitaniec – Sitaniec Wolica.

12. Budowa drogi gminnej nr 112227L w m. Pniówek (za szkołą)

Koszt całej inwestycji **1 305 547 zł**, w tym **728 477 zł** dotacja budżetu państwa (umowa z dnia 23.06.2021 r.). Zadanie z wybranym wykonawcą po przetargu. Realizacja techniczna do 01.07.2022 r. (termin z umowy).

13. Budowa drogi gminnej nr 112221L w m. Sitaniec Wolica i Sitaniec

Zadanie nie otrzymało dofinansowania z rządowego programu. W trakcie oceny formalnej służby Wojewody Lubelskiego negatywnie oceniły wniosek z uwagi na brak poboczny w dokumentacji budowlanej. Nie było z tym problemu na etapie wydawania przez Starostę Zamojskiego pozwolenia na budowę. Inwestycja jest w trakcie realizacji. Termin zakończenia prac zgodnie z zawartą z wykonawcą umową 02.09.2022 r. Montaż finansowy zadania lat 2021-2022: **3 074 000 zł** całość robót budowlanych i nadzoru, w tym: **1 993 989 zł** dotacja programu Fundusz Inwestycji Lokalnych, **1 080 011 zł** środki własne. Dodatkowo **300 000 zł** (środki własne) odszkodowania za

grunty i ich części składowe zajęte pod realizację inwestycji

Nabór konkursowy wniosków – sierpień 2021 rok (rozstrzygnięcia w 2022 roku)

W konkursie każda gmina mogła złożyć dwa wnioski. Nie wiemy ile pieniędzy przeznaczono dla 213 gmin województwa lubelskiego. Gmina Zamość złożyła dwa wnioski o dotację na budowę niżej wymienionych dróg. Czekamy na rozstrzygnięcia. Decyzje podejmowane są w Warszawie.

14. Rozbudowa dróg gminnych nr 110381L i 110382L w m. Szopinek.

Kosztorysowa wartość zadania **8 422 840 zł**. Możliwa dotacja na poziomie 50-60%.

15. Budowa drogi gminnej w m. Płoskie i Zawada – od drogi powiatowej nr 3217L do drogi krajowej nr 74.

Kosztorysowa wartość zadania **3 111 236 zł**. Możliwa dotacja na poziomie 50-60%.

Dla pełniejszego obrazu działań w zakresie pozyskiwania dotacji na budowę dróg prezentuję poniżej wnioski Gminy Zamość składane do Samorządu Województwa Lubelskiego o dotację na budowę dróg dojazdowych do gruntów rolnych.

16. Budżet 2015 roku – Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych, nr 110448L w m. Pniówek. Koszt całej inwestycji 249 537 zł, w tym 50 000 zł dotacja samorządu województwa.

17. Budżet 2017 roku – Modernizacja drogi transportu rolnego w miejscowości Wychody 110414L Koszt całej inwestycji 216 672 zł, w tym 50 000 zł dotacja samorządu województwa.

18. Budżet 2018 roku – Modernizacja drogi transportu rolnego w m. Lipsko Kosobudy nr geod. 45 Koszt całej inwestycji 234 426 zł, w tym 50 000 zł dotacja samorządu województwa.

19. Budżet 2019 roku – zadanie Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m. Wychody.

Brak dotacji samorządu województwa.

20. Budżet 2020 roku – zadanie Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m. Wychody. Brak dotacji samorządu województwa.

21. Budżet 2021 roku – Modernizacja (przebudowa) drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m. Wychody. Koszt całej inwestycji lat 2018-2021 187 922 zł, w tym 80 000 zł dotacja samorządu województwa. Zadanie zrealizowane.

Pisząc o składanych wnioskach na budowę dróg gminnych, trzeba jeszcze wspomnieć o dwóch naborach konkursowych 2020 roku rządowego programu Fundusz Inwestycji Lokalnych. Niestety, poniższe wnioski Gminy Zamość nie znalazły uznania u podejmujących decyzje w Warszawie.

22. Rozbudowa dróg gminnych nr 110381L i 110382L w m. Szopinek.

23. Budowa drogi „KD-D” o dł. 1 310 m w m. Płoskie od drogi powiatowej 3217L w kierunku m. Zawada.

Budowa nawierzchni dróg gminnych jest najpoważniejszym wyzwaniem inwestycyjnym Gminy Zamość. Niestety, to co wydarzyło się w gminnych finansach ostatnich kilku lat, oraz inne gminne potrzeby nie pozwalają zbyt optymistycznie myśleć o przyszłości realizacji zadań z tego zakresu bez dotacji z budżetu Państwa. Gminom potrzebne są pieniądze większe niż dostępne obecnie w konkursach. Dzielone według potrzeb, bez politycznej decyzji podejmowanej w Warszawie. Takie środki w postaci subwencji otrzymaliśmy w grudniu 2021 roku na budowę wodociągów i kanalizacji, łącznie **10 789 000 zł**. Na podobne pieniądze w postaci subwencji (bez konkursów) czekają gminne drogi. Więcej o stanie gminnych spraw w kolejnych wydaniach Biuletynu, już w Nowym 2022 Roku. Zachęcam do kontaktu poprzez www.gminazamosc.pl zakładka: Zadaj pytanie Wójtowi.

13.12.2021 r. Ryszard Gliwiński

POZNAJ ŚCIEŻKĘ DO ROZTOCZAŃSKICH LASÓW

W drugiej połowie sierpnia ogłoszony został konkurs organizowany przez Euroregion Rostocke, w którym można było uzyskać 10 tys zł na realizację projektu, promującego dziedzictwo kulturalne oraz Rostocke – „OBYWATELSKIE ROZTOCZE - Stało się to impulsem do działania dla grupy nieformalnej” Ekipa Centrum Geoturystycznego w Lipsku Polesiu”, która postanowiła złożyć wniosek o dofinansowanie projektu. Patronat nad grupą nieformalną, objęło Stowarzyszenie Kobiet na rzecz promocji i rozwoju środowisk lokalnych 28+. Powodem do radości była opublikowana na początku października lista z wynikami konkursu. Projekt „Poznaj ścieżkę do roztoczańskich lasów” dofinansowany został na kwotę 10 000 zł!

Głównym celem projektu było zachęcenie jak największej liczby osób do aktywnego wypoczynku i poznawania tajemnic roztoczańskich lasów. Wiele osób zwiedzając Rostocke skupia się głównie na odwiedzeniu zabytków oraz większych miast. Rostoczańskie lasy są urokliwym miejscem pełnym wyjątkowych roślin oraz charakterystycznych dla tej części Polski zwierząt. Miejscem realizacji projektu stały się tereny zielone wokół nowego obiektu Centrum Geoturystycznego w Lipsku Polesiu. W ramach projektu, stworzona została ścieżka edukacyjna, której celem będzie przekaza-

nie wiedzy o faunie i florze znajdującej się w roztoczańskich lasach oraz uświadomieniu odwiedzającym obiekt w Lipsku Polesiu o tym jak wiele atrakcyjnych miejsc jest na wyciągnięcie ręki. Projekt ten jest odpowiedzią na wyzwanie, jakim jest przekazywanie w prosty oraz zwięzły sposób wiedzy przyrodniczej najmłodszym. W ramach projektu zakupione zostały interaktywne tablice edukacyjne, które stworzyły swoistą ścieżkę edukacyjną. W skład ścieżki edukacyjnej wchodzi 4 tablice:

Leśne koło fortuny wraz z tablicą zawierającą pytania i odpowiedziami-pozwala poznać odpowiedzi na pytania o tym jakie zwierzęta i rośliny są obecne w rozto-

W imieniu grupy nieformalnej pn. „Ekipa Centrum Geoturystycznego Lipsko Polesie” składam serdeczne podziękowania i wyrazy uznania dla Pana Bartłomieja Pikuzińskiego. Jesteśmy absolutnie pewni, że bez jego zaangażowania nie udałoby się nam tak sprawnie zrealizować projektu. Trudno w dzisiejszych czasach spotkać takie osoby, które łączą młodzieńczą energię z chęcią angażowania się w sprawy społeczne. Dziękujemy Ci Bartek za pomoc i mamy nadzieję na realizację wielu wspólnych projektów w przyszłości. W imieniu „Ekipy Centrum Geoturystycznego”: Konrad Dziuba

czańskich lasach oraz o sposobach dbania o ekologię.

Dendrologia – gra ta pozwala w przyjemny i interesujący sposób poznać cechy występujących w okolicy drzew.

Dendrofon – dzięki niemu usłyszymy akustyczne właściwości drewna, które w zależności od gatunku drzewa znacznie się różnią.

Realizacja projektu nie zakończyła się jedynie na wykonaniu oraz zamontowaniu tablic edukacyjnych. Aby rozpromować, zrealizowany projekt zorganizowany został również, cykl spotkań w szkołach podstawowych, podczas których najmłodsi mogli zapoznać się z ofertą edukacyjną nowo powstałej ścieżki oraz uzyskać wiele informacji o tym jak funkcjonuje Centrum Geoturystyczne.

Realizatorem projektu była grupa nieformalna „Ekipa Centrum Geoturystycznego w Lipsku Polesiu” (Konrad Dziuba, Maria Juszcak-Sowińska, Małgorzata Paszko) działająca pod patronatem Stowarzyszenia Kobiet na rzecz promocji i rozwoju środowisk lokalnych 28+, bez którego realizacja całego projektu byłaby bardzo trudna, a wręcz niemożliwa.

Koordynowaniem działań związanych z realizacją projektu zajął się Bartłomiej Pikuziński.

„Sfinansowanego przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczności Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWE FIO na lata 2021-2030. Operatorem zadania jest Stowarzyszenie Samorządów Euroregion Rostocke”

CENTRUM GEOTURYSTYCZNE LIPSKO POLESIE MIEJSCE WARTO ODWIEDZENIA

7 sierpnia 2021 r. rozpoczęło oficjalnie działalność Centrum Geoturystyczne w Lipsku Polesiu, stając się często odwiedzanym punktem na mapie Gminy. Podczas oficjalnego otwarcia gościliśmy delegację partnerów projektu „RoweLove Roztocze – razem pomimo granic”. Byli to partnerzy z Ukrainy, Lubelskiego Urzędu Marszałkowskiego oraz Roztoczańskiego Parku Narodowego. Festyn „Od Natury do Kultury” przyciągnął wielu odwiedzających, zwłaszcza rodzin z dziećmi. Mimo okresu pandemii udało się wówczas na chwilę przywrócić atmosferę, jaka zwykle towarzyszy plenerowym spotkaniom samorządowym w Gminie Zamość. Było to możliwe dzięki zaangażowaniu zespołów artystycznych, Kół Gospodyń Wiejskich i wielu przedstawicieli naszych sołectw. Jeszcze raz dziękujemy w tym miejscu za pomoc w promocji obiektu wszystkim społecznikom, którzy się wówczas w to włączyli. W ciągu roku wydarzyło się w obiekcie więcej wydarzeń. Na początku było „I Gminne Sympozjum Aktywnych Kobiet” – dwudniowe szkolenie dla przedstawicielek Kół Gospodyń Wiejskich. W przyszłości, gdy zostaną zniesione obostrzenia pandemiczne, planuje się organizację szkoleń dla większej grupy docelowej. Centrum bardzo często gościło zorganizowane grupy dzieci i młodzieży ze szkół z terenu Gminy Zamość, które niekiedy korzystały z bazy noclegowej, a częściej z altany, miejsca na ognisko oraz ścieżki dydaktycznej z figurami zwierząt i roślin z Roztocza. Szczególnie często odbywało się to w terminach związanych z Dniem

Dziecka. Odbywały się tam spotkania organizacyjne stowarzyszeń, działających na terenie Gminy Zamość, takich jak Stowarzyszenie Kobiet na rzecz promocji i rozwoju środowisk lokalnych 28+, Stowarzyszenie Klub Honorowych Dawców Krwi, Stowarzyszenie Forum Samorządowe Zamojszczyzny, Związek Gminny Ochotniczych Straży Pożarnych, Stowarzyszenie Turystyczno-Sportowe Gryf. Odbyło się również spotkanie Sołtysów i Radnych, podsumowujące dorobek 30 lat samorządów gminnych, ze szczególnym uwzględnieniem Gminy Zamość. Miało ono charakter debaty, a podstawą do dyskusji był, prowadzony przez Wójta Gminy Zamość, pokaz multimedialny przedstawiający za pomocą zdjęć dorobek materialny i społeczny gminnego samorządu.

Ponadto, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, wraz z Fundacją „Polska na Rowerach”, przeprowadził w dwóch fazach szkolenie instruktorów turystyki kwalifikowanej – turystyki rowerowej, zaś hufiec ZHP Zamość również w cyklu dwóch spotkań prowadził szkolenie z zakresu pierwszej pomocy. Prowadzący szkolenie i ich uczestnicy bardzo pozytywnie wypowiadali się o warunkach w obiekcie i całym terenie. Harcerze wstępnie ustalili na lipiec 2022 r. terminy obozu namiotowego. Mamy nadzieję na dalszą współpracę.

W Centrum odbył się też festyn promujący szczepienia przeciwko Covid 19, organizowany Przez KGW Lipsko. Na odwiedzających czekały atrakcje, takie jak dmuchane zamki, występy artystyczne, cyrk „Focus”,

pokazy pierwszej pomocy, a dla osób, które przyjęły szczepionkę podczas festynu, przygotowano upominki w postaci sadzonek roślin ozdobnych.

Obiekt Centrum pełni rolę bazy dla klubów sportowych z Gminy Zamość. Ze względu na swe położenie szczególnie często odwiedzany jest przez członków UKS Azymut, którzy w pobliskich lasach szlifują swe umiejętności radioorientacji. Na podstawie danych z fotokomórki, zamieszczonej za bramą Geocentrum, można stwierdzić, że w minionym roku odwiedziło obiekt 15 000 osób.

W listopadzie 2021 r. grupa nieformalna oraz Stowarzyszenie 28+ pozyskały na rozwój bazy dydaktycznej Geocentrum interesujące tablice dydaktyczne związane z naszą przyrodą. Środki w wysokości 10 000 zł pochodziły z ogłoszonego przez Stowarzyszenie Samorządów „Euroregion Roztocze” konkursu na działania promujące turystykę i ekologię.

W przyszłości planuje się rozwijać ofertę kierowaną do szkół i grup zorganizowanych poprzez przygotowanie szczegółowej propozycji edukacyjnej związanej z historią tych terenów i ekologią. Mamy pomysły na rozwinięcie bazy turystycznej. Planuje się też cykliczne przedsięwzięcia służące wzbogaceniu oferty kulturalnej. Działania te mają być integralną częścią promocji Gminy Zamość jako miejsca przyjaznego oraz służyć idei wzmacniania postaw obywatelskich i patriotycznych.

Ścieżka edukacyjna i tablice z florą i fauną Roztocza, obszar rekreacyjny z altaną i paleniskiem są ogólnodostępne 7 dni w tygodniu, w godzinach 8-16. W niedziele i soboty brama dla gości i turystów też jest otwarta. Zachęcamy do odwiedzin w każdej porze roku. Tutaj zawsze jest pięknie. Widoki na okolicznych trasach turystycznych wprawiają w zachwyt.

Zapraszamy do obserwowania profilu Centrum Geoturystycznego na Facebooku. W razie pytań prosimy dzwonić pod nr 602750507 lub 880787276. Wszelkie pytania, dotyczące dostępności obiektu dla grup zorganizowanych, prosimy kierować na adres gmina@zamosc.pl, w tytule e-mail prosimy zaznaczyć, że chodzi o Centrum Geoturystyczne w Lipsku Polesiu.

UGZ: KS

JESIENNE SPACERY HISTORYCZNE PO ZAMOŚCIU

Grupa z KGW w Białobrzegach

Historyczne wędrowki organizowane pod hasłem „Pomniki, rzeźby, herby i tablice – pamiątki minionych czasów”, były kolejną propozycją Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem na poznawanie przeszłości i kultury Zamościa i Zamojszczyzny. Oferta była skierowana w szczególności do sołectw, organizacji pozarządowych oraz placówek oświatowych z terenu Gminy Zamość, które mogły zgłaszać zainteresowane udziałem w przedsięwzięciu grupy zorganizowane. Spacerów odbywały się w przestrzeni Starego Miasta w Zamościu i w jego otoczeniu, pod opieką przewodnika. Przebieg każdej z wędrowek, jej długość i wybór trasy były dostosowywane do oczekiwań uczestników, zainteresowań i panującej aury.

Grupa ze SP w Mokrem

24 października br. na wycieczkę wybrała się grupa zgłoszona przez Koło Gospodyń Wiejskich w Białobrzegach, 26 października br. grupa Pań zgłoszona przez Koło Gospodyń Wiejskich w Sitańcu, a 30 października uczniowie Szkoły Podstawowej w Mokrem.

W trakcie spacerów odwiedzano miejsca upamiętniające dawnych mieszkańców Zamościa, walkę o wolność w czasie: zaborów, wojny polsko-bolszewickiej, niemieckiej okupacji w czasie II wojny światowej, wybitne postaci, których losy były związane z naszym regionem i te, które włożyły swój wkład w jego rozwój społeczny i kulturalny.

Wszystkim uczestnikom „Jesiennych spacerów” dziękujemy za aktywność i chęć wspólnego poznawania naszej historii i dzielenia się własną wiedzą. Szczególnie podziękowania kierujemy na ręce osób zaangażowanych w organizację grup, to jest przewodniczących wyżej wymienionych KGW oraz nauczycieli ze SP w Mokrem.

GOK: Magda Misztal – przewodnik
„Jesiennych spacerów historycznych po Zamościu”
Zdjęcia: GOK i Tomasz Zaręba

WARSZTATY WYPLATANIA MAKRAMY

15 i 22 listopada 2021 r. w Regionalnej Izbie Pamięci w Wysokiem odbyły się warsztaty wyplatania makramy, które zostały zorganizowane przez Stowarzyszenie „Wysokie nad Łabuńką”. Makrama to niezwykła technika wiązania sznurków, w tajniki której uczestniczki warsztatów wprowadzała Kinga Kozar. Artystka przyniosła nas w świat makram, które tworzy z pasji do rękodziela, a przede wszystkim

uwielbia proces ich powstawania i sposób w jaki zmieniają nasze wnętrza. Wyplata makramy dekoracyjne i użytkowe, które zamieszcza na swoim Facebooku i Instagramie@kij_roztockański, gdzie można śledzić na bieżąco jej aktualne prace.

W trakcie zajęć uczestniczki poznały rodzaje sznurków do wyplatania makramy oraz podstawowe sploty: węzeł płaski i półzaczepek. Pod skrupulatnym okiem in-

struktorce, mimo początkowych trudności, Panie świetnie sobie poradziły z wiązaniem i plecieniem sznureczków. Każda uczestniczka warsztatów wykonała lampion – makramę na słoju oraz kwiatnik. Piękne i wyjątkowe w swej prostocie prace, będą ozdabiały wnętrza naszych domów.

Makrama to starożytna sztuka wyplatania sznurków bawełnianych. Do pracy używa się tylko dłoni. Samo słowo wywodzi się z języka arabskiego i oznacza wiązaną ozdobę. Sztuka makramy to nie tylko umiejętność wykonania splotów. Dzięki tej technice można ze zwykłego sznurka wyczarować niezwykle dekoracje, makaty, bądź przedmioty użytkowe – torebki, abażury, biżuterię, czy kwiatniki. Tworzenie makramy daje ogromną przyjemność, rozwija kreatywność, stanowi doskonały sposób na relaks i oderwanie się od codziennych trosk i obowiązków oraz dostarcza mnóstwa satysfakcji.

Inicjatywa Stowarzyszenia „Wysokie nad Łabuńką” pozwoliła członkiniom na nabycie nowych umiejętności i przyjemne spędzenie wolnego czasu.

Zarząd Stowarzyszenia „Wysokie nad Łabuńką”

WYRÓŻNIENIA DLA ZESPOŁÓW GMINNYCH

Trzy formacje wokalne z Gminy Zamość otrzymały wyróżnienia na XXII Wojewódzkim Jesiennym Przeglądzie Twórczości Artystycznej Seniorów. Ze względu na trwający stan epidemii, nie odbyły się ani tradycyjne eliminacje regionalne, ani też finał w formie zgromadzenia. Całość przeprowadzono online. Wszystkie zainteresowane zespoły, soliści, recytatorzy, grupy teatralne czy kabaretowe miały za zadanie przesać wykonywane przez siebie utwory w formie filmików jako pliki elektroniczne. W związku z tą zmianą Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość zorganizował dla naszych zespołów i solistów sesje nagraniowe przez 2 dni, ponieważ zainteresowanie udziałem w przeglądzie było dość duże wśród gminnych wykonawców. Zgłoszono aż 9 podmiotów wokalnych z naszej Gminy.

Powstałe filmiki zostały przesłane do Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Lublinie. W sesjach nagraniowych w GOK-u wzięli udział następujący wykonawcy: chór „Sitanianie” (utwory: „Młodo zeswatana”, „Kraj rodzinny matki mej”), męski zespół „Chyżanie” (utwory: „Poznał kozak”, „Szła dziewczeczka do laseczka”), zespół „Czerwone Korale” (utwory: „Cyt, cyt”, „Que sera, sera”), zespół „Echo Lipska” (utwory: „Używaj pókiś młody”, „Kocham ludzi i życie”), zespół „Kalinka” (utwory: „Hej dolina, dolina”, „Na skraju lasu”), zespół „Roztoczanki” (utwory: „Skowroneczek”, „Płynie woda doliną”), zespół „Wesołe Gospoście” (utwory: „Zosieńka”, „Płynie strumyk doliną”) oraz soliści: Ireneusz Szewczuk (utwory: „Bli-

ska moim myślom”, „Tu jest moje miejsce”) i Halina Kierepka (wcześniej Halina Bosiak; utwory: „Tradycje wielkanocne”, „Żywoć faceta na bani”, „Problemy dziadka”).

Poszczególne wykonania wszystkich podmiotów zgłoszonych do przeglądu oceniło jury w składzie: Andrzej Sar – Z-ca Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Lublinie, zarazem Główny Instruktor ds. Dziedzictwa Kulturowego Lubelszczyzny WOK w Lublinie; Anna Kistelska – Główny Instruktor ds. Żywego Słowa WOK w Lublinie; Kornelia Sar – Instruktor ds. Dziedzictwa Kulturowego Lubelszczyzny WOK w Lublinie i Aleksandra Chojnacka – Sekretarz Jury.

Spośród wykonawców z terenu Gminy Zamość wyróżnienia otrzymali: chór „Si-

tanianie” z Sitańca, zespół „Czerwone Korale” z Zawady oraz zespół „Wesołe Gospoście” z Sitańca Kolonii.

W XXII Wojewódzkim Przeglądzie Twórczości Artystycznej Seniorów wzięło udział aż 91 podmiotów wykonawczych, w tym 50 zespołów wokalnych i wokalo-instrumentalnych, 4 chóry, 1 forma teatralna, 2 formy kabaretowe, 4 duety, 6 solistów instrumentalistów, 11 solistów wokalistów, 3 recytatorów, a 10 osób zaprezentowało własne teksty.

Organizatorami Przeglądu byli Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie oraz Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Lublinie.

GOK: AS

MIKOŁAJ w CKD i w GOK-u : ŚWIĄTECZNE WARSZTATY W GMINIE ZAMOŚĆ

W piątek, 3 grudnia 2021 r., na kilka dni przed Mikołajkami przy Regionalnej Izbie Pamięci w Wysokiem podobno widziano świętego Mikołaja. Trwały tam przygotowania do jego prawdopodobnych odwiedzin. I faktycznie, do spotkania Mikołaja z dziećmi doszło dzień później w stodole nowego Centrum Kultury Dawnej przy Regionalnej Izbie Pamięci w Wysokiem.

W dniu 4 grudnia 2021 r., zgodnie z pogłoskami, o godz. 14:00 święty Mikołaj pojawił się w Centrum Kultury Dawnej. Dzieci powitały go wierszykami, a on w zamian częstował je cukierkami. Po wspólnych zdjęciach Mikołaj wyruszył w dalszą drogę, ale obiecał, że za rok znowu tu przybędzie. Tymczasem nie minęły 3 dni, a pojawił się w innym miejscu wsi. W dniu 6 grudnia 2021 r. podczas zajęć świetlic-

wo-kreatywnych w Gminnym Ośrodku Kultury w Wysokiem dzieci malowały świąteczne choinki. Właśnie podczas tych zajęć plastycznych w GOK-u pojawił się św. Mikołaj, co wywołało u dzieci dużo spontanicznej radości. Wszyscy otrzymali słodkie i drobne upominki. Po wspólnym zdjęciu dzieci pożegnały Świętego i zaprosiły go za rok. **GOK: EO**

Jak co roku na terenie Gminy Zamość odbywały się instruktażowe warsztaty rękodzielnicze. Na licznych grudniowych spotkaniach każdy uczestnik mógł wykonać świąteczną bombkę choinkową.

W trakcie dziesięciu zorganizowanych spotkań sołeckich, w których udział wzięli przedstawiciele wszystkich trzydziestu pięciu gminnych wsi, można było wykonać nietuzinkową ozdobę zimową. W tym roku uczestnicy spotkań zapoznawali się z nową techniką zdobienia „efekt bursztynu”. Niejednego z kursantów unikatowa ozdoba wprawiła w zachwyt. Poziom trudności oraz długość warsztatów rekompensowały prawdziwe cuda wychodzące

spod rąk zapalonych rękodzielniczków. Dostając wyciski, sznurki, efekty lustra, bądź efekt rozlanego mleka – wszystkie, bez wyjątku otrzymywały indywidualny styl. Przecierane złotem lub srebrem, z tuszami zielonymi, złotymi czy brązowymi stały się twórczymi dziełami sztuki. Miło nam było gościć wszystkich chętnych na okazjonalnych spotkaniach ludwiniarstwa z Gminą Zamość. Mamy nadzieję, że powstałe ozdoby, wzbogacą Państwa stroiki świąteczne lub zawisną na bożonarodzeniowych choinkach. **UGZ: AW**

POEZJA I BAJKA SŁOWEM I PĘDZLEM MALOWANA 2021

18 listopada 2021 r., w Bibliotece Publicznej Gminy Zamość z/s w Mokrem, miało miejsce uroczyste rozstrzygnięcie XIII Edycji Konkursu Plastycznego „POEZJA I BAJKA SŁOWEM I PĘDZLEM MALOWANA” (pod patronatem Wójta Gminy Zamość). Do konkursu przystąpiły dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe. Uczestnicy złożyli prace obrazujące tekst wybranego poety lub pisarza polskiego, odnoszący się do kręgu tematycznego: książka, czytelnik, biblioteka lub własnej interpretacji hasła Tygodnia Bibliotek – „Znajdziesz mnie w bibliotece”. Popularnością cieszyły się w tym roku utwory autorstwa: Jana Brzechwy, Juliana Tuwima, Marii Konopnickiej, Anny Kamieńskiej, Tadeusza Kubiaka, Hanny Łochockiej, Marzeny Szczepańskiej, Edwarda Szymańskiego, Doroty Kossakowskiej, Olgi Adamowicz, Alicji Bolińskiej, czy bajki Bracia Grimm. Celem powyższego konkursu było zachęcenie czytelników Biblioteki Publicznej Gminy Zamość do czytania poezji oraz jej interpretowania, nie tylko słowem, ale także poprzez sztuki plastyczne – efekty w postaci zgłoszonych na konkurs prac potwierdzają osiągnięcie zamierzonego celu. Komisja konkursowa w składzie Pani: Zofia Kosiorek – Poździk, Wiesława Łyś i Dyrektor Biblioteki Elżbieta Stankiewicz – oceniła 198 prac plastycznych w siedmiu kategoriach wiekowych (2-5 lat; 6 lat – kl. I; kl. II; kl. III; kl. IV-VI; kl. VII, VIII i LO; osoby dorosłe) oraz przyznała następujące nagrody:

Kategoria 2-5 lat: I miejsce: Wróbel Aleksandra (Żdanów); II miejsce: Waga Martyna (Żdanów); III miejsce: Pakuła Laura (Żdanów); IV miejsce: Gruszkiewicz Łucja (Żdanów).

Kategoria 6 lat i kl. I: I miejsce: Sierota Mateusz (Białowola); II miejsce: Suseł Michał (MDK Zamość); III miejsce: Dobromilska Natalia (Zawada), Bednarz Gabriel (Zawada); IV miejsce: Czerwińska Nikola (Pniówek), Karchut Maja (Pniówek), Łapa Katarzyna (Pniówek), Wójtowicz Krzysztof (Pniówek).

Kategoria kl. II: I miejsce: Stawarski Jan (Pniówek); II miejsce: Szewczuk Amelia (Żdanów); III miejsce: Dziadko Nikola (Pniówek), Ścibak Przemysław (Lipisko); IV miejsce: Greszta Lena (Żdanów), Ziemiński Wiktor (Pniówek).

Kategoria kl. III: I miejsce: Cisek Szymon (Białowola); II miejsce: Kulas Wiktoria (MDK Zamość); III miejsce: Bednarz Blanka (Zawada); IV miejsce: Krzywonos Julia (Wólka Wieprzecka), Kurzępa Marcel (Pniówek).

Kategoria kl. IV – VI: II miejsce: Gajak Michał (Lipisko), Stawarski Bartłomiej (Pniówek); III miejsce: Frankiewicz Marta (Lipisko), Kudyk Szymon (Pniówek), Puhacz Klaudia (Pniówek); IV miejsce: Harasim

Lena (Żdanów), Zawiślak Dagmara (Wólka Wieprzecka).

Kategoria kl. VII, VIII, LO: I miejsce: Filipiuk Aleksandra (III LO); II miejsce: Gabryel Jagoda (Wysokie); III miejsce: Szpindor Piotr (Pniówek), Ziemińska Zofia (Pniówek).

Osoby dorosłe: I miejsce: Wołoszyn Małgorzata (Wysokie); II miejsce: Zając Edyta (Zamość).

Biblioteka przyznała dodatkowo 61 wyróżnień. Szczegółowe listy laureatów znajdują Państwo na stronie bibliotekamokre.pl Wszystkie prace nagrodzone w ramach konkursu „POEZJA I BAJKA SŁOWEM I PĘDZLEM MALOWANA 2021” wezmą udział w II etapie ogólnopolskim, którego organizatorem jest Gminna Biblioteka Publiczna w Aleksandrowie. Ogłoszenie wyników kolejnego etapu pod hasłem „POEZJĄ MALOWANE” odbędzie się w maju 2022 r. Życzymy zatem powodzenia i dziękujemy wszystkim uczestnikom za udział w tegorocznej edycji naszego konkursu inspirowanego „poezją i bajką”!

BPGZ: oprac. Anna Dubel

DZIEJE SIĘ W SZKOŁACH GMINY ZAMOŚĆ

Szkoła Podstawowa w Białowoli

SP W BIAŁOWOLI

DZIEŃ PLUSZOWEGO MISIA

„Czy to jutro, czy to dziś – wszystkim jest potrzebny miś...”

25 listopada najmłodszy uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Białowoli obchodzili Dzień Pluszowego Misia. W tym dniu najważniejszymi gośćmi były pluszowe misie przyniesione przez dzieci. Wszyscy zostali zaproszeni do wspólnej zabawy w misiowej krainie. Dzieci poznały historię tego święta, recytowały wiersze, bawiły się przy piosenkach, oglądały prezentację o sławnych misiach z bajek i filmów, a także rozwiązywały tematyczne zadania na zajęciach z programowania. Ponadto brały też udział w zagadkach związanych z postacią misia. Odbył się też szkolny konkurs na najciekawszy i najbardziej milusiński strój misiowy. W tym dniu uczestniczyliśmy także w spotkaniu autorskim online z Panią Małgorzatą Skowron, zorganizowanym przez Bibliotekę Publiczną w Mokrem, która zapoznała dzieci ze swoją twórczością. Najmłodszy widzowie oglądali teatrzyk Kamishibai – bajkę „O pogodnej Błękitce i burzliwej Czarnocie”. Dzień pełen uśmiechu i świetnej zabawy zakończyliśmy słodkim misiowym poczęstunkiem. **Zespół redakcyjny SP w Białowoli**

„HAZARD? NIE, DZIĘKUJĘ”

W dniu 3 listopada br. uczniowie klas VII-VIII SP w Białowoli uczestniczyli w zajęciach informacyjno-edukacyjnych przeprowadzonych przez przedstawicieli Izby Administracji Skarbowej w Lublinie. Celem akcji „Hazard? Nie, dziękuję” jest podniesienie świadomości młodych osób na temat zagrożeń, jakie niesie ze sobą hazard i uzależnienie od niego. Akcja ma również zwrócić uwagę, jakie konsekwencje praw-

ne wiążą się z udziałem w procederze nielegalnego urzędowania i prowadzenia gier hazardowych. Tematyka kampanii uwzględnia również problem wykorzystywania sieci Internet przez podmioty organizujące nielegalne gry hazardowe. Nieświadomi zagrożenia młodzi ludzie traktują hazard w sieci jako niewinną formę rozrywki. Osoby niepełnoletnie są bardziej podatne na negatywne zjawiska płynące z Internetu, w tym uzależnienie od hazardu. Uzależnienie takie jest chorobą, której skutki dotyczą nie tylko graczy, ale także ich rodziny i najbliższych. Kampanię IAS objął honorowym patronatem Minister Edukacji Narodowej. Dziękujemy Pani mł. rachm. Ewelinie Legeżyńskiej oraz Panu podkom. Piotrowi Miłoszowi za wsparcie naszych działań wychowawczo-profilaktycznych, które mają ochronić naszych uczniów przed groźącymi niebezpieczeństwami. **Zespół redakcyjny SP w Białowoli**

POZNAJEMY, DBAMY, CHRONIMY

Projekt „Ochrona przyrody na Rostoczu. Zajęcia dla uczniów edukacji wczesnoszkolnej” Uczniowie Szkoły Podstawowej w Białowoli wzięli udział w projekcie „Ochrona przyrody na Rostoczu. Zajęcia dla uczniów edukacji wczesnoszkolnej”, który polega na przygotowaniu materiałów i przeprowadzeniu przedsięwzięć edukacyjnych dla uczniów w zakresie ochrony przyrody i edukacji regionalnej. Dla naszych uczniów przygotowaliśmy zajęcia o Rostoczańskim Parku Narodowym, które służyły ochronie wartości przyrodniczych i kulturowych Parku, lokalnego środowiska, regionu i kraju. W ramach zadania wykorzystaliśmy materiały edukacyjne pt. „Odkrywaj Rostocze – kolorowanka dla dzieci”. Dzieci zapoznały się z dwudziestoma charakterystycznymi

dla Rostocza miejscami objętymi ochroną przyrody, chronionymi gatunkami roślin i zwierząt oraz obiektami o dużej wartości historyczno-kulturowej. Ponadto rozwiązywały łamigłówki – krzyżówkę, rebus, dodatkową atrakcją była wkładka z naklejkami przedstawiającymi zawartość kolorowanki. Poprzez takie formy zajęć staramy się, by dzieci zrozumiwały ekologiczny model funkcjonowania przyrody oraz by poznały gatunki rodzimej flory i fauny w kontekście ich wymagań środowiskowych i konieczności ochrony. Przekazana nam przez Starostwo Powiatowe w Zamościu publikacja dofinansowana jest ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. Z całą pewnością możemy stwierdzić, że ochrona przyrody naszego regionu jest nam bardzo bliska, dlatego poznajemy, dbamy i chronimy. **Zespół redakcyjny SP w Białowoli**

SP W BOROWINIE SITANIECKIEJ

ANDRZEJKI W KL. I

Klasa 1 Szkoły Podstawowej im Ks. J. Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej poznawała tradycję andrzejkową. Przebrani w świetne stroje uczniowie, z uwagą słuchali, kim był św. Andrzej oraz skąd się wzięła pomysł tzw., „andrzejek”. Dowiedzieli się o wielu andrzejkowych wróżbach i o tym, jakie miały znaczenie. Tradycja ludowa przypadła naszym pierwszoklasistom do gustu, bo nie mogli się doczekać andrzejkowych wróżb. Przy okazji wspomnieliśmy również „katarzynki”. Dzieci wzięły udział w laniu wosku przez dziurkę od klucza i odczytywaniu powstałych odlewów. Zastanawialiśmy się, co one przedstawiały i co takiego symbolizują. Rzucaliśmy także skórka z jabłka i sprawdzaliśmy w jaką literkę skórka się ułożyła (bardzo często przypominała literkę „O”). Uczniowie poznali zabawę z butami, które przeszły przez całą salę, aż jednemu udało się przekroczyć próg naszej sali. Dzieci dowiedziały się, kim zostaną w przyszłości, oraz, co dostaną od Świętego Mikołaja. Żartów i śmiechów była co niemiara. **Katarzyna Paczóska**

„DZIEŃ JEŻA”

10 listopada br. przedszkolaki ze Szkoły Podstawowej im Ks. J. Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej obchodziły „Dzień Jeża”. Celem obchodów było przypomnienie dzieciom, iż jeże to zwierzęta chronione. Przedszkolaki miały okazję poszerzyć wiadomości dotyczące środowiska natural-

nego jeży, ich wyglądu, sposobu poruszania się, odżywiania oraz tego, w jaki sposób przygotowują się do zimy. Dzieci uczestniczyły w zabawach z udziałem – jeża opaski. Nie mogło zabraknąć tradycyjnej zabawy „Na dywanie siedzi jeź” oraz leśnych zagadek. Na zakończenie dnia dzieci wykonały pracę plastyczno -techniczną – jeże z masy solnej, które ozdabiają naszą salę. **Elżbieta Jaworska – Wytupek**

DZIEŃ PLUSZOWEGO MISIA

25 listopada 2021 r. wszyscy w pierwszej klasie SP im Ks. J. Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej w dobrych nastrojach, ubrani w piżamki z ulubionymi pluszakami świętowaliśmy Dzień Pluszowego Misia. Dzień rozpoczęliśmy od wysłuchania kolejnego rozdziału naszej lektury - „Pamiętnik Czarnego Noska” Janiny Porazińskiej. Opowiedzieliśmy o swoich misiach, przedstawiając je sobie i uważnie słuchaliśmy, co mówią inni. Dowiedzieliśmy się, skąd wziął się pluszowy miś i poznaliśmy jego historię. Rozwiązaliśmy quizy o różnych

Klasa bardzo się zaangażowała i tego dnia każdy przyszedł przebrany za jakąś bajkową lub komiksową postać. Radości było co niemiara! Dzieci poradziły sobie z rozpoznaniem przeróżnych postaci z bajek. Udało nam się dopasować postać do bajki, postać do imienia oraz wziąć udział w quizie dotyczącym znajomości bajkowego świata. Graliśmy również w grę „Ja mam – kto ma”, aby utrwalić imiona wszystkich bohaterów najpopularniejszych bajek dla dzieci ostatnich czasów. Udało nam się również poukładać puzzle z postaciami z bajki „Alicja w krainie czarów”. Zwieńczeniem tego dnia było obejrzenie jednego z odcinków zapomnianej już nieco bajki pt. „Muminki”, która bardzo spodobała się dzieciom. Wszystkich zachęcamy do sięgania po kultowe dobranecki z dawnych lat, bo jak się okazuje są dalej lubiane i przeżywane przez dzieci. A co do zaproszeń – cóż, również postaraliśmy się i stworzyliśmy własne zaproszenia na „bal postaci z bajek”, które wystaliśmy do szkoły w Wieprzu.

życzliwi codziennie, a nie tylko od święta. Pamiętajmy, że pozytywna energia, którą przekazujemy w świat do ludzi, wraca do nas z nawiązką! **Małgorzata Flis**

KONKURS WIEDZY „WOLNA NIEPODLEGŁA” – LAUREAT I WYRÓŻNIONY

W październiku w Szkole Podstawowej im Ks. J. Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej odbył się pierwszy etap konkursu wiedzy „WOLNA NIEPODLEGŁA” organizowanego przez Kuratorium Oświaty w Lublinie Delegatura w Zamościu. Konkurs objął PATRONATEM HONOROWYM Prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki. Na etapie szkolnym uczniowie mieli możliwość wykonania indywidualnej jednej pracy literackiej, która mogła przyjąć formę eseju, rozprawki, opowiadania lub utworu poetyckiego, będącego autorską interpretacją tematu „Wolna – Niepodległa”. Nasi uczniowie jednogłośnie wybrali do napisania wiersz. Z nauczycielem języka polskiego panią Angeliką Dec dyskutowali o typach wierszy, możliwości napisania wiersza białego, wolnego, sylabicznego czy sylabotonicznego, rozmawiano o tym, że teksty muszą oddawać emocje. Jedno było pewne, wiersz musiał trafić do odbiorcy. Nad wymiarem historycznym czuwał pan Marek Wytupek, który zadbał aby najważniejsze fakty niepodległej Polski były poruszone w poezji. Jednak to uczniowie pod wpływem weny stworzyli wiersze, które jak się okazało, zostały docenione przez komisję na drugim etapie Konkursu. Bartosz Wołos z klasy VII został laureatem a tekst Jana Szali z klasy VIII został wyróżniony. Serdecznie gratulujemy uczniom sukcesu. **Angelika Dec**

Szkoła Podstawowa w Borowinie Sitanieckiej

misiach oraz o tym, czego dowiedzieliśmy się dziś na lekcjach. Udało nam się także wykonać misia pacynkę na palec. Co więcej ćwiczyliśmy z naszymi misiami, losując na naszym kole fortuny różne aktywności fizyczne. Klasa wzięła również udział w kodowaniu, a właściwie rozkodowaniu podawanego przez nauczyciela kodu. Sprawdzaliśmy, czy pamiętamy poznane litery oraz cyfry i udało nam się rozkodować obrazek, na którym ukrył się... miś. Zabawa była przednia! **Katarzyna Paczowska**

DZIEŃ POSTACI Z BAJEK

W ramach projektu „Lekturki spod chmurki” oraz „Dzieci listy piszą” w klasie pierwszej Szkoły Podstawowej im Ks. J. Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej 5 listopada 2021 roku odbył się Dzień Postaci z Bajek. Wszystko za sprawą zaproszeń na Dzień Postaci z Bajek, które klasa dostała od Szkoły Podstawowej w Wieprzu.

KOLOROWE DNI W SZKOLE

W dniach 22-26 listopada br. w Szkole Podstawowej im Ks. J. Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej odbyły się „Kolorowe Dni” zorganizowane przez Samorząd Uczniowski.

- 22.11.2021 – Dzień Życzliwości i Pozdrowień – obowiązywał ubiór w kolorze żółtym
- 23.11.2021 – Dzień służby zdrowia oraz zdrowego odżywiania – obowiązywał ubiór w kolorze białym
- 24.11.2021 – „Katarzynki”, Dzień wróżb – obowiązywał ubiór w kolorze fioletowym lub niebieskim
- 25.11.2021 – Dzień Pluszowego Misia – zalecany był ubiór nawiązujący do postaci z bajek
- 26.11.2021 – Dzień Dobra – obowiązywał ubiór w kolorze czerwonym.

W tym dniu Wolontariusze z naszej szkoły organizowali zbiórkę karmy dla schroniska. Przesłanie akcji było proste – bądźmy

MUREMZAPOLSKIMMUNDUREM

Dzieci z Oddziału Przedszkolnego i SP im Ks. J. Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej włączyły się w akcję „Kartka dla obrońców granic”. Przedszkolaki przygotowały kartki z pozdrowieniami i wyrazami wsparcia dla pełniących służbę na naszej wschodniej granicy żołnierzy Sił Zbrojnych RP oraz funkcjonariuszy Straży Granicznej i Policji. Na zajęciach powstały piękne laurki z życzeniami od dzieci, które za kilka dni zostaną przesłane żołnierzom za pośrednictwem Poczty Polskiej. **Elżbieta Jaworska – Wytupek**

SUKCESY PLASTYCZNE W ODDZIALE PRZEDSZKOLNYM

Laureatem powiatowego konkursu plastycznego „Kolory Niepodległości” został Jakub Jarostawski, a wyróżnienie otrzymała Amelia Rycaj. Konkurs plastyczny został zorganizowany przez posła na Sejm RP Tomasza Zielińskiego. Współorganizatorami konkursu byli: Wojewoda Lubelski, Kurator

Oświata, IPN Oddział w Lublinie Delegatura w Zamościu. Patronat honorowy objął Prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki. Tematyka konkursu dotyczyła: „Droga Polski do odzyskania niepodległości, postacie zaangażowane w walkę o niepodległość Polski, polskie symbole narodowe, formy obchodów rocznicy odzyskania niepodległości w środowisku lokalnym oraz innej, twórczej interpretacji tematu”. W Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Ulubięcy z Zamojskiego ZOO” Wyróżnienie otrzymała Amelia Rycaj z kl. „0”. Komisja konkursowa wyłoniła zwycięzców spośród 1401 prac nadesłanych na konkurs ze 130 placówek oraz przez osoby indywidualne. Prace konkursowe przedstawiały ulubionego zwierzęcia zamieszkującego zamojskie ZOO. Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów! Uczniów do konkursu przygotowywała Elżbieta Jaworska – Wyłupek

zamieszkują różne części świata. Nie zabrakło zagadek, quizów i prac plastycznych związanych z bohaterem dnia. Święto najpopularniejszego pluszaka zakończyła rozmowa na temat szanowania zabawek oraz wspólnie zaśpiewana piosenka, „My little Teddy bear”. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

DZIEŃ ZDROWEGO ŚNIADANIA

Śniadanie to najważniejszy posiłek dnia. Dzięki niemu dzieci mają energię do nauki, siłę do zabawy i lepiej koncentrują się podczas lekcji. To najlepszy start w nowy dzień. Dlatego też uczniowie klas I-III Szkoły Podstawowej w Lipsku przystąpili do ogólnopolskiej akcji „Dzień Zdrowego Śniadania – Śniadanie Daje Moc”. Celem programu było zwiększenie świadomości najmłodszych w kwestii prawidłowego odżywiania, ze szczególnym uwzględnieniem śniadania. Dla dzieci był to dzień szczególny. Miały bowiem przygotować

KARTKA DLA OBROŃCÓW GRANIC

Nasza szkoła włączyła się w ogólnopolską akcję „Kartka dla obrońców granic” zorganizowaną przez Fundację Niepodległości, Lubelskie Kuratorium Oświata, której patronem medialnym było Radio Lublin. Celem akcji było wykonanie kartek, laurek, rysunków z pozdrowieniami i wyrazami wsparcia dla pełniących służbę na naszej wschodniej granicy żołnierzy Sił Zbrojnych RP, żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej oraz funkcjonariuszy Straży Granicznej i Policji. W akcji brały udział dzieci z oddziałów przedszkolnych oraz uczniowie klas I-V, którzy w pracach przedstawili policjantów i żołnierzy broniących granic. Nie zabrakło także symboli narodowych i serc w barwach ojczystych. Uczniowie do kartek dołączyli również życzenia. Prace plastyczne były podziękowaniem za trud i zaangażowanie na rzecz bezpieczeństwa naszej Ojczyzny. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

Szkoła Podstawowa w Lipsku

SP W LIPSKU

DZIECI LUBIĄ MISIE, MISIE LUBIĄ DZIECI

25 listopada obchodzony był Światowy Dzień Pluszowego Misia. W tym roku również w kalendarzu naszych przedszkolnych uroczystości znalazło się to święto. Tego dnia przedszkolaki w przygotowanych misiowych maskach zostały zaproszone do wspólnej zabawy. Dzieci opowiadały o swoich maskotkach oraz słuchały wierszy J. Brzechwy, „Niedźwiedź” i W. Chotomskiej „Sen niedźwiedzia”. Po przeczytaniu utworu Cz. Janczarskiego „Naprawiamy misia” każdy przedszkolak miał ułożyć wizerunek misia z poszczególnych elementów i przykleić na karton. To zajęcie sprawiło dzieciom dużo satysfakcji. Wiele emocji i radości dostarczyła również wspólna zabawa w starego niedźwiedzia oraz inscenizacja pt. „Niezwyczajne podróże małego misia”. Dzieci wysłuchały ciekawostek o historii pluszowej maskotki, o misiach bajkowych i tych prawdziwych, które

wielką śniadaniową ucztę, która dostarczyłaby wszystkim MOC, czyli energię do pracy, nauki i zabawy. Na stolikach znalazły się kolorowe kanapki, sałatki owocowe i warzywne, niesamowicie zachęcające przekąski oraz pyszne soki. Oprócz tego przeprowadzono pogadanki na temat roli śniadania, jako najważniejszego posiłku w ciągu dnia. Uczniowie dowiedzieli się również, że zdrowe odżywianie to nie tylko zdrowa żywność. Ważne jest też, aby jeść pięć posiłków w ciągu dnia, o stałych porach i bez pośpiechu. Systematycznie sięgać po nabiał, ryby i mięsa oraz ciemny chleb zamiast bułek, a także picie soków czy wody zamiast szkodliwych napojów gazowanych. Wspomniano też o niezbędnym ruchu oraz unikaniu słodczy i chipsów, które są niezdrowe. Akcja była dla uczniów wspaniałą zabawą, integracją podczas prac grupowych oraz zwiększyła ich świadomość na temat zdrowego odżywiania i roli śniadania w diecie człowieka.

ŚWIAT BEZ TAJEMNIC

W przedszkolu niezmiennie od kilku lat odbywają się zajęcia „Świat bez tajemnic” dla wszystkich grup wiekowych. Eksperymenty i doświadczenia pomagają w poznawaniu oraz zrozumieniu świata przyrodniczego. Rozbudzają ciekawość, pozwalają dziecku zrozumieć otaczające je zjawiska, a ich efekty stanowią niejednokrotnie element zaskoczenia. Przedszkolaki na zajęciach dowiadują się w jaki sposób można nadmuchać balon, wykorzystując do tego ocet i sodę. Obserwacja reakcji chemicznej, w wyniku której wydziela się gaz (dwutlenek węgla) i napęnia balonik, staje się niemałą atrakcją dla maluchów, gdzie radość łączy się z ciekawością. Dzieci stają się bardziej śmiałe, chętnie zadają pytania, porównują, obserwują i są pod wrażeniem wykonanego eksperymentu. Z zabaw badawczych, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem było poznanie właściwości magnesu. Za pomocą doświadczeń oraz obserwacji przedszkolaki sprawdzały, które przedmioty są przyciągane i odpychane. Dowiedziały się, że magnes przyciąga spinacze, szpilki – przedmioty metalowe, a nie przyciąga rzeczy wykonanych ze szkła, plastiku, drewna czy papieru. Zabawy z magnesami rozwijały u dzieci koncentrację, współpracę w grupie oraz pomagały w lepszym zrozumieniu świata przyrodniczego. Dostarczyły również dużo wrażeń i emocji. Przedszkolaki z niecierpliwością czekają na kolejne zabawy badawcze, dające im wiele radości i odpowiedzi na nurtujące pytania. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

UZDOLNIENI PLASTYCZNIE

Uczniowie oraz przedszkolaki naszej szkoły wykazują się umiejętnościami w konkursach plastycznych, zdobywając liczne nagrody

i wyróżnienia. W XIII edycji Konkursu Plastycznego „Poezja i bajka słowem i pędzlem malowana” nagrodzeni zostali: Michał Gajak II miejsce/kl. V/, Przemysław Ścibak III miejsce/kl. II/oraz Marta Frankiewicz III miejsce/kl. IV/. Natomiast wyróżnienia otrzymały: Maja Sarzyńska/lat 5/i Natalia Molenda/kl. IV/. Uczestnicy wykonali prace obrazujące tekst wybranego poety lub pisarza polskiego. Tematami przewodnimi były: książka, czytelnik, biblioteka lub własna interpretacja hasła Tygodnia Bibliotek – „Znajdziesz mnie w bibliotece”. Konkurs organizowany był przez Bibliotekę Publiczną Gminy Zamość w Mokrem pod patronatem Wójta Gminy Zamość. Prace nagrodzone i wyróżnione zostaną przesłane do Gminnej Biblioteki Publicznej w Aleksandrowie i wezmą udział w konkursie ogólnopolskim „Poezja malowane”. Talentem i kreatywnością wykazała się Kornelia Skóra/lat 5/, która zajęła III miejsce w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Ulubieńcy z zamojskiego zoo”, organizowanym przez Ogród Zoologiczny im. Stefana Milera w Zamościu. Kolejny sukces należy do Michała Gajaka. Uczeń klasy V zajął I miejsce w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Świąteczna kartka”, organizowanym przez Krzysztofa Hetmana Posła do Parlamentu Europejskiego. Celem konkursu było podtrzymywanie i popularyzowanie tradycji Świąt Bożego Narodzenia. Projekt naszego ucznia został oficjalną bożonarodzeniową kartką Posła do Parlamentu Europejskiego Krzysztofa Hetmana, którą powielono i wysłano wraz z życzeniami świątecznymi. Uczestnikom konkursów składamy serdeczne gratulacje i życzymy rozwijania talentów. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

SP W MOKREM

ZE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ DO GLOBALNEJ

W ramach współpracy Biblioteki Publicznej Gminy Zamość i Szkoły Podstawowej w Mokrem, od września 2020 roku w siedzibie głównej biblioteki odbywają się cykliczne, sobotnie spotkania uczniów zainteresowanych poszerzaniem wiedzy. Inicjatywa powstała w związku z innowacją pedagogiczną pod hasłem „Ze społeczności lokalnej do globalnej”, której pomysłodawczynią jest Pani Małgorzata Turos, nauczycielka z pasją! Zajęcia z powodzeniem trwają po dziś dzień. Głównym ich celem jest przygotowanie młodzieży do udziału w konkursach matematycznych, jednak przy okazji i poprzez zabawę uczestnicy rozwijają również swoje zainteresowania robotyką. Założony cel jest sukcesywnie realizowany. Do tej pory uczniowie wzięli udział w szkolnym etapie „Olimpiady Ma-

tematycznej Juniorów”. W tym momencie z niecierpliwością czekamy na wyniki! Ale już na tym poziomie widać, jak wielką radość sprawia im każde dobrze rozwiązane zadanie i jak z wielką niecierpliwością czekają na nowe wyzwania i matematyczne łamigłówki. Jednym słowem: matematyka nie jest im straszna! Z powodu zaistniałej sytuacji epidemiologicznej, jak w każdej dziedzinie, tak i w naszym projekcie bywały trudności, krótkie przerwy, a nawet pewne przesunięcia. Chociażby, nadal czekamy na szkolny etap konkursu kuratorskiego, którego termin został nieoczekiwanie przesunięty z października na grudzień.

w tą ideę. Największym sukcesem jest nie tylko zdobyta wiedza, ale chyba każdy się zgodzi, że cenniejsze jest samodzielne dochodzenie do prawdy i zdobycie umiejętności rozumnego selekcjonowania informacji. Zgodnie z maksymą Georga Christophera Lichtenberga: „To co musiałeś odkryć samodzielnie zostawia w twym umyśle ścieżkę, którą w razie potrzeby możesz pójść jeszcze raz”. Wszystkich chętnych uczniów Szkoły Podstawowej w Mokrem zapraszamy do dołączenia do naszego zgranego team'u. Masz ciekawy pomysł – przyjdź i podziel się! **Na podstawie relacji Pani Małgorzaty Turos oraz osobistych obserwacji, oprac. bibliotekarz Anna Dubel**

Szkoła Podstawowa w Mokrem

Mimo tego uczniowie klasy ósmej szykują się i nie tracą motywacji do dalszego doskonalenia swoich umiejętności z zakresu nauk ścisłych. Natomiast młodszy uczniowie, obok poszerzania wiedzy matematycznej, zajmują się na spotkaniach konstruowaniem robotów lego. Do tego czasu udało się złożyć trzy konstrukcje: pojazd Track3R z wyrzutnią, robota w kształcie węża oraz skorpion. Zbudowanie każdego z tych egzemplarzy jest czasochłonne, wymaga ogromnej cierpliwości oraz precyzji, ponieważ zestaw liczy sobie blisko 1000 elementów. Nie zawsze też uda się od razu trafić na odpowiedni klocek, często trzeba zaczynać lego budowlę od nowa. Wszystkie konstrukcje są sterowane i dodatkowo uczą znajomości aplikacji komputerowej firmy Mindstorms. Zwieńczeniem długotrwałej pracy, jest satysfakcja płynąca z uruchomienia robota i wspólna zabawa. Na zajęciach daje się odczuć atmosferę skupienia, koleżeńskiej życzliwości i współpracy. Te zajęcia to nie tylko sama nauka, to przede wszystkim okazja do spotkań, a przez to rozwijania także społecznych umiejętności. Z powodu pandemii niestety dochodzi do zagrożeń wykluczenia młodzieży z udziału w życiu społecznym. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom epidemii powinno być priorytetem. Stąd nasze sobotnie zajęcia, jak najbardziej wpisują się

DZIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI

W środę 10 listopada zebraliśmy się przed budynkiem szkoły, aby uczcić 103. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Julia Wawrzak i Szymon Hałasa z klasy IV przedstawili rys historyczny wydarzeń z XIX i początku XX w. Scharakteryzowali 123 lata niewoli narodu polskiego i dążenia kilku pokoleń Polaków do wolności uwięzionej przelomową datą 11 listopada 1918 roku. W tle opisywanych wydarzeń i postaci można było usłyszeć muzykę Andrzeja Kurylewicza, Macieja Zielińskiego oraz pieśni legionowe. Uwieńczeniem akademii było odśpiewanie pełnej wersji polskiego hymnu dokładnie o godzinie 11.11, w ramach ogólnopolskiej akcji „Szkoła do hymnu” połączone z wciągnięciem na maszt biało-czerwonej flagi.

DZIEŃ PAPIESKI

„Nie lękajcie się!” – to hasło tegorocznego, XXI Dnia Papieskiego, podczas którego w całej Polsce przypomniane zostało nauczanie papieża Jana Pawła II i przeprowadzona zbiórka na rzecz wsparcia uzdolnionej młodzieży z ubogich rodzin, nazywanej „Żywym Pomnikiem” papieża Polaka. 19 października 2021 r. również nasza szkoła przeżywała Dzień Papieski. Uczniowie z klas 6 i 7, pod opieką p. Jadwigi Kalinowskiej i p. Jadwigi Konopki, przygo-

towali montaż słowno – muzyczny. Ulubioną pieśń Świętego Jana Pawła II, „Barkę”, zagrali na skrzypcach chłopcy z klasy 2 i 3. Apel zakończył się degustacją smacznej kremówki, ulubionego deseru Papieża.

JESIENNY SPACER HISTORYCZNY

W sobotę 30.10.2021 r., chętni uczniowie z klas VI-VIII naszej szkoły uczestniczyli w Jesiennym Spacerze Historycznym po Zamościu, organizowanym przez Gminny Ośrodek Kultury. Naszym przewodnikiem była Pani Magda Miształ, a spacer połączony był ze zwiedzaniem zabytków i miejsc pamięci na Starym Mieście i martyrologii na Rotundzie Zamojskiej. Usłyszeliśmy wiele interesujących faktów i ciekawostek dotyczących przeszłości hetmańskiego grodu i jego mieszkańców. Zapaliliśmy symboliczne znicze a minutą ciszy uczciliśmy pamięć i oddaliśmy hołd żołnierzom oraz ofiarom wojny, pomordowanym przez niemieckich i radzieckich okupantów.

STRATEGIA RP

NA RZECZ MŁODEGO POKOLENIA

25 listopada dwie uczennice z klasy ósmej naszej szkoły: Emma Adamczuk i Karolina Hałas wzięły udział w konsultacjach, na których młodzi ludzie z województwa lubelskiego otrzymali możliwość zgłaszania pomysłów do „Strategii RP na rzecz Młodego Pokolenia”. Jest to wieloletni plan działań państwa w obszarze polityki młodzieżowej. Jak pisał organizator – konsultacja „Strategii RP na rzecz Młodego Pokolenia” to wydarzenie skupiające przedstawicieli środowisk młodzieżowych, uczniów, studentów i doktorantów z całej Polski, w trakcie którego podejmowane są dyskusje poświęcone ważnym tematom dla młodego pokolenia Polaków. Celem konsultacji wojewódzkich jest zebranie opinii i wypracowanie rozwiązań, które posłużą do stworzenia wieloletniego planu działań państwa w obszarze polityki młodzieżowej. Dyskusje prowadzone w ramach konsultacji, podzielone były na siedem obszarów tematycznych: „edukacja i szkolnictwo wyższe”, „rynek pracy i przedsiębiorczość”, „społeczeństwo obywatelskie i kultura”, „polityka społeczna, polityka prorodzinna i mieszkaniowa”, „zdrowie i sport”, „ekologia i klimat” oraz „Polska w Unii Europejskiej”. (źródło: <https://www.gov.pl/web/dlamlodych>)

ŚLUBOWANIE PIERWSZOKLASISTÓW

W dniu 15 października odbyła się w naszej szkole uroczystość Ślubowania uczniów klasy 1. W przygotowanej części artystycznej znalazły się wiersze, piosenki i tańce. Po prezentacji umiejętności dzieci złożyły uroczyste ślubowanie na sztandar szkoły. Kolejno pani dyrektor Beata Nowak dokonała symbolicznego pasowania na ucznia.

Tym samym dzieci zostały włączone do społeczności uczniowskiej. Nasi nowi uczniowie otrzymali legitymacje szkolne i okolicznościowe dyplomy. Rodzice przygotowali upominki i słodki poczęstunek. **PIERWSZAKOM ŻYCZYMY WIELU SUKCESÓW W MURACH NASZEJ SZKOŁY!!!**

VIII DIECEZJALNY KONKURS WIEDZY

18 listopada 2021r., dwie uczennice naszej szkoły, Aleksandra Bondyra i Lena Płoszaj, pod opieką katechetki Jadwigi Kalinowskiej, po przejściu etapu szkolnego i rejonowego brały udział w etapie finałowym VIII Diecezjalnego Konkursu Wiedzy pod tytułem: „Wierność bł. Karoliny Kózki i męstwo św. Stanisława Kostki”, organizowanym przez Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej w Zamościu. Znalazły się w ścisłej dziesiątce, otrzymując nagrody. Dla uczestników konkursu i opiekunów był przygotowany poczęstunek. Wszyscy brali również udział we Mszy Świętej w parafii Matki Bożej Królowej Polski a nasze uczennice zwiedzały także Katolickie Radio Zamość. Gratulujemy Oli i Lence oraz dziękujemy organizatorom i życzymy dalszych sukcesów!

ŻYCZENIA DLA WOLONTARIUSZY

DRODZY WOLONTARIUSZE SZKOLNEGO KOŁA WOLONTARIATU W MOKREM, dziś, 5 grudnia – Międzynarodowy Dzień Wolontariatu. W dniu Waszego święta – serdecznie dziękuję każdemu z Was za Wasze zaangażowanie, poświęcenie i aktywny udział. Dzięki Wam i Waszej pracy świat, w którym żyjemy codziennie będzie stawał się lepszy. Życzę Wam dużo, siły, zdrowia, realizacji zamierzonych celów, a przede wszystkim tego, aby każdy dobry uczynek i każde dobre słowo wracało do Was dając siłę do dalszej pracy. Dziękuję, że jesteście!!! **Opiekun Jadwiga Kalinowska**

SP W PŁOSKIEM

CZWORONOŻNY TERAPEUTA

W dniu 1 grudnia w SP w Płoskiem odbyło się spotkanie z trenerką psów, panią Ewą Machowską, która prowadzi pozytywne szkolenia psów „Muffdog”. Spotkanie to, zostało zorganizowane dla przedszkolaków oraz uczniów klas I-III w ramach obchodzonego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Miało na celu zapoznanie dzieci z metodą dogoterapii jako metodą wspomagającą proces rehabilitacji, terapii i edukacji z udziałem odpowiednio wyszkolonych psów. Pani trenerka podzieliła się z nami bardzo szeroką i praktyczną wiedzą o psach. Gościł u nas suczkę, Finię – rasy flat retriever o bardzo łagodnym, otwartym na ludzi usposobieniu. Podczas wielu zabaw mie-

liśmy okazję osobiście doświadczyć kontaktu z czworonogiem. Ta lekcja upewniła nas w przekonaniu, że pies jest najlepszym przyjacielem człowieka i potrafi „uleczyć” wiele ludzkich trosk i zmartwień.

DZIEŃ PLUSZOWEGO MSIA W SZKOLNEJ BIBLIOTECE SP PŁOSKIE

To już czwarta edycja konkursu z okazji Dnia Pluszowego Misia pt. „Selfie z pluszowym misiem, czyli Ja i Mój Miś”. Selfie to inaczej mówiąc autoportret, zatem praca powinna przedstawiać autora ze swoim misiem. W kategorii plastycznej należało wykonać pracę dowolną techniką. W kategorii twórczej zadaniem było stworzenie treści literackiej w formie wiersza, opowiadania lub krótkiej historii o autorze i jego misiu. W tym roku została stworzona nowa kategoria, foto i video. Zdawało by się, że zadanie ułatwione, jednak jury w tej części konkursu zwracało uwagę na to w jaki sposób jest wykonane zdjęcie. Czy jest dobre światło, czy zdjęcie emanuje dobrą i wesołą energią, czy jest pokazane w ciekawej aranżacji, a także czy autor miał ciekawy pomysł na ukazanie siebie i swojego misia. Konkurs był podzielony wiekowo, dla przedszkolaków, uczniów klas 1-3 oraz uczniów klas 4-8. Otrzymaliśmy 26 prac plastycznych, 26 zdjęć oraz jeden film. Niestety, nie otrzymaliśmy żadnej treści literackiej jak w ubiegłych latach. Wszystkie prace można obejrzeć na kanale YouTube szkolnej biblioteki. Jury w składzie: Alina Szpyra, Joanna Greszta oraz Edyta Zajac jednogłośnie przyznało miejsca:

Kategoria wiekowa przedszkole – praca plastyczna: Nagroda główna – Maja Farion, grupa przedszkolna Sówki; Wyróżnienia: Adrian Roch, Julia Głąb z grupy przedszkolnej Misie oraz Antoni Piłat, Lena Hereta, Weronika Kliza, Zuzanna Krupa z grupy przedszkolnej Sówki

Kategoria wiekowa klasy 1-3 – praca plastyczna: Nagroda główna – Emilia Krupa, klasa 2; Wyróżnienia: Igor Sendłak, Jan Opoka, Leon Momot. Victoria Makaj, Dominik Magryta z klasy 2 oraz Lena Dąbrowska z klasy 1

Kategoria wiekowa przedszkole – zdjęcie: Nagroda główna – Kacper Pokryszka, grupa przedszkolna Biedronki; Wyróżnienia: Kornelia Długosz, Marcel Pokryszka, Natalia Rusinek z grupy przedszkolnej Misie

Kategoria wiekowa klasy 1-3 – zdjęcie: Nagroda główna – Victoria Makaj, klasa 2; Wyróżnienia – Antoni Żur klasa 1, Emilia Krupa, Emilia Mołdoch, Dominik Magryta, Jan Opoka klasa 2

W kategorii video wyróżnienie specjalne otrzymała Zofia Wróbel z grupy przedszkolnej Misie za ogromne zaangażowanie w tej dziedzinie konkursu. Był to jedyny nadesłany film.

Uczestnikom serdecznie gratulujemy i zapraszamy do kolejnych wydarzeń. Gorące podziękowania kierujemy do Jury oraz Dyrektora Szkoły Podstawowej w Płoskiem Pani Jolanty Adamczuk za nagrody i pomoc przy organizacji.

DZIEŃ PLUSZOWEGO MISIA

25 listopada w naszym przedszkolu, jak co roku, obchodziliśmy bardzo ważne święto „Dzień Pluszowego Misia”. Mimo coraz nowocześniejszych i coraz atrakcyjniejszych zabawek, moda na misie nie przemija. Tego dnia każde dziecko przyszło do przedszkola ze swoim przyjacielem – Misiem. Przybyły misie małe, duże, białe, wprost bajecznie

Szkoła Podstawowa w Płoskiem

kolorowe, a każdy był piękny i wyjątkowy. Dzieci poznały historię Święta Pluszowego Misia, wspólnie recytowały wiersze o misiach, bawiły się przy piosenkach: „Pluszowy Miś”, „Ja jestem niedźwiadek”, „Jadą, jadą misie”, brały udział w zabawach ruchowych, quizach, zgadywankach i wykonywały prace plastyczne. Dzieci z Grupy Misiów brały udział w webinarze organizowanym przez Bibliotekę w Mokrem – spotkanie z autorką książek dla dzieci Małgorzatą Skowron. Dzień Pluszowego Misia w naszym przedszkolu był pełen uśmiechu i świetnej zabawy. Dzieci były szczęśliwe, że mogły spędzić tyle czasu ze swoimi ukochanymi misiami oraz pokazać je koleżankom i kolegom.

DZIEŃ POSTACI Z BAJEK

5 listopada w przedszkolu w Płoskiem dzieci obchodziły „Dzień Postaci z Bajek”. Baśnie i bajki są dla wszystkich źródłem bogatych przeżyć, wrażeń i sposobem wzbogacania wyobraźni. Bajka towarzyszy nam już od najmłodszych lat. W tym dniu najmłodszy uczniowie naszej szkoły wysłuchali fragmentów bajek, rozpoznawali bajkowe postacie i tytuły bajek. Oglądali prezentację multimedialną o bajkach oraz malowali swoją ulubioną postać z bajki. Układali „bajkowe” puzzle, naśladowali również sposób poruszania się bajkowych postaci. Dzień

przypomniawszy wszystkim, jak ważne są bajki w życiu każdego dziecka. Przeniesienie dzieci w świat bajek sprawiło przedszkolakom dużo radości.

DZIEŃ WALKI Z AIDS

Jak co roku w Szkole Podstawowej w Płoskiem łączymy się z chorymi na AIDS. W tym dniu 1 grudnia członkowie Koła PCK przypinali uczniom i pracownikom szkoły czerwone wstążeczki na znak solidarności z osobami zarażonymi wirusem HIV. Mamy nadzieję, że wszyscy chorzy na świecie poczuli nasze wsparcie i wiarę w wyleczalność tej przykrej choroby.

DZIEŃ KODOWANIA W PRZEDSZKOLU

Dzisiejszy dzień przyniósł dzieciom wiele niespodzianek. Przedszkolaki z oddziałów przedszkolnych Szkoły Podstawowej w Płoskiem brały udział w zabawach z kodowaniem. Umiejętność kodowania jest jedną z podstawowych kompetencji XXI wieku. Kodowanie to nic innego jak ciekawe zajęcia. To ciągłe rozwiązywanie zagadek, problemów w kreatywny sposób, uczenie logicznego myślenia, zadaniowego podejścia do stawianych problemów, pracy zespołowej. Odpowiedzialne korzystanie z urządzeń mobilnych ważne jest już od najmłodszych lat. Dzieci z natury są ciekawe świata. Chcą doświadczać, eksperymentować, działać i tak właśnie dzisiaj było w naszym przedszkolu. Dzieci rozwiązywały zadania w różny sposób: za pomocą kolorowych kubeczków, Ozobotów, tablicy multimedialnej, maty. Dzisiejsze zajęcia pokazały najmłodszym uczniom naszej szkoły, jak w twórczy sposób można rozwiązać stawiane przed nimi zadania.

LEKCJA Z TEATREM

Lekcja z teatrem? Tak też realizuje się podstawę! Praca nad spotkaniem dzieci z tym działem sztuki to kilka etapów pracy – w zależności od poziomu dzieci. Po pierwsze – dla wszystkich młodszych uczniów szkoły – wizyta w Teatrze Andersena na sztuce Pipi Langstrumpf. Scenograficzna umowność i aktorska ekspresja wzbudzająca szczerzy śmiech widza to elementy rzadko obecne w innych mediach. Do uczniów jednak przemówiły. Po drugie – analiza dzieła i poszukiwania motywów literackich w adaptacji. Po trzecie – praca nad własnym scenariuszem. I na koniec – własne mini-przedstawienie. Moovie it działa w Szkole Podstawowej w Płoskiem!

LEKCJE ZE ŚWIATEM

Lekcje ze światem to nowy w naszej szkole w Płoskiem cykl lekcji związanych z edukacją globalną. Przy współpracy z PAH i w ramach lokalnych działań grupy Erasmus+ pod opieką J. Wałczuk-Piech klasa VIII uczestniczyła w cyklu 8 zajęć, mających na celu zwiększenie ekologicznej świadomości uczniów i podniesienie kompetencji rozumienia problemów świata – nierówności społecznych, hipokryzji medialnej i krzywdzących etykiet opartych na stereotypowym i odczuwającym podejściu do ludzi ubogich. Oglądaliśmy wystąpienie człowieka ocenianego przez pryzmat działań ojca terrorysty, pisarki ocenianej przez współlokatorkę przez pryzmat swojego pochodzenia i programy naukowe dotyczące obiegu wody w przyrodzie czy globalnego podziału dóbr. Zajęcia te wiązały ze sobą wiele dziedzin – od wiedzy o społeczeństwie przez geografę i wiedzę o społeczeństwie

aż po historię i język polski. Moovie it! Było ciekawie. A jednym z efektów były uczniowskie etiudy oparte na parodiach filmów dotyczących pseudopomocy z niezapomnianym wzorcem „Afryka dla Norwegii”.

MALI KUCHARZE

Przedokolaki z oddziałów przedszkolnych Szkoły Podstawowej w Płoskiem własnoręcznie przygotowały pyszną, witaminową sałatkę. Każdy przyniósł z domu świeże owoce. Były jabłka, gruszki, banany, śliwki, brzoskwinie, kiwi, pomarańcze, mandarynki, winogrona. Wszyscy mieli soczyste minki na widok tak smakowitych owoców i każdy ochoczo zabrał się do pracy. Dokładnie umyliśmy ręczki, następnie posegregowaliśmy umyte wcześniej owoce. Każdy dostał tackę, nożyk i tak przystąpiliśmy do krojenia. Dzieci samodzielnie kroili i przyrządzały sałatkę owocową przestrzegając zasad bezpieczeństwa przy posługiwaniu się nożem. Przyrządzanie sałatek dało dzieciom wiele satysfakcji, jednocześnie uświadamiając, jak ważną rolę odgrywają witaminy we właściwym funkcjonowaniu organizmu. Sałatka udała się, wyszła wspaniale!

MIKOŁAJKOWO I SPORTOWO

W oddziałach przedszkolnych Szkoły Podstawowej w Płoskiem w oczekiwaniu na Świętego Mikołaja dzieci w swoich salach ubierały choinkę, dekorowały pierniczki, robiły prezenty, śpiewały mikołajkowe piosenki i kolędy. Mikołaj widząc z jakim przyjęciem dzieci szykują się na jego przyjazd postanowił odwiedzić je aż dwa razy. Najpierw 6 grudnia rozdał prezenty dla wszystkich grup przedszkolnych oraz paczki dla każdego dziecka, w których znalazły się wspaniałe prezenty i drobne słodkości. Na drugi dzień, tj. 7 grudnia, Święty Mikołaj przyjechał wraz z trenerami Akademii Młodych Sportowców. Pod jego bacznym okiem trenerzy AMS Pan Tomasz Prejbusz oraz Pan Marek Basaj przeprowadzili gry z podłogą interaktywną, gdzie dzieci miały możliwość wykazać się sprytem, refleksem i sokolim wzrokiem. Natomiast na sali gimnastycznej na przedszkolaki czekał tor przeszkód oraz gry z wykorzystaniem rekwizytów sportowych. Były biegi, skoki i czołganie. Dzieci wykazały się ogromnym zaangażowaniem, było mnóstwo dobrej zabawy i uśmiechu przez ponad 2 godziny. Tegoroczne mikołajki w SP Płoskie są dowodem na to, że warto być grzecznym przez cały rok, a Mikołaj istnieje naprawdę.

OGÓLNOPOLSKI DZIEŃ PRAW DZIECKA

„Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat” - Janusz Korczak

20 listopada obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka. Przedszko-

laki oraz uczniowie klas I-III ze Szkoły w Płoskiem mieli możliwość porozmawiania o swoich prawach i obowiązkach. Głównym celem było rozbudzenie u dzieci poczucia, że bez względu na wygląd, kolor skóry czy miejsce zamieszkania wszyscy jesteśmy równi, mamy takie same prawa i każdemu należy się taki sam szacunek. Nadrzednymi prawami, które dzieci poznały w tym dniu to prawo do posiadania domu i rodziny, zabawy i wypoczynku, miłości, szacunku, opieki, życia bez przemocy oraz zdobywania wiedzy. Przedszkolaki wykonały piękne drzewa z prawami, natomiast uczniowie klas I-III wykonali postać małego człowieka wraz z jego prawami. Taki dzień jest także okazją do tego, abyśmy My dorośli nigdy o tym nie zapominali. My, jako szkoła wierzymy, że dobrze ugruntowana wiedza dziecka, poczucie jego własnej wartości oraz świadomość swoich praw da dzieciom dobre podstawy do bycia w przyszłości wspaniałym człowiekiem, rodzicem i obywatelem.

PASOWANIE NA PRZEDSZKOLAKA

3 grudnia 2021 r. w oddziałach przedszkolnych Szkoły Podstawowej w Płoskiem odbyła się uroczystość „Pasowania na Przedszkolaka”. To pierwsza tak ważna uroczystość dla grupy Biedronek. Od tego dnia stają się oficjalnie przedszkolakami. Uroczystość rozpoczęły występy dzieci. Mali artyści zaprezentowali przygotowane piosenki, tańce oraz wierszyki. Po części artystycznej nastąpił akt pasowania, czyli dotknięcie ramieniem każdego przedszkolaka ogromną kredką przez Panią Dyrektorkę Jolantę Adamczuk. Dla przedszkolaków było to wielkie przeżycie, a dla rodziców powód do dumy i zadowolenia ze swoich pociech. Na pamiątkę tego ważnego wydarzenia każdy przedszkolak otrzymał dyplom pasowania oraz upominki od Pani Dyrektorki, Rodziców, a także od grup przedszkolnych: Sówek i Misiów.

PRZEDSZKOLAKI PAMIĘTAJĄ

29 października 2021 roku, tuż przed Świętem Zmarłych, przedszkolaki z oddziałów przedszkolnych Szkoły Podstawowej w Płoskiem wraz z wychowawczyniami udały się pod pomnik przy Kościele św. Jacka w Płoskiem, aby zapalić znicze. Świąteczko pamięci zapaliły także pod pomnikiem Patrona naszej Szkoły Papieża Jana Pawła II. Przedszkolaki miały możliwość poznania polskiej tradycji związanej z dniem Wszystkich Świętych. Była to lekcja historii i patriotyzmu dla najmłodszych uczniów naszej szkoły.

SYMFONICZNE BAJKI – W MIKOŁAJKI

W dniu 6 grudnia uczniowie klasy 5 SP w Płoskiem, wraz z opiekunami, mieli oka-

zję uczestniczyć w widowisku muzyczno-edukacyjnym przygotowanym przez Orkiestrę Symfoniczną im. Karola Namysłowskiego w Zamościu. Wydarzenie odbywało się w nowo odremontowanym Zamojskim Domu Kultury. Muzyczno-filmowa ilustracja znanych dzieciom baśni Braci Grimm „Stoliczku nakryj się” i „Jaś i Małgosia” wprowadziła widzów w sposób niezwykle atrakcyjny w świat muzyki klasycznej wykonywanej na żywo przez zamojską orkiestrę. Była to doskonała zabawa dla małych i nieco starszych widzów, która przeniosła wszystkich do krainy wyobraźni, rozwijając przy tym wrażliwość artystyczną słuchaczy. Wspólnie z bohaterami bajek, uczestniczyli oni w wędrówce za sprawą obrazów i dźwięków niezwykle bogatych – od lirycznych, wesołych, smutnych przez radosne i taneczne aż do tych dramatycznych. Bo muzyka jest dostosowana do potrzeb dziecka – czasem liryczna, czasem wesoła, a nawet taneczna. Teksty bajek czytali aktorzy Gabriela Oberbek i Dariusz Siastacz, którzy wręcz po mistrzowsku wcielili się w role bohaterów. Spotkanie z orkiestrą, widowiskowa oprawa i przystępne, łatwo zapadające w ucho melodie, to wszystko razem, pozostawi ogromne wrażenie i zachęci najmłodszych do dalszych podróży w świat muzyki.

SZKOŁA PODSTAWOWA W PŁOSKIM Z WIZYTĄ W HISZPANII

W dniach 22-26 listopada 2021 czterech uczniów naszej szkoły: Marta Sierkowska, Adrian Szczuka, Amelia Łuczka, Nikola Malec oraz dwóch nauczycieli języka angielskiego Magdalena Kicińska i Joanna Błońska wyjechało na trzecie spotkanie w ramach projektu Erasmus + „Z młodymi w europejski świat wartości” do Sewilli w Hiszpanii. Przez tydzień uczestnicy projektu mieli możliwość zobaczyć jak zorganizowane są zajęcia w szkole poza granicami naszego kraju, ale również zapoznali się z kulturą i zwyczajami tam panującymi. Wspólne spędzenie czasu pozwoliło uczniom nie tylko zweryfikować ich umiejętności językowe, ale również umożliwiło ich doskonalenie. Uczestnicy projektu zostali przywitani w Ratuszu Miejskim przez prezydenta miasta oraz zobaczyli wiele atrakcji turystycznych znajdujących się w Sewilli oraz w Kordobie. Dzięki spotkaniu mogli spróbować smaków hiszpańskiej kuchni oraz podziwiać kulturę tego słonecznego kraju. Wyjazd ten to nie była tylko przygoda dla uczniów i nauczycieli, ale również był on okazją do poszerzenia wiedzy na temat organizacji humanitarnych non profit, problemów związanych z korzystaniem z mediów społecznościowych oraz potrzebą dbania o środowisko naturalne.

ŚNIADANIE DAJE MOC

Śniadanie to najważniejszy posiłek dnia. Dzięki niemu dzieci mają energię do nauki, lepiej koncentrują się podczas lekcji i mają siłę do zabawy. To najlepszy start w nowy dzień. W Dniu Zdrowego Śniadania przedszkolaki oraz uczniowie klas I – III Szkoły Podstawowej w Płoskiem zapoznali się z zasadami zdrowego odżywiania. Wraz z wychowawcami przygotowali smaczne kanapki. Mamy nadzieję, że zdrowe śniadania na co dzień zagospzczą w domach naszych uczniów i przedszkolaków.

DZIEŃ CHŁOPAKA

Dzisiaj każdy chłopiec miał swój dzień. Chłopcy z oddziałów przedszkolnych Szkoły Podstawowej w Płoskiem również obchodzili swoje święto. Z tej okazji nasze dziewczynki przygotowały dla nich miłe niespodzianki, m.in. laurki i drobne upominki. Nie zabrakło też słodkości dla wszystkich dzieci. Wszystkim chłopcom składamy serdeczne życzenia.

ZABAWA ANDRZEJKOWA

24 listopada przedszkolaki z oddziałów przedszkolnych Szkoły Podstawowej w Płoskiem przeniosły się w magiczny świat wróżb i zabaw andrzejkowych. W każdej grupie przedszkolaki chciały zajrzeć w przyszłość, sprawdzić co je czeka. Przygotowane rekwizyty stworzyły odpowiedni nastrój sprzyjający przepowiedniom. Dzieci poznały znaczenie różnych kolorów, liczb, magicznych przedmiotów. Za pomocą przygotowanych obrazków sprawdzały kim zostaną w przyszłości, jakie imię będzie nosiła ich druga połówka, co ich czeka w przyszłości. Wszystkie wróżby przeplatane były piaskami, tańcami przy muzyce oraz słodkim poczęstunkiem. Humory wszystkim dopisywały, więc zabawa była bardzo udana.

SP W PNIÓWKU

DZIEŃ JĘZYKÓW OBCYCH

W Szkole Podstawowej w Pniówku zorganizowano Dzień Języków Obcych. W ramach obchodów przeprowadzono konkurs językowy, w którym uczestniczyli wybrani uczniowie z klas VI-VIII, czyli, ci którzy dobrze radzą sobie zarówno z językiem angielskim jak i niemieckim. Z powodu obostrzeń sanitarnych związanych z pandemią konkurs miał zasięg tylko szkolny. Uczniowie rywalizowali ze sobą w 3 kategoriach; rozwiązywali test niemiecko-angielski, czytali na głos wylosowane łamańce językowe oraz przygotowali językowe lapbooki na wylosowany temat, w wylosowanym przez siebie języku. W tym roku szkolnym uczniowie walczyli o zdobycie tytułu „Poligłoty roku 2021”. Zwycięzcą konkursu czyli „Poligłotą roku

2021” została Martyna Kierepka z klasy VIII, która zdobyła najwięcej punktów, łącznie we wszystkich kategoriach. Na drugim miejscu uplasował się uczeń klasy VI, Bartłomiej Stawarski. Piotr Szpindor z klasy VII zajął III miejsce. Piotrek zdobył jeszcze dodatkową nagrodę za najlepiej (bezbłędnie) napisany test językowy. Przyznano również kilka wyróżnień następującym osobom: Klaudii Puhacz i Szymonowi Kudykowi z kl. VI, Weronice Piotrowskiej z kl. VIII oraz Magdalenie Małek z kl. VII. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali nagrody oraz pamiątkowe dyplomy. Gratulujemy nagrodzonym i wyróżnionym uczniom! Organizatorami Dnia Języków Obcych były: Pani Monika Zwolan oraz Pani Dorota Wybranowska, nauczycielki języków obcych. **Dorota Wybranowska**

le wzbudziła poruszenie nie tylko wśród przedszkolaków, ale również starszych uczniów. Paczki hojnie rozdawane dowodzą, że nie ma u nas niegrzecznych dzieci, które zasłużyłyby na różgę. Wszyscy więc chętnie robili sobie pamiątkowe zdjęcia z niecodziennym gościem i dzień ten minął w bardzo pogodnej atmosferze. **Mirostaw Trześniowski**

ŚLUBOWANIE KLASY 1

Każdego roku jedni uczniowie w czerwcu opuszczają naszą szkołę, inni zasilają ją we wrześniu. Po półtora miesiąca nauki pierwszoklasiści ze Szkoły Podstawowej w Pniówku zostali oficjalnie przyjęci do społeczności szkolnej. W tym roku ceremonia ta odbyła się w wyjątkowym dniu – Dniu Edukacji Narodowej. Tegorocz-

DZIEŃ TOLERANCJI

16 listopada 2021 r. obchodzony jest jako Dzień Tolerancji. Z tej okazji uczniowie klasy 7 i 8 ze szkoły w Pniówku wraz z wychowawcami – Anną Piłat oraz Dorotą Wybranowską wzięli udział online w spotkaniu „Być czarnoskórym Polakiem” zorganizowanym przez Polską Akcję Humanitarną. Bohaterem był Bumi Phillips. Urodził się on w Polsce i jest czarnoskóry, jego ojciec pochodzi z Nigerii. Bumi podzielił się z uczniami swoimi doświadczeniami związanymi z przejawami nietolerancji. Niestety, nie jest idealnie. Czy tolerancji można się nauczyć? Na pewno, swoim zachowaniem możemy propagować tolerancyjną postawę i okazać szacunek drugiemu człowiekowi. **Anna Piłat**

MIKOŁAJKI

Są zwyczaje i obrzędy, które jednakowo cieszą ludzi w różnym wieku. Świętem, które łączy pokolenia są z pewnością mikołajki. 6 grudnia brodatego świętego z workiem podarków wypatrują najmłodszy, starsi oraz zupełnie dorośli. Uwielbiamy dostawać prezenty, lubimy obdarowywać. Nic więc dziwnego, że wizyta św. Mikołaja w naszej szko-

nych pierwszoklasiści przygotowywała do tej uroczystości pani Wiesława Gawlik wraz z panią Joanną Przekocińską. Do pierwszej części zostali zaangażowani również przedstawiciele Samorządu Uczniowskiego, którzy powitali swoich młodszych kolegów, obiecali wsparcie i pomoc oraz życzyli wyłącznie sukcesów podczas nauki w naszej szkole. Pierwszoklasiści zresztą za moment udowodnili, jak wiele już potrafią. Odpowiadali na trudne pytania, śpiewali, tańczyli, recytowali wiersze. Ukoronowaniem tych występów było dopuszczenie ich do uroczystego ślubowania oraz tradycyjnego pasowania dokonanego wielkim otówkiem przez panią dyrektor Alinę Korneluk. Własne ślubowanie złożyli również rodzice, którzy byli świadkami tego szczególnego wydarzenia w życiu swoich pociech. Już w luźniejszej atmosferze pierwszoklasiści otrzymali z rąk pani dyrektor pamiątkowe dyplomy i medale, zaś rodzice zadbali o słodki poczęstunek w okazałych „rogach obfitości”. Pani dyrektor podziękowała pierwszoklasistom za wspianą występ, pogratulowała oficjalnego dołączenia do szkolnej społeczności i życzyła samych sukcesów w kolejnych latach nauki.

Uroczystość zakończyła się zrobieniem wspólnego, pamiątkowego zdjęcia. Będzie je można za osiem lat przypomnieć, kiedy kolejny rocznik uczniów zakończy naukę w szkole podstawowej. **Miroslaw Trzeźniowski**

SP W ŻDANOWIE

ANDRZEJKI W KLASACH 1-3

Jak co roku, ostatniego dnia listopada nadchodzi cudowna, magiczna i jedyna noc w roku, kiedy świat realny łączy się ze światem magii, czarów... oraz wróżb. To noc andrzejkowa, która jest wspaniałą okazją do cudownej zabawy. Wychowawcy klas 1-3 ze Szkoły Podstawowej w Żdanowie zorganizowali zabawę andrzejkową dla uczniów, którzy mogli dowiedzieć się, co czeka ich w przyszłości: szczęście, pieniądze, pech czy może jakaś inna niespodzianka. Oczywiście, każdy uczeń doskonale wiedział, że wróżba jest magią i doskona-

utrwały ich wiedzę na temat symboli narodowych – godła, flagi, hymnu. Poznały ciekawostki historyczne o początkach państwa polskiego oglądając zaproponowany filmik edukacyjny. Wsłuchwały się w słowa wiersza Władysława Bełzy „Katechizm polskiego dziecka”. Wyrażając swój patriotyzm przedszkolaki przemaszerowały ulicami Żdanowa z własnoręcznie wykonanymi flagami. O godzinie 11.11 przedszkolaki odśpiewały cztery zwrotki „Mazurka Dąbrowskiego”. Było wzniosłe i wzruszająco, ponieważ dzieci słowa naszego hymnu śpiewały z wielkim uczuciem, powagą i szacunkiem. Dały w ten sposób wyraz dumy z bycia Polakami. **Zespół wychowania przedszkolnego**

FESTIWAL DYNI W ŻDANOWIE

29 października grupy przedszkolne obchodziły Święto Dyni. Z tej okazji sale przedszkolne zamieniły się w dyniowe krainy, w których królowały dyniowe stroje, de-

wały piosenki, Po odwiedzinach Mikołaja uczniowie klas 1-3 pod opieką swoich wychowawców wybrali się do kina Stylowy w Zamościu na film pod tytułem „Wilk, lew i ja”. Film wywołał dużo pozytywnych emocji i był wspaniałą lekcją dobroci i życzliwości. 6 grudnia był dniem pełnym pozytywnych wrażeń. Oby te emocje wróciły do nas za rok. Są duże szanse, że tak będzie, gdyż dzieci złożyły Świętemu Mikołajowi obietnicę, iż będą grzeczne przez następnych dwanaście miesięcy. A skoro złożoną obietnicę należy zawsze dotrzymać – Mikołaj na pewno odwiedzi uczniów w następnym roku szkolnym. **Zespół Edukacji Wczesnoszkolnej**

UCZNIOWIE Z WIZYTĄ NA CMENTARZU

Okres przed Świętami Zmarłych to odpowiedni moment na czas zadumy i wspomnienie o tych, którzy odeszli od nas, czas na rozmowy dotyczące szacunku dla zmarłych i odpowiednim zachowaniu się w takim miejscu. Dnia 29.10.2021 roku uczniowie klasy II i III wraz ze swoimi wychowawczyniami wybrali się na pobliski cmentarz. W ciszy obserwowali sztukę cmentarną, zwracali uwagę na nagrobki, napisy i informacje na płytach nagrobnych, podziwiali również ludzi sprzątających groby swoich najbliższych. Wspólnie odwiedziliśmy groby zmarłych, a dzieci z zaangażowaniem oraz zachowując się bardzo ostrożnie, stawiały zapalone znicze na grobach. Uczniowie pokazali, że wiedzą jak należy zachować się w takim miejscu. **Zespół Edukacji Wczesnoszkolnej**

Szkoła Podstawowa w Żdanowie

łą zabawą, dlatego nie należy w nią wierzyć. Zabawa andrzejkowa odbyła się w reżimie sanitarnym z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa. Andrzejki miały charakter klasowy. Przy tej okazji pragniemy podziękować wszystkim rodzicom za pomoc w przygotowaniu poczęstunku dla wszystkich dzieci. Zabawy, radości oraz uśmiechu było wiele i wszyscy będą mile wspominać ten dzień. **Zespół Edukacji Wczesnoszkolnej.**

DZIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI

Dzień 11 listopada to szczególna data dla każdego Polaka. Czczymy tego dnia bohaterstwo, waleczność i męstwo wszystkich Polaków, dzięki którym Polska po 123 latach niewoli wróciła na mapę Europy. Święto Niepodległości zajmuje ważne miejsce również w kalendarzu przedszkolnych świąt. Chcąc podkreślić wagę Święta Niepodległości dzieci ze wszystkich grup przedszkolnych tego dnia przyszły ubrane na galowo. Odświętne stroje ozdobione zostały dodatkowo patriotycznymi kotylionami. Wzięły też udział w wyjątkowych zajęciach, które

koracje i oczywiście dynie w roli głównej. Dzieci odkrywały wielką różnorodność dyni. Porównywały kształty oraz kolory różnych odmian. Były dyniowe zagadki, zabawy i tańce. Nie mogło również zabraknąć degustacji smakołyków z dyni. Przedszkolaki próbowały pestek z dyni, a najstarsza grupa przedszkolna 6-latków delektowały się przepyszny mi dyniowymi ciasteczkami. Ten dzień przyniósł wiele niezapomnianych wrażeń, radości i zabawy. **Zespół wychowania przedszkolnego**

MIKOŁAJKI W KLASACH 1-3

„6 grudnia – jak dobrze wiecie, Święty Mikołaj chodzi po świecie. Dźwiga swój worek niezamordowanie i każde dziecko prezent dostanie”. Do uczniów klas 1-3 ze Szkoły Podstawowej w Żdanowie Święty Mikołaj dotarł wczesnym rankiem. Było to niezwykle spotkanie, na które dzieci czekały od dawna. W tym dniu nie mogło zabraknąć również prezentów, które Mikołaj wręczył wszystkim dzieciom, a dzieci na cześć tak zacnego gościa wyrecytowały wierszyki i zaśpie-

W MAGICZNEJ KRAJNIE BAŚNI

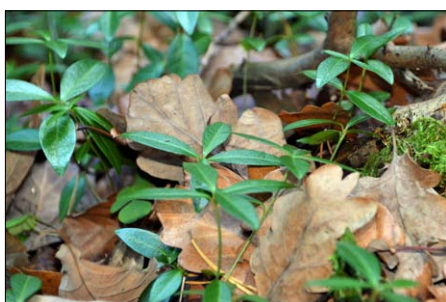
„Dawno, dawno temu...”

Dnia 5 listopada obchodzony jest na całym świecie Dzień Postaci z Bajek. W tym roku również w kalendarzu naszych przedszkolnych świąt i uroczystości znalazło się to „bajkowe święto”. Solenizanci byli wyjątkowi, więc uczciliśmy ten dzień w niezwyklej sposób. Oddziały przedszkolne w Żdanowie zamieniły się w baśniowe krainy, a przedszkolaki w księżniczki, superbohaterów, groźne wilki i Czerwone Kapturki, wróżki, pszczołki, myszki i całą plejadę innych bohaterów bajkowych. Atrakcją było co niemiara. Był bajkowy pokaz mody, podczas którego dzieci z wielkim entuzjazmem demonstrowały swoje stroje i wspólnie odgadywały, za jaką postać przebrały się ich koleżanki. Obowiązkowym punktem programu było oczywiście czytanie bajek i baśni. Przedszkolaki rysowały swoich bajkowych ulubieńców, układały puzzle, przebierały groch i rywalizowały w magicznych torach przeszkód. W tak radosnym dniu nie mogło zabraknąć wspólnych tańców i śpiewów oraz zabaw teatralnych. Dzieci w barwnym korowodzie prezentowały się pięknie, sprawiając, że tego dnia zrobiło się iście bajecznie. **Zespół wychowania przedszkolnego**

ZIMĄ W OTULINIE – ZIMOZIELONE

Spacerując po lesie przykrytym zimowym puchem, monotony widok od czasu do czasu zakłócają nam gałązki roślin, które mimo mrozu zachowały swoją barwę. Ich twarde i skórzaste liście przykryte woskiem oraz bardzo duża ilość chlorofilu pomagają im przetrwać, a niewielkie ilości światła wystarczają do fotosyntezy. Rośliny te, już od czasów starożytnych uważane były za symbole życia i jego trwałości oraz symbolizowały walkę światła z ciemnością, a niektóre z nich traktowane były jako przeciwdziałające zarazom i złym mocom.

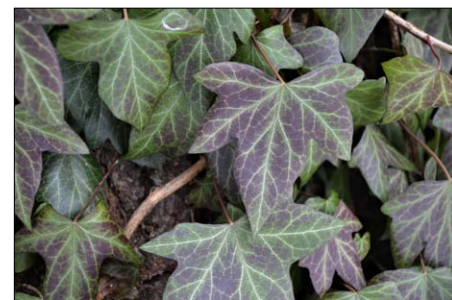
Barwinek pospolity – to drobna krzewinka osiągająca wysokość do 20 centymetrów. Rośnie przede wszystkim w lasach liściastych, na glebach żyznych, bogatych w wapń i kwaśnych, tworząc zwarte łany. Roślina ta dobrze znosi zacienienie, kwitnie od marca do maja i jest lekko trująca. Chociaż obecnie nie podlega ochronie, ale ze względu na walory dekoracyjne jest chętnie wykopywana ze swoich naturalnych stanowisk do uprawy jako roślina ozdobna. Stosowana do ozdabiania koszyków wielkanocnych, robienia wieńców, jest też często sadzona na cmentarzach.

Jest także rośliną leczniczą wpływającą na obniżenie ciśnienia krwi, stosowaną w przypadkach krwawień, leczeniu egzem, stanów zapalnych błon śluzowych, migreny, chorobach płuc, niedotlenienia mózgu. Jako surowiec zielarski zbierany od miesiąca maja do sierpnia. Uznawany jest też przez botaników jako gatunek wskaźnikowy starych lasów, stosowany był również do sporządzania miłosnych napojów i wypędzania duchów.

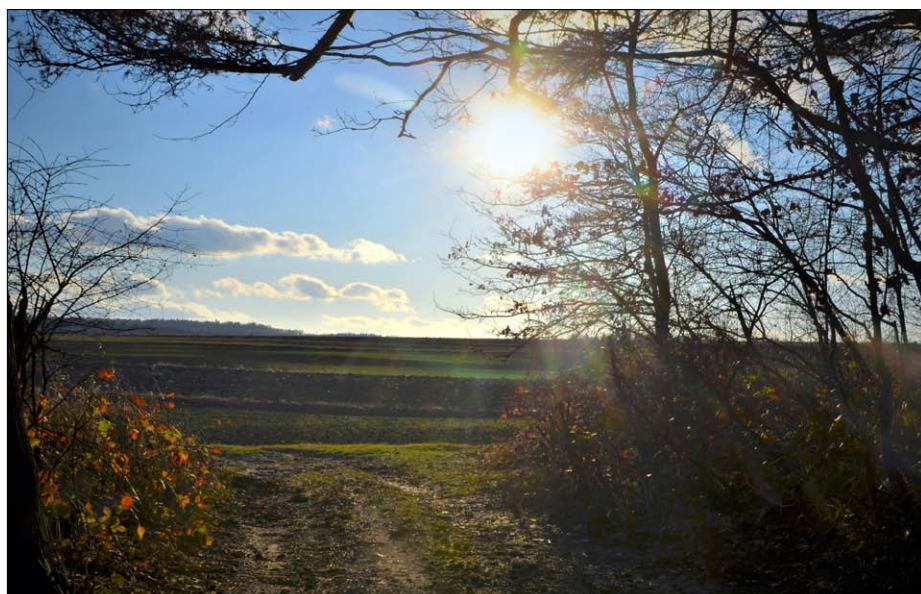
Kopytnik pospolity – roślina tę zwyczajową nazwę zawdzięcza kształtowi liścia, który przypomina „końskie kopyto”. Inne nazwy to: kopyteń, nardus leśny, przykopytnik, kleśnic, obłapa, natomiast naukowa nazwa nadana przez Karola Linneusza to *asarum europaeum*. Jako ziele obecnie

jest wycofany z oficjalnego lecznictwa, stosowany jedynie w lecznictwie ludowym, choć jeszcze w II połowie XX wieku był masowo zbierany, co groziło jego wyginięciem. Głównym surowcem zielarskim jest kłącze zawierające olejki eteryczne, sole mineralne, a całe ziele sproszkowane wraz z kłaczem wchodzi w skład preparatu przeciwkaszlowego „Azarina”, wykorzystywany jest również w homeopatii. W medycynie ludowej używany był jako środek poronny, odwykowy w leczeniu alkoholizmu, powodujący wymioty i nudności.

Kopytnik pomimo swych mocno trujących właściwości i pieprzowym zapachu przypominającym kamforę, bywa dodawany do potraw, nadając im gorzkawy, imbirowy smak. Jeśli chcemy zobaczyć jak kwitnie (marzec – maj), musimy zajrzeć pod liście szukając zielonopurpurowego dzwonkowatego kształtu. Ze względu na swój specyficzny zapach jest zapylana przez padlinożerne muchówki.

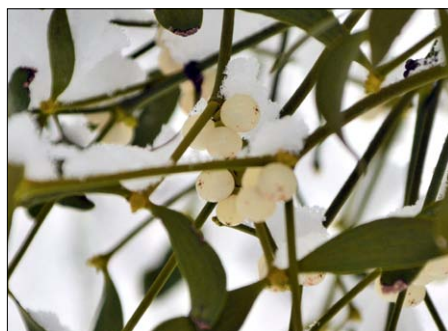

Bluszcz pospolity – jest jedyną na terenie Polski rośliną z rodziny araliowatych o liściach zimotrwałych. Może być uprawiany w doniczkach lub parkach w wielu odmianach o różnych kształtach liści i ich barwie.

W tradycji różnych narodów i krajów jest symbolem wierności i trwałości życia. Jest on rośliną wieloletnią i długowieczną, żyjącą zwykle 200-300 lat i ekspansywną. Najczęściej spotykamy go w lasach liściastych jako roślina płożąca lub pnąca przy pomocy korzeni tzw. przybyszowych, które pozwalają wczepiać się w korę drzew i wspinać na wysokość do 20 m. Korzenie te nie sięgają żywych tkanek drzewa, lecz korzystają z niego jako podpory. Bluszcz kwitnie od września do października, ale po raz pierwszy po 10 latach życia. Jego kwiaty wydzielające zapach padliny zwabiają muchy, a nektar wabi pszczoły, osy, trzmiele i szerszenie. Dojrzewa dopiero w maju następnego roku. Owoce są niechętnie zjadane przez ptaki, gdyż zawierają żywicę, jednak z nastaniem śnieżnych zim stanowią kolejne cenne źródło pokarmu, a przy okazji przyczyniają się do rozsiewania nasion po okolicy. Jest rośliną silnie trującą, zarówno dla człowieka jak i bydła, saren, owiec, kur i psów. Zawarte w nim substancje zwane saponinami są w stanie rozpuszczać tłuszcz, stąd ekstrakt z bluszczu może nam służyć jako detergent do mycia naczyń.

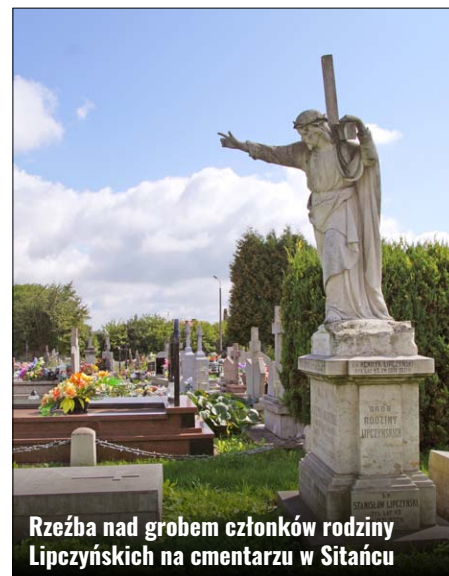
Jemioła pospolita – zwana także jemiołą białą lub strzęśłą. Jest rośliną półpaszytniczą ponieważ ma zdolność prowadzenia fotosyntezy, ale wodę i sole mineralne pobiera od drzewa, które jest żywicielem. Kwitnie od lutego do kwietnia, a jej owoce zwane „nibyjadodami” dojrzeją jesienią i wczesną zimą. Może wyrosnąć na drzewach liściastych, sosnach oraz jodłach, ale preferuje drzewa, które rosną na glebach zasobnych w węglan wapnia. Jednym z ptaków żywiących się owocami jemioły jest jemiołuszką. W ziołolecznictwie, szczególnie do sporządzania herbatki pobudzających krążenie, działających uspokajająco, obniżających cholesterol oraz wzmacniających odporność, używane są przede wszystkim liście i gałązki. Jemioła posiadająca dużo owoców wieszana jest często w domu na święta Bożego Narodzenia. Przechowywana do świąt w kolejnym roku będzie przynosić szczęście i bogactwo oraz promieniować zgodę i miłość. Częstym zwyczajem pochodzącym z Anglii jest też całowanie się pod jemiołą. Życzymy udanych spacerów. **GOK: KC**

BLIŹNIACZE KAPLICZKI I RODZINNA KWATERA W SITAŃCU

Odwiedzając wieś Mokre natrafiamy na położoną w jej centrum neogotycką kaplicę pw. św. Antoniego. Bardzo podobną pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus spotkamy na cmentarzu parafialnym w Krynicach. Podobieństwo nie jest przypadkiem. Obydwie kaplice ufundowali członkowie tej samej ziemiańskiej rodziny Lipczyńskich.

Neogotycką kaplicę pw. św. Antoniego w Mokrem w 1905 r. ufundowali Jan Władysław Lipczyński i jego żona Wanda z Rybczyńskich. Jan ożenił się w wieku 27 lat. Był wówczas pisarzem sądowym w Łaszczowie. Od 1888 r. był zarządcą lasów w majątku Modliborzyce. W 1890 r. wziął w dzierżawę Mokre, folwark ordynacki. Tu przyszły na świat jego córki Stefania Maria i Janina (zmarła zaraz po urodzeniu). Na wyposażeniu kaplicy znajduje się też krucyfiks ofiarowany przez Stefanię Lipczyńską w 1906 r.

Niemal identyczną kaplicę odnajdziemy na cmentarzu parafialnym w niedalekich Krynicach (powiat tomaszowski). Ufundowali ją w 1925 r. Grzegorz Jerzy Lipczyński (młodszy brata Jana) z żoną Anną. Grzegorz był znakomitym rolnikiem, dzierżawcą folwarków ordynackich w Borowinie i Łapiguzie, właścicielem Krynic (zakupione w 1899 r.) i Kryniczek (zakupione w 1919 r.). Grzegorz Lipczyński nabył majątek w Krynicach od Onufrego Głogowskiego. Dobra liczyły ponad 400 mórg ziemi. Grzegorz przystąpił do odbudowy zrujnowanego majątku. Wyremontował dwór. Upiększono park, dokonując nowych nasadzeń brzoź, grabów, świerków i topoli białych. W 1919 r. Grzegorz poparł inicjatywę mieszkańców Krynic wybudowania kościoła, przeznaczając część parku jako plac pod przyszłą budowę. Wiosną 1920 r. Jan Tracz zakończył budowę drewnianego kościoła. Nowa parafia została powołana 1925 r. 8 lipca przybył do Krynic proboszcz. Przed powołaniem parafii rzymskokatolickiej, w 1922 r. założono cmentarz grzebalny, jako kontynuację XVIII-wiecznego cmentarza greckokatolickiego. Grzegorz Lipczyński na tym cmentarzu w 1925 r. wybudował, na miejscu dawnego kościoła unickiego, neogotycką kaplicę pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus (grobowiec rodziny Lipczyńskich). Grobowiec poświęcony był pierwotnie synowi Grzegorza Lipczyńskiego – Stefanowi. Na kamiennej tablicy wewnątrz kaplicy odnajdujemy inskrypcję: „STEFAN LIPCZYŃSKI/KAWALER ORDERU WIRTUTI MILITARI/SŁUCHACZ III ROKU STUDIÓW ROLNICZ./UNIWERSYTETU JAGIEŁOŃSKIEGO/POLEGŁ ŚMIERCIA WALECZNYCH/W DNIU 15 KWIEŚNIA

Rzeźba nad grobem członków rodziny Lipczyńskich na cmentarzu w Sitańcu

1919 R./W SZARZY NAD LIDĄ NA LITWIE/ JAKO ŻOŁNIERZ 7 PUŁKU UŁANÓW/ WOJSK POLSKICH/ŻYŁ LAT 20/. Pod napisem zamieszczono fragment Pieśni XII Jana Kochanowskiego „A jeśli komu droga otwarta do nieba, Tym, co służą ojczyźnie.”

W pracach nad odbudową dworu i majątku w Krynicach pomagał Grzegorzowi, jego młodszy przyrodni brat Konrad – uznawany w rodzinie na najbardziej uzdolnionego rolnika. Losy Konrada Lipczyńskiego są związane głównie z Bortatycami (Gmina Zamość), kiedy w 1921 r. objął w zarząd tamtejszy folwark. Wraz z żoną Karolą pozostawili po sobie obraz urodzonych społeczników. Konrad działał w Związku Ziemiaków, a Karola w Związku Ziemiemek. Związek Ziemiaków realizował swoją misję porad poprzez Koła Porad Sąsiedzkich. Był stowarzyszeniem rolniczym pracującym na rzecz podniesienia poziomu ziemniackich gospodarstw rolnych, z czasem również chłopskich. Związek Ziemiemek szerzył oświatę na wsi, nauczał gospodarności, przygotowywał młode dziewczęta i kobiety do życia w rodzinie, jako żony i matki. Do Bortatycz przyjeżdżały instruktorki zawodów, które prowadziły kursy szycia, haftu, szydełkowania, gotowania, zajmowania się dziećmi. Były również zajęcia teatralne. Lekcje odbywały się w pomieszczeniu laboratorium i selekcji nasion buraczanych. Były tam odpowiednie warunki do prowadzenia zajęć praktycznych, duża sala, a także kuchnia i piec do pieczenia. Po zakończeniu kursu jego uczestniczki zdały egzamin, który obejmował gotowanie i pieczenie zadanych potrawy i ciast. Na degustację zapraszano mieszkańców dworu. Wystawiano również sztukę, przygotowaną przez instruktorkę i absolwentki. Karola Lip-

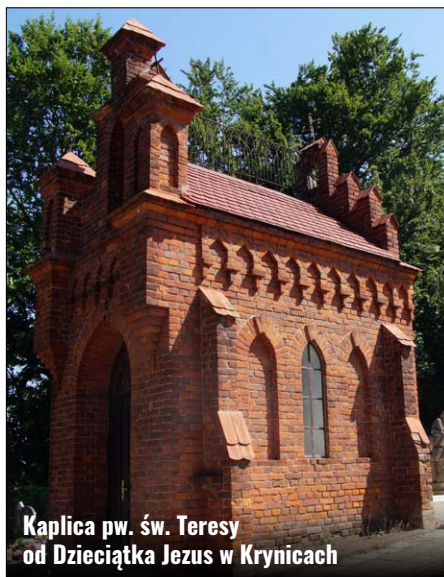

czyńska szeroko korzystała ze swojej wiedzy medycznej, niosąc pomoc w leczeniu służby folwarcznej i mieszkańców wsi.

Była do tego odpowiednio przygotowana. W ramach szerzenia oświaty rolnej Konrad Lipczyński jeździł po sąsiednich wsiach, często w towarzystwie swojego najmłodszego syna. Tam prowadził szkolenia na tematy związane z uprawą roślin, wprowadzania nowych odmian ziarna siewnego i hodowlą zwierząt – zwłaszcza krów i koni.

W latach 1926-1927 był zastępcą członka Wojewódzkiej Komisji Kwalifikacyjnej do przeprowadzenia licencji ogierów i rejestracji klaczy zarodowych na powiat zamojski. Uczestniczył również w komisjach złożonych z przedstawicieli sejmiku i gminy, sprawdzających prowadzoną komasację rozdrobnionych podziałami wiejskich areatów rolnych. Był członkiem Rady Gminy Wysokie w latach 20. XX w. Jako pierwszy zelektryfikował Bortatycze. Lubił nowinki techniczne. Był znakomitym rolnikiem i hodowcą, ekspertem w swojej dziedzinie.

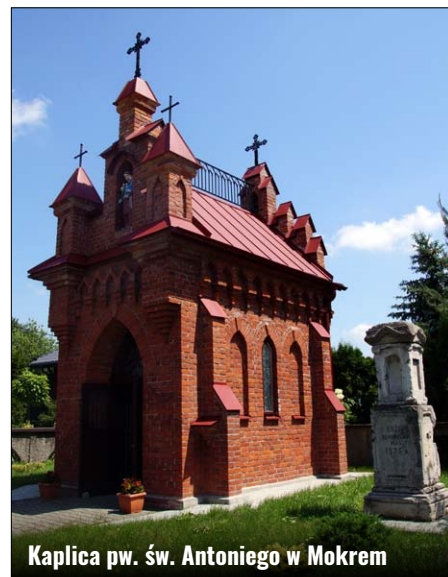
Był dobrym ojcem i mężem. Ciepłym i praktycznym, stale dbającym o byt materialny rodziny. Żona Karola zmarła 21 grudnia 1935 r. w Bortatyczach. Została pochowana na cmentarzu w Sitańcu. Folwark Bortatycze, w którym gospodarował jesienią 1939 r. zajęli Niemcy, narzucając nowe obowiązki i kontyngenty. 20 czerwca 1940 r. Konrad został w ramach akcji przeciwko zamojskiej inteligencji aresztowany przez gestapo i przez kilka dni więziony na Zamojskiej Rotundzie. Był świadkiem męczeńskiej śmierci hrabiego Aleksandra Szeptyckiego z Łabuń. Wyszedł jako jeden z nielicznych. Niemcy potrzebowali go w Bortatyczach, które produkowały żywność dla niemieckiej armii, a dwór był siedzibą Ortskommandantury. Wieś Bortatycze, jako jedna z pierwszych

Kaplica pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Krynicach

została wysiedlona 9 listopada 1941 r. Wysiedleńcy zostali uwięzieni w zamojskim nadszańcu. Po dwóch miesiącach zostali wywiezieni i rozproszeni po gospodarstwach chłopskich na terenie powiatu biłgorajskiego. 3 grudnia 1942 r. wysiedleni zostali Lipczyńscy. Po wojnie Konrad Lipczyński wraz z rodziną najmłodszego syna zamieszkał na Dolnym Śląsku w Cieplicach koło Jeleniej Góry. Tam też zmarł 29 września 1949 r. w wieku 75 lat. Zgodnie z jego ostatnią wolą został pochowany w Sitańcu, w grobie rodzinnym, obok Karoli Lipczyńskiej.

Wysoka, piękna rzeźba przedstawiająca postać Pana Jezusa niosącego krzyż i wznoszącego rękę w geście błogosławieństwa, wskazuje na sitanieckiej nekropolii miejsce spoczynku wielu członków licznej rodziny Lipczyńskich. Spacerując po Zamościu, przy ulicy Pereca, w pobliżu gmachu obecnej Akademii Zamojskiej, zobaczymy trzypiętrową kamienicę w stylu modernistycznym. Została

Kaplica pw. św. Antoniego w Mokrem

ona wzniesiona przez małżeństwo Konrada i Karoli Lipczyńskich w latach 1928-1930 na placu, który kupili w 1925 r. od Beniamina i Estry Sztangów. Akt notarialny kupna działki o powierzchni 800 m kw. spisano w kancelarii Bolesława Leśmiana. Po wojnie kamienica stała się własnością Skarbu Państwa. Do rodziny wróciła w 2020 r. razem z drugą kamienicą stojącą na działce oficynowej przy ul. Zamenhofska 3.

GOK: Magda Misztal

Artykuł został zainspirowany książką pt. „Z moich wspomnień” Konrada Lipczyńskiego, wydaną przez Archiwum Państwowe w Zamościu, w 2020 r.

Inne źródła:

1. Niedźwiedz J., Leksykon historyczny miejscowości dawnego województwa zamojskiego, Zamość 2003.
2. Krynice, <http://www.ogrodowy.minigo.pl/index.php/page/krynice>, (dostęp: 17.11.2021 r.)
3. Parafia pw. Świętego Stanisława Biskupa Krynice, Diecezja Zamojsko Lubaczowska, <https://diecezja.zamojskolubaczowska.pl/parafie/parafia-swietego-stanislaw-biskupa-krynice>, (dostęp: 17.11.2021 r.)

GMINNA SIATKÓWKA KOBIET

W połowie października br. ruszyły rozgrywki ligi wojewódzkiej piłki siatkowej. UKS Azymut Siedliska zgłosił do rozgrywek ligi ju-

nierek jeden zespół, a wspólnie z Zamojskim Stowarzyszeniem Przyjaciół Piłki Siatkowej do III ligi drużynę senierek pod nazwą „Azy-

mut ZSPPS”. Nasze zawodniczki w obydwu ligach w sezonie trwającym do końca marca 2022 roku walczyć o punkty z drużynami z Białej Podlaskiej (2), Międzyrzecza Podlaskiego, Lublina (5), Świdnika (2) i Tomaszowa Lubelskiego. Już pierwsze mecze pokazały, że łatwo nie będzie. Kwarantanny pojedynczych zawodniczek oraz nieoczekiwane kontuzje, utrudniły organizację drużyn co przełożyło się nie tylko na wyniki pierwszych meczów, ale też na rytmiczność treningów. Zajęcia prowadzone są w hali sportowej w Sitańcu 3 razy w tygodniu. Łącznie w treningach uczestniczy około 50 zawodniczek podzielonych na 3 grupy wiekowe. Nasza działalność jest wspierana z budżetu gminy Zamość. Więcej informacji o klubie, treningach i zawodach znajduje się na stronie internetowej www.azymutsiedliska.cba.pl.

Piotr Chabros – prezes UKS Azymut Siedliska

ORLICZKI W PUŁAWACH

Wygrać z Legią Warszawa na krajowym „podwórku”, wszystko jedno czy to w rywalizacji seniorskiej, juniorskiej czy jeszcze młodszej, męskiej, żeńskiej to powód do radości, tym bardziej, że nieczęsto się zdarza możliwość zagrania meczu

z przedstawicielami warszawskiego Klubu. Podczas Turnieju/27 listopada/o Puchar Dyrektora MOSiR Puławy, orliczki UKP Suchowiczteam Wólka Panieńska, czyli dziewczęta z rocz. 2010-2015, właśnie mogły stawić czoła bardzo mocnym

zespołom z Legia Ladies Warszawa, Legionu Grabów Szl., Izabelli Puławy. Zawodniczki Wojciecha Suchowicza, będąc najmłodszym zespołem w stawce, pokonały Legię U-10 Warszawa, 4:2 po 3 bramkach Aleksandry Momot i trafieniu Jagody Mroczek, wygrały również z Izabellą II Puławy 3:1 po golach Jagody Mroczek, Ady Kliszcz i Aleksandry Momot oraz uległy 0:2 Legionowi, 0:1 Izabelli Puławy i 0:1 Legii U-12 Warszawa. Wyniki te pozwoliły UKP Suchowiczteam na zajęcie czwartej lokaty. W zamojskim zespole zadebiutowały dwie młodziutki piłkarki Jagoda Bucior/2014/ i Lidia Maryńczak/2015/ którą organizatorzy nagrodzili statuetką Najmłodszej Zawodniczki Turnieju, dodatkowo debiutancki występ w meczu z Legią przysporzył małej Lidce niezapomnianych wrażeń. Najlepszą Zawodniczką Zespołu została Aleksandra Momot/uczenica SP Płoskie/, która zdobyła także nagrodę w konkursie żonglerki. Skład: Rozalia Kłos, Jagoda Mroczek, Aleksandra Momot, Ada Kliszcz, Julia Hałas, Nikola Bryk, Karolina Sierkowska, Nicole Serafin, Maja Staszczak, Natalia Ćwik, Jagoda Bucior, Lidia Maryńczak. Turniej wygrały zawodniczki Legionu przed Legią U-12

SPORT SZKOLNY JESIEŃ 2021

Z prawie miesięcznym opóźnieniem, ruszyły rozgrywki organizowane dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych z terenu Gminy Zamość. Zawody te są organizowane przez Gminne Koło Szkolnego Związku Sportowego. 28 września br., we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury Gminy Zamość, zorganizowano

Mistrzostwa Gminy Zamość w Lekkoatletyce. W zawodach uczestniczyło ponad 160 uczniów z 7 szkół. Szczegółowe wyniki są zamieszczone na stronie internetowej Gminy Zamość. Pierwszą dyscypliną drużynową rozegraną 5 i 10 października na obiektach Orlika w Żdanowie była piłka nożna. W kategorii chłopców rocznik

2007-2008, awans do dalszych rozgrywek uzyskali uczniowie ze Żdanowa i Sitańca, a w kategorii dziewcząt uczennice ze Żdanowa i Zawady. W rocznikach 2009 i młodszy, Gminę na zawodach powiatowych reprezentować będą chłopcy z Kalinowic i dziewczęta ze Żdanowa. Z zaplanowanych na listopad czterech turniejów piłki ręcznej odbyły się trzy. 9 listopada w Żdanowie, wśród trzech drużyn chłopców rocznik 2007-2008 najlepsi okazali się reprezentanci SP w Wysokiem, a 10 dni później, na zorganizowany w Sitańcu turniej chłopców rocznik 2009 i młodszy zgłosiły się 4 drużyny. Turniej ten, wygrali reprezentanci SPiP w Kalinowicach. Turniej dziewcząt rocznik 2009 i młodsze, wygrały reprezentantki SP w Wysokiem. Mała liczba szkół uczestniczących w rozgrywkach uwarunkowana była sytuacją epidemiologiczną w poszczególnych placówkach. Swoje umiejętności z zakresu koszykówki i siatkówki, uczniowie szkół Gminy Zamość będą mogli sprawdzić w turniejach, które planujemy przeprowadzić w grudniu br. i styczniu 2022 roku. Rozgrywki szkolne odbywają się w ramach Ogólnopolskiego Współzawodnictwa Sportowego Szkół Podstawowych. Organizacja zawodów gminnych i wyjazdy naszych szkół na dalsze etapy rozgrywek, finansowane są z budżetu Gminy Zamość.

Koordinator Gminnego Koła SZS P. Chabros

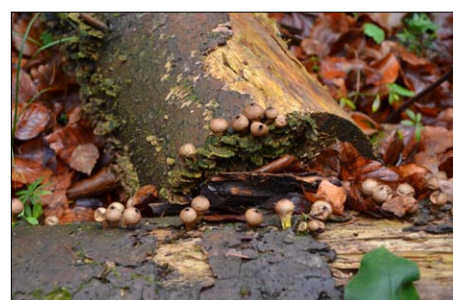
RAJD PIESZY Z MIKOŁAJEM – I TURA

W sobotni poranek, 27 listopada 2021 r., mimo dość pochmurnej pogody, prawie 60-osobowa grupa dzieci i młodzieży szkolnej z opiekunami zainicjowała pierwszą turę XII Rajdu Pieszego z Mikołajem. Trasa poprowadziła ich terenami aż trzech gmin. W tym roku zaplanowano dwie tury tego dorocznego rajdu. Organizatorem obu części składowych Rajdu pieszego z Mikołajem jest Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem.

Uczestnicy sobotniego spaceru, w większości uczniowie i osoby związane ze środowiskami szkolnymi placówek z terenu Gminy Zamość, tym razem wyruszyli na spotkanie ze świętym Mikołajem spod pomnika Powstania Zamojskiego w Szewni Dolnej (Gmina Adamów). Początkowa część trasy prowadziła pod górę przez teren Roztoczańskiego Parku Narodowego ścieżką historyczno-przyrodniczą do Wojdy. Po krótkim odpoczynku przy pomniku, upamiętniającym jednego z uczestników bitwy, partyzanta z Moskwy, Pawła Dawidenki, i wysłuchaniu historii o pierwszej bitwie Powstania Zamojskiego, szlakiem partyzanckim piechurzy zeszli do miejscowości

kości Kosobudy (Gmina Zwierzyniec). Dalsza część trasy, z uwagi na obfity nocny deszcz, który spadł przed rajdem, prowadziła chodnikiem już na terenie Gminy Zamość, prowadząc piechurów przez Wólkę Wieprzecką. Po wejściu, tuż za Szkołą Podstawową w Wólcie Wieprzeckiej, z powrotem do lasu, nastąpiło radosne spotkanie ze świętym Mikołajem. Zaspokojeni słodyczkami, po kilku minutach piesi rajdowcy dotarli na metę, usytuowaną przy świetlicy wiejskiej sołectwa Skaraszów, gdzie na zmęczonych wędrowców czekał poczęstunek i gorąca herbata. Ku radości wszystkich uczestników wydarzenia na ten krótki pobyt przy mecie zaświeciło wszystkim słońce. **GOK: KC**

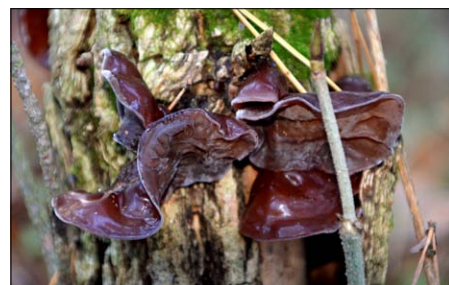
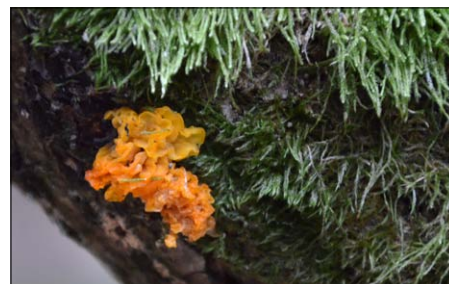
RAJD PIESZY Z MIKOŁAJEM – II TURA

W drugiej turze Pieszego Rajdu z Mikołajem, którego organizatorem był Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość, wzięło udział prawie 30 osób, w tym kilka grup rodzinnych. Poprzednia tura rajdu odbyła się tydzień wcześniej i skierowana była do dzieci oraz młodzieży szkolnej. Tym razem uczestnikami spaceru były osoby dorosłe i grupy rodzinne. Piechurzy spotkali się 4 grudnia 2021 r., na starcie przy świetlicy sołectwa Skaraszów, aby pod opieką przewodników wyruszyć na ponad 6-kilometrową wędrownkę.

Sobotnie przedpołudnie, mimo słonecznej pogody, przywitało piechurów silnym i mroźnym wiatrem, ale na szczęście większa część trasy przemarszu prowadziła przez lasy otuliny Roztoczańskiego Parku Narodowego, co osłabiło wietrzne niedogodności. Na swojej trasie piechurzy, oprócz późnojesiennych widoków i ciszy w lesie, mogli podziwiać pierwsze zimowe grzyby, jak np. bżowe ucho – przez smakoszy dodawany chętnie do jajecz-

nicy, a także trzęsak pomarańczowożółty. Podczas spaceru niektórzy rozpoznali zioła zimozielone, jak barwinek czy kopytnik pospolity. Przemarsz z atrakcjami przyrodniczymi i krajoobrazowymi trwał ok. 2,5 godziny. W końcu grupa rajdowa dotarła w pobliże miejsca startu. Zmęczonych wędrowców powitał św. Mikołaj z workiem słodczy, a w altanie obok skaraszowskiej świetlicy czekała już gorąca herbata i poczęstunek. **GOK: KC**

KARATE KYOKUSHIN W CHEŁMIE

W sobotę 20 listopada 2021 roku w Chełmie odbył się VI Ogólnopolski Turniej Karate Kyokushin IKO o Puchar Prezydenta

Miasta Chełm. Wzięło w nim udział 100 zawodników reprezentujących 9 ośrodków karate kyokushin w Polsce, w tym

reprezentacja Zamojskiego Klubu Karate Kyokushin. Sędzią głównym zawodów był prezes zamojskiego klubu Shihan Krzysztof Policha. W konkurencji kumite odbyło się 80 walk w 19 kategoriach wiekowych, a w konkurencji kata zaprezentowało się 41 zawodników w 5 kategoriach. Podczas podsumowania zawodów zawodnicy za zajęcie miejsc I-III otrzymywali pamiątkowe puchary i dyplomy. Podczas turnieju naszą Gminę reprezentowało 3 zawodników: Maria Łochin w kategorii młodziczek – 50 kg, Dastin Kliszcz w kategorii dzieci młodsze – 22 kg oraz Ismina Kliszcz w kategorii kadetek – 35 kg, z których dwójgu pierwszym udało się zakwalifikować do strefy medalowej i wywalczyć trzecie miejsca w konkurencji kumite. Gratulujemy waleczności i sukcesów! **Na podstawie przestanych informacji i zdjęć GOK: KC**

ŚWIETNY WYSTĘP ŻAKÓW GRYFA!

Znakomite informacje napłynęły z Kielnarowej, gdzie rozgrywany był turniej PZU Resovia Winter Cup!

Drużyna żaków Akademii Gryf Gmina Zamość zajęła trzecie miejsce w stawce 15 ekip! Nasz zespół, prowadzony przez Dawida Nowogrodzkiego, wygrał swoją grupę, w której rywalami byli: Szkółka Piłkarska Błękit Żołyńca, Iskra Przysietnica, Szkoła Mistrzostwa Sportowego Resovia w Rzeszowie III oraz Szkółka Piłkarska Grunwald Budziwój II.

W finałowym miniturnieju czerwono-żółto-biali minimalnie ulegli Akademii Piłkarskiej PGE FKS Stal Mielec i Beniaminek Soccer Schools Rzeszów, zajmując ostatecznie świetne TRZECIE MIEJSCE!

- Brawa dla chłopaków za zaangażowanie i walkę o każdą piłkę. Pojechali daleko od domu, mierzyli się z utytułowanymi klubami, udowadniając, że solidna praca na treningach przynosi efekty - komplementował swój zespół trener DAWID NOWOGRODZKI. - Dziękujemy bardzo

organizatorom za zaproszenie. Turniej przebiegał bardzo sprawnie i w sportowej atmosferze. Jesteśmy bardzo zadowoleni i ze zwiększoną energią zabieramy się do dalszej pracy. Akademia Gryf Gmina Za-

mość (rocznik 2014): Igor Bochenko, Filip Dziędziurko, Marcel Grula, Marcel Kudyk, Oliwier Jachymczyk, Miłosz Szewc, Oskar Wielgusiak, Aleksander Szpindor, Fabian Zygmunt. Trener: Dawid Nowogrodzki

MIKOŁAJKOWE BIEGANIE

Za młodymi sportowcami z UKS Azymut Siedliska, kolejny etap przygotowań do nowego sezonu. W dniu 5 grudnia br. uczestniczyli w Mikołajkowych Zawodach w Biegu na Orientację, który odbył się na terenie Parku Ludowego w Lublinie. Głównym ce-

lem udziału było doskonalenie nawigowania przy pomocy mapy i kompasu na trasach od 2 do ponad 5 kilometrów z dużą ilością punktów kontrolnych. Teren parku sprzyjał też obserwacji pracy zawodników przez trenerów, oraz stwarzał możliwość udzielania

porad i korygowania błędów. W rywalizacji na poszczególnych trasach od A do D spośród naszych zawodników, upominki od św. Mikołaja za zajęcie miejsca na podium wywalczyli (w nawiasie długość trasy, ilość Punk-

tów Kontrolnych oraz najlepszy czas): trasa A (1850 m, 11 PK, 19,03): Aleksandra Górska - miejsce I, Zuzanna Kołtun - miejsce II, Zuzanna Szarek - miejsce III; trasa B (2570 m, 17 PK, 21,57): Bartłomiej Paruch miejsce II; Trasa C (3930 m, 23 PK, 28,59) Paweł Paruch - miejsce I; trasa D (5200 m, 28 PK, 27,22): Maksym Myronenko - miejsce I. Gratulacje!
Na podstawie przesłanych materiałów GOK: KC

ANDRZEJKOWE BNO

W ramach przygotowań do kolejnego sezonu biegowego, 20 listopada br. zawodnicy UKS Azymut Siedliska uczestniczyli w Andrzejkowym Sprinterskim Biegu

na Orientację. Zawody zorganizowane przez KU AZS UMCS Lublin odbyły się nad Zalewem Zemborzyckim w Lublinie. Uczestnicy biegu do wyboru mieli 4 trasy

w zależności od długości i trudności, a także swoich umiejętności nawigacji od trasy A najkrótszej i najłatwiejszej do trasy D najdłuższej i najtrudniejszej. Na wybranych przez trenerów trasach nasi zawodnicy zajmowali następujące miejsca: **trasa A:** 2. Agata Górską, 4. Aleksandra Górską, 5. Jakub Kiecana, 6. Zuzanna Kołtun, 7. Damian Pyszak, 8. Nikola Pyszak, 9. Igor Rybak, 10. Justyna Seń, 11. Antonina Dużyńska, 12. Zuzanna Szarek, 13. Maria Strzęciwilk, 14. Karolina Żybura; **trasa B:** 2. Kacper Kość, 3. Kamil Matwieczuk, 4. Mikołaj Tur, 6. Karolina Kardasz, 7. Bartłomiej Paruch; **trasa C:** 4. Paweł Paruch, 5. Krystian Kość, 6. Izabela Dobromilska, 7. Sebastian Bojko, 10. Wiktor Szarek, 11. Oliwia Sudak, 12. Zuzanna Mielko, 13. Jakub Kiersztyn; **trasa D:** 1. Maksym Myronenko, 5. Dawid Pióro. Na mecie, na wszystkich uczestników czekały ciasteczka-niespodzianki z andrzejkowymi wróżkami oraz ciepła herbata, a zwycięzcy poszczególnych kategorii otrzymali pamiątkowe dyplomy i drobne upominki. Więcej informacji znajduje się na stronie internetowej klubu www.azymutsiedliska.cba.pl. Na podstawie przesłanych informacji GOK: KC

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA KOBIEC NA RZECZ PROMOCJI I ROZWOJU ŚRODOWISK LOKALNYCH 28+ ZA ROK 2021

Rok 2021 to czas wciąż panującej pandemii i wielu ograniczeń prawnych. Wiadomo: maseczki, dystans, dezynfekcja, ale czy równo z reżimem sanitarnym musimy zamykać nasze serca i chęć aktywizacji?! I tu Stowarzyszenie mówi STOP! Faktycznie czasy są trudne, ale to nie powód, by nie cieszyć się życiem, przęnie działać i nieść pomoc innym. Poniżej pragniemy przybliżyć tylko niektóre z naszych działań integrujących lokalne społeczeństwo za pomocą licznych akcji, wzajemnej mobilizacji oraz wspólnej współpracy i wiary, że dobro powraca. Otwarcie na wyzwania, przepiętni entuzjazmem oraz pełni empatii zobaczymy co udało nam się razem stworzyć. I tak 7 sierpnia wzięliśmy udział w pikniku turystycznym „Od natury do kultury” w Lipsku Polesiu. Zaprezentowaliśmy tam stoisko Stowarzyszenia oraz wzięliśmy udział w przeglądzie słowiańskiego „Kosza Obfitości”. Wiele naszych Członkiń brało aktywny udział w przygotowaniach licznych stoisk sołeckich, zarazem dekorując je oraz szykując średniowieczne pyszności do degustacji. W dniu 12 września w szkole Żak w Zamościu uczestniczyłyśmy w warsztatach florystycznych. Naszą organizację reprezentowały Panie z następujących Kót: Siedliska, Skokówka, Białowola, Skaraszów, Wysokie, Zawada oraz Łapiguz. Takie szkolenia to nie tylko wspólna integracja, ale przede wszystkim edukacja i rozwój umiejęt-

ności manualnych. Podczas szkolenia nasze Członkinie wykazały się ogromnym zaangażowaniem, wielką wyobraźnią przestrzenną oraz nie lada kreatywnością. 24 września w Książnicy Zamojskiej odbyło się spotkanie pod tytułem „Wszystkie Książki Mówią”. W trakcie spotkania, Panie z Kót z miejscowości: Skaraszów, Wierchowiny, Wieprzec-Wychody, Jatutów, Szopinek, Sitaniec Kolonia oraz zespół Roztoczanki reprezentowały Gminę Zamość. W ramach tej akcji częstowałyśmy domowymi wypiekami. Wszystkie zebrane środki zostały przekazane na rzecz Hospicjum Santa Galla w Łabuńkach. Podczas akcji, w których możemy wesprzeć działalność jakiegos ośrodka opiekuńczego w naszych sercach rodzi się uczucie współczucia, chęć pomocy oraz wielkie zaangażowanie społeczne. Nasze Kobiety potrafią w mgnieniu oka się zorganizować i przekazać część siebie, za co jestem im ogromnie wdzięczna. Dobro powraca, właśnie takie motto nas prowadzi! Dlatego też w dniu 5 września, Zarząd Stowarzyszenia wraz z członkiniami z miejscowości: Łapiguz, Pniówek, Wólka Wieprzecka, Siedliska, Chyża, Bortatycze, Zawada, Szopinek, Skokówka, Białobrzegi, Płoskie, Mokre, Jatutów, Wierchowiny, Wieprzec-Wychody, Bortatycze Kolonia i Skaraszów, wzięły udział w festynie charytatywnym w Szopiniku. Tym razem wspieraliśmy zbiórkę na operację ser-

duszka małego chłopca, mieszkańca Gminy Zamość. Nie mogło być inaczej, zryw i odpowiedź Członkiń był ogromny. W ramach festynu odbyła się degustacja regionalnych potraw i wypieków. Mnogość smaków i ogromny wybór przyciągnął wielu wspierających. Wykonawczynie smakołyków były chwalone za pomysły, różnorodność ale przede wszystkim za smak. W okresie jesiennym wiele naszych Pań podejmowało liczne inicjatywy lokalne. Dzięki zaangażowaniu w życie społeczne mieszkańców powstawały liczne warsztaty rękodzielnicze, kulinarne oraz kosmetyczne. W grudniu aktywnie brałyśmy udział w cyklu warsztatów świąteczno – zimowych z Gminą Zamość, podejmowaliśmy kolejne skuteczne próby pomocy innym. Zorganizowano paczki świąteczne, zakup niezbędnych środków oraz przygotowanie dań świątecznych w postaci pierogów i ciast dla Domu Dziecka w Zwierzyńcu. To właśnie między innymi w tej placówce znajduje się wiele dzieci z terenu gminy. Podsumowując, jest to tylko część naszych działań, cieszy nas tak duże zaangażowanie Pań w ramach indywidualnych działań prospołecznych. W tym trudnym okresie covidowym nie zatraciliśmy serca, wręcz przeciwnie dzielimy się nim z innymi. I w tym miejscu DZIĘKUJĘ wszystkim, którzy w tym roku działali na rzecz Stowarzyszenia oraz gminnej aktywizacji. To dzięki waszej pracy i waszej chęci wciąż istniejemy i możemy nadal chwalić się światu naszą działalnością. **JESTEŚCIE WSPANIAŁE!** Wesołych Świąt. **Elżbieta Burcan – Prezes Stowarzyszenia 28+**

KRZYŻÓWKA GRUDNIOWA

Krzyżówka autorstwa GOK: MM

1	2	2		3	4	5		6		7
				8, 10						
9			10			11	12			
		13			14					
15	16		17	5						14
18	13							19		20
21				22			23	24		25, 1
	26	27				28				29
30						31	3		32	
33			34		35	11		36		
37			38				39		7	
					40				41	42
43		44	15				45	46		
47	48	9			49			50		51
		52			53			54		
55					56		57			
	58		59			60	61		62	63
64					65				66, 8	
		67		16			4			
68	69	6							70	71
72								73		12

CZEKA UPOMINEK

Rozwiąż krzyżówkę i dostarcz wypełniony kupon do biura administracji Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość w budynku Urzędu Gminy Zamość pod adres: Biuro GOK, ul. Peowiaków 92, pokój 26, 22-400 Zamość.

Termin dostarczenia kuponu upływa po dwóch tygodniach od dnia opublikowania danego numeru Biuletynu Samorządu Gminy Zamość na stronie www.gminazamosc.pl.

Na kuponie wpisz: hasło – rozwiązanie krzyżówki, Twój pseudonim oraz wymyślone przez Ciebie hasło, dzięki któremu potwierdzisz swoją tożsamość przy ewentualnym odbiorze upominku. Odbiorca upominku zostanie wybrany losowo. Pseudonim zwycięzcy zostanie ujawniony w kolejnym numerze czasopisma. Upominek książkowy będzie czekał do odbioru w w/w biurze administracji GOK.

Wybranim losowo zwycięzcą krzyżówki listopadowej jest osoba o pseudonimie KORALE. Zapraszamy po odbiór upominku.

POZIOMO: 1. Imię świętego, według tradycji przynoszącego podarki, 6. Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, 8. odtwarzanie utworu muzycznego na instrumencie, 9. jedna z tradycyjnych potraw wigilijnych, 11. czerwona z pomponem u Świętego Mikołaja, 13. starotestamentowy założyciel narodu żydowskiego, 15. skrócona nazwa jednej z funkcji trygonometrycznych, 17. atom tego samego pierwiastka różniący się ilością neutronów w jądrze, 18. wybrzeże morskie o postrzępionej linii brzegowej, 21. jednostka miary powierzchni, 22. symbol platyny, pierwiastka chemicznego, 23. spiszek, sprzysiężenie, 26. solenizantka z 9 grudnia, 29. symbol irydu, pierwiastka chemicznego, 30. jeden ze znaków zodiaku, 31. ostatnia faza skoku narciarskiego, lądowanie, 33. nie paląca się w świecy, 35. siódma sylaba solmizacyjna, 36. ręczne narzędzie rolnicze do ścinania trawy i zbóż, 37. symbol mendelew, pierwiastka chemicznego, 38. wesołe miasteczko, 40. obchodzi imieniny 28 lipca, 41. talent, 44. mózół, 45. swoboda bycia, 47. części maszyn, na których osadzone są inne części, obracające się dokoła nich lub wraz z nimi, 49. symbol paskala, jednostki ciśnienia i naprężenia w układzie SI, 50. potomstwo ssaków pochodzące z jednej ciąży, 52. wieś w Gminie Zamość z rezerwatem susła perełkowanego, 54. potocznie niewystarczająca, licha, marna, 55. nanos, szlam, 56. dawniej okrzyk wzywający do ataku lub wyrażający radość, zwycięstwo, 58. obszar suchych stepów, półpustyni i pustyni w Mongolii i Chinach, 60. krasnoludek, 64. długa, luźna szata z szerokimi newszywanymi rękawami, przepasana długą i szeroką szarfą, noszona tradycyjnie w Japonii przez kobiety i mężczyzn, 66. skrócona nazwa Światowej Organizacji Handlu (World Trade Organization), 67. stan rozdrażnienia, 68. płytkie miejsce rzeki możliwe do przejścia lub przejechania na drugi brzeg, 70. wieś w Gminie Komarów-Osada, 72. Hanka Ordonówna, właściwie Maria Anna Tyszkiewicz, (1902 – 1950), polska artystka estradowa, 73. górskie pastwisko.

PIONOWO: 1. rodzaj naczynia, zwykle glinianego, służącego do ucierania maku, 2. puszysty ogon lisa, 3. kłamca, 4. symbol pierwiastka chemicznego – gazu szlachetnego używanego m.in. do wypełniania lamp elektronicznych i przy spawaniu, 5. lekki statek żaglowy, 6. statek towarowy, 7. rozejm, 10. duży ptak błotno-moczarowy, otoczony kultem w starożytnym Egipcie, 12. część Śląska Cieszyńskiego nad rzeką Olzą, 14. główna tętnica, 16. podwieszony w dwóch końcach zwój kwiatów lub liści, ujęty kokardami lub wstęgami, 19. japoński spektakl teatralno-operowy z XIV i XV w., składający się z dialogów, muzyki i tańca lub symbol nobla – pierwiastka chemicznego, 20. rodzaj statku o płaskim dnie, służącego do transportu ładunków w żegludze śródlądowej, 22. Powszechna Kasa Oszczędności, 24. nakładana na twarz lub głowę, wymodelowana w drzewie lub innym tworzywie, stylizowana twarz ludzka lub głowa zwierzęca, 25. mała wieś, 27. skrótowo ekologiczny, 28. ojciec matki lub ojca, przodek, 30. ręczny karabin maszynowy, 32. krótki, ozdobny sztylet noszony przez oficerów i podoficerów, 34. związek chemiczny pierwiastka chemicznego z tlenem, 35. strzelec wyborowy, 39. słup do ogradzania terenu, 42. tekst przyrzeczenia, 43. pierwsza sylaba solmizacyjna, 44. produkt pszczeni uzyskiwany z pożywki podawanej pszczołom przez pszczelarza, która jest np. ekstraktem z ziół, 46. brak przesady, 48. np. światła lub dymy w postaci wydłużonych wstęg, 51. w liturgii katolickiej wierzchnia szata noszona przez księdza podczas mszy, 53. resztki zniszczonych budowli, 57. mistrz, znakomitość, 59. ciemnowiśniowy kolor, 61. czterokołowy, półkryty powóz używany od XVI do XIX wieku, 62. spór, sprzeczka, konflikt, 63. opakowanie różnych drobnych rzeczy, 64. najwyższy szczyt górski w Afryce, 65. kolorowa taśma obszyta wokół czapki żołnierskiej, 69. symbol używany przy zapisie ciśnienia tętniczego, lub część tytułu „Brygada” animowanego serialu Wytwórni Walta Disneya, 71. dom pszczoł.

KUPON DO KRZYŻÓWKI

DO BIULETYNU SAMORZĄDU GMINY ZAMOŚĆ NR 10 (149)

Pseudonim Hasło

Rozwiązanie krzyżówki:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----

DNI HONOROWEGO KRWIODAWSTWA

Honorowi Dawcy Krwi wyróżnieni przez Wójta Gminy Zamość. Fot. Z. Pietrynko

W dniu 24 listopada 2021 r., w sali konferencyjnej Zamojskiego Centrum Informacji Turystycznej i Historycznej, odbyła się uroczystość obchodów Dni Honorowego Krwiodawstwa Polskiego Czerwonego Krzyża zorganizowana przez Oddział Rejonowy PCK w Zamościu.

Wszystkich zgromadzonych przywitał Jerzy Liberadzki Prezes Oddziału Rejonowego PCK w Zamościu, który wspólnie z Małgorzatą Swatką z OR, poprowadził uroczystość.

„Dni Honorowego Krwiodawstwa” przypadające na okres 22-26 listopada, ustanowione w 1972 r. przez Polski Czerwony Krzyż, są czasem podziękowań honorowym dawcom za bezinteresowne oddawanie krwi i upowszechnianie idei honorowego krwiodawstwa. Organizatorzy przypomnieli, że PCK zajmuje się krwiodawstwem od 1935 r., kiedy powołał pierwsze ośrodki krwiodawstwa w Polsce oraz Instytut Przetaczania i Konserwacji Krwi przy Szpitalu Głównym PCK w Warszawie. Promocją krwiodawstwa PCK zajmuje się od 1958 r. 14 czerwca obchodzimy Światowy Dzień Honorowego Dawcy Krwi.

W 2020 r. krwiodawcy w Polsce oddali ponad 485 000 litrów krwi, z czego Ci zrzeszeni w Polskim Czerwonym Krzyżu 89 000 litrów. W naszym regionie działają cztery Kluby Honorowych Dawców zrzeszone w PCK. Są to: Klub przy Oddziale Rejonowym w Zamościu, Klub HDK PCK „1520” przy LHS Sp. z o.o., Klub HDK PCK przy Spółdzielni Mieszkaniowej im. Jana Zamojskiego oraz Klub HDK PCK przy 25. Batalionie Piechoty w Zamościu. Krwiodawcy zrzeszeni w tych klubach oddali ponad 300 litrów krwi.

Oddział Rejonowy PCK w Zamościu współpracuje z Zamojskim Oddziałem Terenowym Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, zamojskimi szkołami i Stowarzyszeniem HDK przy Urzędzie Gminy Zamość.

Podczas uroczystości nastąpiło wręczenie podziękowań, wyróżnień i odznak zasłużonym działaczom Polskiego Czerwonego Krzyża i Honorowym Dawcom Krwi.

Oddział Rejonowy PCK w Zamościu wystąpił o nadanie Odznaki Zasłużony Dla Zdrowia Narodu dla Dawców, którzy oddali co najmniej 20 litrów krwi. Decyzją Ministra Zdrowia Odznaką Honorowy Dawca Krwi Zasłużony dla Zdrowia Narodu wyróżnieni zostali: Waldemar Ciupak, Paweł Chojnacki, Michał Jaskowski, Emil Kargul, Jan Konopka, Piotr Konowatek, Józef Kukułowicz, Łukasz Maksymiuk, Wiesław Mielnicki, Tomasz Muca, Dariusz Popławski, Robert Pisarczyk, Jacek Wawrych, Apoloniusz Wróbel, Piotr Zieliński, Hanna Życka.

Uchwałą Kapituły Odznaki Honorowej Polskiego Czerwonego Krzyża – w uznaniu zasług na rzecz PCK, za długoletnią współpracę, systematyczne wspieranie realizacji zadań statutowych Organizacji, Odznaką Honorową PCK wyróżnieni zostali:

Emilia Adamczuk, Kierownik Oddziału Rejonowego PCK w Zamościu – Odznaka Honorowa PCK I stopnia; Marian Budzyński, Członek Komisji Rewizyjnej ZHDK – OH PCK I stopnia; Rotary Club Zamość – Oznaka Honorowa PCK II stopnia; Marek Laszczak – OH PCK III stopnia, Paweł Gerej – OH PCK IV stopnia

Najwyższe wyróżnienie dla działaczy Polskiego Czerwonego Krzyża i Honorowych

Dawców Krwi – Kryształowe Serce, otrzymał Jerzy Liberadzki, członek PCK od 1962 r., Prezes Oddziału Rejonowego PCK od 1994 r.

Aktu dekoracji powyższymi odznakami dokonał Członek Zarządu Głównego PCK, Prezes Lubelskiego Oddziału Okręgowego PCK w Lublinie Jan Staroch.

W dowód uznania za najpiękniejszy dar humanitarny bezinteresowne długoletnie oddawanie krwi Zarząd Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża nadał Odznakę Zasłużony Honorowy Dawca Krwi następującym osobom: Sławomirowi Dziadoszowi – odznaki I, II i III stopnia, Piotrowi Majkutowi – II i III stopnia,

Marcinowi Dzińkowskiemu – III stopnia, Robertowi Niedźwieckiemu – III stopnia, Damianowi Kubinie – III stopnia, Karolowi Swatce – III stopnia, Konradowi Zalewskiemu – III stopnia. Odznaki wręczali: Jan Staroch Prezes Oddziału Okręgowego PCK w Lublinie oraz Jerzy Liberadzki Prezes OR PCK w Zamościu.

Z okazji Dni Honorowego Krwiodawstwa władze samorządowe Miasta Zamościa, Powiatu Zamojskiego i Gminy Zamość przyznały wyróżnienia dla Zasłużonych Honorowych Dawców Krwi – Zasłużonych Dla Zdrowia Narodu.

Prezydent Miasta Zamościa wyróżnił następujące osoby: Waldemara Ciupaka, Michała Jaskowskiego, Emila Kargula, Łukasza Maksymiuka, Wiesława Mielnickiego, Piotra Zielińskiego oraz Hannę Życką.

Starosta Powiatu Zamojskiego wyróżnił: Pawła Chojnackiego, Piotra Konowatkę, Apoloniusza Wróbla, Józefa Kukułowicza, Tomasza Mucę i Roberta Pisarczyka.

Wyróżnieniami Wójta Gminy Zamość uhonorowani zostali: Mirosław Mazurek, Dariusz Popławski, Roman Sarzyński, Leszek Stankiewicz i Jacek Wawrych.

Odznaczenie „Zasłużony dla Zdrowia Narodu”, którym mogą poszczycić się wyżej wymienieni Zasłużeni Honorowi Dawcy Krwi jest nadawane po oddaniu co najmniej aż 20 litrów krwi. Oddział Rejonowy PCK w Zamościu na bieżąco występuje z wnioskami o nadania krwiodawcom tego zaszczytnego tytułu. W bieżącym roku na rozpatrzenie przez Ministra Zdrowia czeka jeszcze 14 wniosków.

GOK: Magda Misztal

Na podstawie informacji udostępnionych przez Oddział Rejonowy PCK w Zamościu

V EDYCJA KONKURSU BITWA SOŁECTW DO OSTATNIEJ KROPLI KRWI

KONKURS DLA MIESZKAŃCÓW GMINY ZAMOŚĆ

Konkurs trwa od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

Należy oddać krew w trakcie gminnych Akcji zaplanowanych na 2022 rok:

- **6 lutego 2022 r.** w Gminnym Ośrodku Kultury w Wysokiem
- **8 maja 2022 r.** w Szkole Podstawowej w Żdanowie
- **5 czerwca 2022 r.** przy świetlicy wiejskiej w Pniówku – (punkt mobilny – krwiobus)
- **3 lipca 2022 r.** przy Centrum Geoturystycznym w Lipsku Polesiu – (punkt mobilny – krwiobus)
- **14 sierpnia 2022 r.** w świetlicy wiejskiej w Mokrem
- **13 listopada 2022 r.** w świetlicy wiejskiej w Białowoli

Przez cały okres konkursu krew można także oddawać w Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa Oddział Terenowy w Zamościu ul. Aleje Jana Pawła II 10
(wystarczy zapytać o konkurs i wypełnić krótką deklarację)

WARTO POWALCZYĆ!

**DO WYGRANIA ATRAKCYJNE NAGRODY ZESPOŁOWE
I INDYWIDUALNE UFUNDOWANE PRZEZ WÓJTA GMINY ZAMOŚĆ!!!**

Konkurs skierowany jest do mieszkańców Gminy Zamość.

Celem konkursu jest rozwój honorowego krwiodawstwa w Gminie Zamość oraz zmotywowanie lokalnej społeczności do wspólnej reakcji na problem ciągłego niedoboru krwi.

Dodatkowe informacje pod numerem telefonu: 502-102-448.

Organizatorzy konkursu:

Samorząd Gminy Zamość, Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi
przy Urzędzie Gminy Zamość oraz Zarząd Gminny Związku OSP RP w Zamościu

NOWA EDYCJA „BITWY SOŁECTW – DO OSTATNIEJ KROPLI KRWI” RUSZA OD STYCZNIA!

Już po raz piąty Samorząd Gminy Zamość, Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi przy Urzędzie Gminy Zamość oraz Zarząd Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Zamościu, startują z propozycją dla mieszkańców Gminy Zamość do udziału w konkursie „Bitwa sołectw – do ostatniej kropli krwi”. Krwiodawcza inicjatywa, która na stałe wpisała się w działalność Stowarzyszenia, to forma odpowiedzi na ciągły niedobór krwi w szpitalach.

Poprzednie edycje konkursu cieszyły się sporą frekwencją oraz imponującymi wynikami w postaci ilości zebranej krwi. Mieszkańcy sołectw Gminy Zamość okazali ducha walki! Swoją postawą udowodnili, że chcą i potrafią integrować się we wspólnym działaniu, zwłaszcza jeśli stwarza to możliwość pomocy drugiemu człowiekowi. **Dzięki zaangażowaniu i ofiarności naszych dawców w ramach trzech pierwszych edycji konkursu krew oddano 1206 razy i zebrano ponad 542 l bezcennego surowca.** IV edycja konkursu jeszcze się nie zakończyła. Trwa do końca grudnia 2021 roku – są to ostatnie chwile, aby wspomóc swoje sołectwo w zdrowej rywalizacji o podium.

O wynikach tej edycji będziemy Państwa informować w styczniu, natomiast już dziś zapraszamy do kolejnej bitwy w ramach sołectkich zmaganiań w trosce o zdrowie.

V edycja konkursu rozpoczyna się 1 stycznia 2022 r. i trwać będzie do 31 grudnia 2022 r.. Jak poprzednio konkurs skierowany jest do mieszkańców Gminy Zamość. Wygrywa sołectwo, którego mieszkańcy najliczniej oddadzą krew. Przewidziane są atrakcyjne nagrody indywidualne i grupowe ufundowane przez Wójta Gminy Zamość Ryszarda Gliwińskiego.

Krew na rzecz konkursu można oddać podczas akcji zaplanowanych na 2022 rok, jak również w punkcie poboru RCKiK oddział Zamość. *„Każdy dzień jest dobry, by podzielić się kroplą życia”*

Uwaga! W przyszłym roku zwiększamy częstotliwość organizowanych przez nas akcji.

Drodzy dawcy, aby sprostać zapotrzebowaniu na krew i jej składniki, o które w okresie pandemii jest szczególnie ciężko, w roku 2022 planujemy przeprowadzić dodatkowe dwie mobilne akcje z wykorzystaniem krwiobusów.

Dodatkowe akcje staną się pewnego rodzaju uzupełnieniem stałych akcji, które corocznie organizujemy. Dodatkowo, dzięki nowym terminom, dawcy będą mieli możliwość wybrać dogodny dla siebie termin.

W roku 2022 akcje poboru krwi będą się odbywały według poniższego harmonogramu:

- 6 lutego 2022r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Wysokiem,
- 08 maja 2022r. w Szkole Podstawowej w Żdanowie,
- 5 czerwca 2022r. przy świetlicy wiejskiej w Pniówku – (punkt mobilny – krwiobus),
- 3 lipca 2022r. przy Centrum Geoturystycznym w Lipsku Polesiu – (punkt mobilny – krwiobus),
- 14 sierpnia 2022r. w świetlicy wiejskiej w Mokrem,
- 13 listopada 2022r. w świetlicy wiejskiej w Białowoli.

Serdecznie zapraszamy do udziału w organizowanych przez nas akcjach poboru krwi oraz innych wydarzeniach. Tylko zdrowy organizm jest „bankiem” bezcennego leku, oddając krew mamy możliwość podać dalej dobro, którego jesteście źródłem.

Szczegółowe zasady konkursu określa regulamin dostępny na stronie www.gminazamosc.pl oraz na naszym facebookowym profilu.

Prezes SHDK: Maria Juszcak-Sowińska

BIULETYN
SAMORZĄDU GMINY ZAMOŚĆ

Redaktor Naczelny: Ryszard Gliwiński
Zastępca Redaktora Naczelnego: Jarosław Kalbarczyk
oraz gminne kolegium redakcyjne

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian, skracania, redagowania lub odrzucania nadesłanych do publikacji materiałów tekstowych i fotograficznych. Materiały przesłane do Redakcji nie będą zwracane. Redakcja prosi o dostarczanie tekstów i zdjęć za pomocą specjalnego formularza na stronie www.gminazamosc.pl – zakładka MENU / „Wyślij materiał do publikacji”.

Opracowanie i dystrybucja: Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem, **Zgłoś błąd:** e-mail: gok@gminazamosc.pl
Wydawca: Gmina Zamość, ul. Peowiaków 92, 22-400 Zamość, tel./fax 84 627 00 83, www.gminazamosc.pl
Druk: Drukarnia STANDRUK, ul. Mariana Rapackiego 25, 20-150 Lublin, **Nakład:** 4500 egz.

SZCZYPTA SMAKU GMINY ZAMOŚĆ

Makowiec Drożdżowy

Składniki:

1 kg mąki, 50g drożdży, 5 jajek, 1 szkl. cukru, ½ szkl. kwaśnej śmietany, ¾ szkl. mleka, 1 margaryna, szczypta soli

Drożdże utrzeć ze śmietaną, margarynę roztopić. Całe jajka ubić z cukrem dodać drożdże, margarynę, mąkę, mleko, sól. Ciasto robimy na 12 godzin przed pieczeniem i wstawiamy w chłodne miejsce. Dzielimy na 4 części.

Składniki na nadzienie:

1/2kg maku, 1szkl. cukru, 2 jajka

½ kostki masła – roztopić, aromat migdałowy, rodzyнки, skórka pomarańczowa. Mak sparzyć – utrzeć, dodać wszystkie składniki i dobrze wymieszać. Z podanej porcji wychodzą 4 strucle.

Roztoczańska Nalewka z żurawiny

Składniki:

2 szklanki żurawiny, 250 ml spirytusu, 350ml wódki, 2 łyżki cukru, 1 łyżka miodu

Przygotowanie:

Żurawinę zamrozić, przekręcić przez maszynkę. Wodę z cukrem i miodem zagotować, wystudzić i następnie owoce zalać spirytusem i wcześniej przygotowanym roztworem. Odstawić na 4 tygodnie w ciepłe i nasłonecznione miejsce. Co kilka dni należy potrząsnąć nalewką. Po tym czasie przelać sok do butelek. Najlepiej smakuje po półrocznym leżakowaniu.

Paszteciki Skaraszowskie

Składniki:

3 szklanki mąki, 25 dag margaryny, 2 całe jajka, ¼ szklanki śmietany, 5 dag drożdży, 2 łyżeczki cukru, sól, grzyby lub kapusta (do nadzienia)

Przygotowanie:

Drożdże i cukier rozetrzeć. Następnie zrobić z powyższych składników ciasto. Zostawić ciasto do urośnięcia. Rozwałkować gotowe ciasto na stolnicy, nadziewamy farszem i zwijamy w rulon. Później należy pokroić na ok. 5cm kawałki i piecemy w piekarniku w temp. 180 stopni ok. 30 minut.

Pierogi z karpia (KGW Lipsko)

Karpia rozprawić, podzielić na kawałki i ugotować w osolonej wodzie z dodatkiem listka laurowego i ziarenkami ziela angielskiego. Wyjąć osączyć i dokładnie oddzielić od ości. Przemleć przez maszynę do mięsa, dodając kilka suszonych uprzednio ugotowanych grzybków. oraz około 10 dkg żółtego sera startego na tarce jarzynowej. Doprawić pieprzem, solą do smaku. Z tak przygotowanego farszu lepimy pierogi.

